

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

ขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๔/๒๕๕๙
วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙

อ.พ. ๖๖/๒๕๕๙

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

www.senate.go.th

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๙ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ โดยมีหลักการและเหตุผลประกอบ ร่างพระราชบัญญัตินี้ ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ ดังต่อไปนี้

(๑) เพิ่มบทนิยามคำว่า “ห้างหุ้นส่วน” และ “บริษัท” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓)

(๒) กำหนดห้ามประธานกรรมการและกรรมการในคณะกรรมการขายตรงและตลาดแบบตรงดำรงตำแหน่งหรือเป็นหุ้นส่วนหรือถือหุ้นเกินจำนวนที่กำหนดในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท ที่ประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙)

(๓) กำหนดให้ผู้จะประกอบธุรกิจขายตรงต้องเป็นห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท และได้จดทะเบียน การประกอบธุรกิจขายตรงตามพระราชบัญญัตินี้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐)

(๔) กำหนดการร่วมรับผิดชอบกับผู้บริโภคของผู้ประกอบธุรกิจขายตรงและผู้จำหน่ายอิสระ ในความชำรุดบกพร่องของสินค้าหรือบริการที่ผู้จำหน่ายอิสระขายให้แก่ผู้บริโภคหรือความเสียหาย ที่ผู้จำหน่ายอิสระได้เกิดขึ้นจากการไม่ปฏิบัติหน้าที่ (เพิ่มมาตรา ๒๔/๑)

(๕) กำหนดการแจ้งการย้ายสำนักงานและส่งรายงานเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ ต่อนายทะเบียน (เพิ่มมาตรา ๒๖/๑ มาตรา ๒๖/๒ มาตรา ๒๙/๑ และมาตรา ๒๙/๒)

(๖) กำหนดหน้าที่ของผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง ในการจัดทำเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการให้แก่ผู้บริโภค และบทกำหนดโทษ (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๕๑ และเพิ่มมาตรา ๕๑/๒ และมาตรา ๕๑/๓)

(๗) กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจ ขายตรงหรือตลาดแบบตรง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๘ และเพิ่มมาตรา ๓๘/๑ มาตรา ๓๘/๒ มาตรา ๓๘/๓ และมาตรา ๓๘/๔)

(๘) กำหนดการวางหลักประกันรวมทั้งหลักเกณฑ์ในการจ่ายหลักประกันเพื่อชดเชย ความเสียหายแก่ผู้บริโภค (เพิ่มมาตรา ๓๘/๕ มาตรา ๓๘/๖ มาตรา ๓๘/๗ มาตรา ๔๑/๕ มาตรา ๔๑/๖ และมาตรา ๔๑/๗)

ร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

(๙) กำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาคำขอจดทะเบียนของนายทะเบียน (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๔๑ และเพิ่มมาตรา ๔๑/๑ และมาตรา ๔๑/๒)

(๑๐) กำหนดหลักเกณฑ์การโอนกิจการและการเลิกประกอบธุรกิจขายตรง หรือตลาดแบบตรง และบทกำหนดโทษ (เพิ่มมาตรา ๔๑/๓ มาตรา ๔๑/๔ และมาตรา ๕๒/๑)

(๑๑) กำหนดเหตุเพิกถอนทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง และเหตุอุทธรณ์ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๓)

(๑๒) กำหนดบทกำหนดโทษสำหรับผู้ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๕)

(๑๓) กำหนดบทกำหนดโทษสำหรับผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง โดยไม่จดทะเบียน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๗ และเพิ่มมาตรา ๕๑/๑)

(๑๔) กำหนดบทกำหนดโทษสำหรับการสื่อสารข้อมูลเพื่อเสนอขายสินค้าหรือบริการ ของผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงที่ไม่เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๙)

(๑๕) แก้ไขเพิ่มเติมความรับผิดของผู้แทนนิติบุคคล (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๔)

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง ให้มีความชัดเจนและเหมาะสมยิ่งขึ้น อันจะเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคให้ต้องตกเป็นฝ่ายเสียเปรียบ ในการซื้อสินค้าหรือบริการ และเพื่อให้มีหลักประกันว่าผู้บริโภคจะได้รับความคุ้มครองหากผู้บริโภค ได้รับความเสียหายอันเกิดจากการที่ผู้ประกอบธุรกิจไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ คุณสมบัติ ของผู้ขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงซึ่งต้องเป็นห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด และหน้าที่ของผู้ประกอบธุรกิจขายตรงและผู้ประกอบธุรกิจ ตลาดแบบตรงในการวางหลักประกันตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งการแจ้งให้นายทะเบียนทราบ เมื่อมีการย้ายสำนักงาน ต้องส่งรายงานเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจต่อนายทะเบียน และการจัดทำเอกสาร การซื้อสินค้าหรือบริการ และกำหนดหลักเกณฑ์การโอนกิจการและการเลิกประกอบธุรกิจขายตรง หรือตลาดแบบตรง ตลอดจนกำหนดเหตุเพิกถอนทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง ให้ชัดเจน และปรับปรุงบทกำหนดโทษให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีเนื้อหารวมจำนวน ๒๘ มาตรา สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

๑. เพิ่มบทนิยาม คำว่า “ห้างหุ้นส่วน” และ “บริษัท” ดังนี้

“ห้างหุ้นส่วน” ให้หมายความว่า ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนหรือห้างหุ้นส่วนจำกัด ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“บริษัท” ให้หมายความว่า บริษัทจำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือ บริษัทมหาชนจำกัดตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด

(ร่างมาตรา ๓ เพิ่มบทนิยามในมาตรา ๓)

๒. กำหนดห้ามทั้งประธานกรรมการและกรรมการในคณะกรรมการขายตรงและตลาดแบบตรงดำรงตำแหน่ง เป็นหุ้นส่วนหรือเป็นผู้ถือหุ้นเกินจำนวนร้อยละ ๑๐ ของจำนวนหุ้นทั้งหมดใน ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่ประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง ในระยะเวลา ๑ ปี ก่อนดำรงตำแหน่ง หรือระหว่างดำรงตำแหน่งประธานกรรมการหรือกรรมการในคณะกรรมการขายตรงและตลาดแบบตรง (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙)

๓. กำหนดให้ผู้ที่จะประกอบธุรกิจขายตรงต้องเป็นห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท และ ได้จดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐)

๔. กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงและผู้จำหน่ายอิสระต้องร่วมกันรับผิดชอบผู้บริโภค สำหรับความชำรุดบกพร่องของสินค้าหรือบริการที่ผู้จำหน่ายอิสระขายให้แก่ผู้บริโภค หรือความเสียหาย ที่ผู้จำหน่ายอิสระได้เกิดขึ้นจากการไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๖ เพิ่มมาตรา ๒๔/๑)

๕. กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงต้องแจ้งการย้ายสำนักงานเป็นหนังสือให้ นายทะเบียนทราบ ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่มีการย้ายสำนักงาน และกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรง ต้องส่งรายงานเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจต่อนายทะเบียนตามแบบ หลักเกณฑ์ และระยะเวลาที่คณะกรรมการ ขายตรงและตลาดแบบตรงประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๗ เพิ่มมาตรา ๒๖/๑ และมาตรา ๒๖/๒)

๖. กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงต้องแจ้งการย้ายสำนักงานเป็นหนังสือ ให้นายทะเบียนทราบ ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่มีการย้ายสำนักงาน และต้องส่งรายงานเกี่ยวกับการ ประกอบธุรกิจต่อนายทะเบียนตามแบบ หลักเกณฑ์ และระยะเวลาที่คณะกรรมการขายตรงและตลาด แบบตรงประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๘ เพิ่มมาตรา ๒๙/๑ และมาตรา ๒๙/๒)

๗. กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงและผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงมีหน้าที่จัดทำ เอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการ โดยให้ผู้จำหน่ายอิสระหรือตัวแทนขายตรงมีหน้าที่ส่งมอบเอกสาร การซื้อขายสินค้าหรือบริการแก่ผู้บริโภคพร้อมกับสินค้าหรือบริการ ทั้งนี้ เอกสารการซื้อขายดังกล่าว ต้องมีข้อความภาษาไทยที่อ่านเข้าใจง่าย (ร่างมาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๐)

๘. กำหนดให้การซื้อขายสินค้าหรือบริการที่ผู้ประกอบการซื้อขายตรง ผู้จำหน่ายอิสระ ตัวแทนขายตรง หรือผู้ประกอบการจตลาดแบบตรง ไม่จัดทำเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการ หรือไม่ส่งมอบเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการแก่ผู้บริโภคพร้อมกับสินค้าหรือบริการตามมาตรา ๓๐ หรือไม่ได้จัดให้มีเอกสารการซื้อขายที่มีรายละเอียดตามที่มาตรา ๓๑ กำหนด เป็นการซื้อขายสินค้าหรือบริการที่ไม่มีผลผูกพันผู้บริโภค (ร่างมาตรา ๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๒)

๙. กำหนดให้ห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือบุคคลที่ประสงค์จะประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบการจตลาดแบบตรง ต้องยื่นคำขอต่อนายทะเบียนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการขายตรงและตลาดแบบขายตรงประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง)

๑๐. กำหนดเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง และลักษณะต้องห้ามของหุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการ ผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรง (ร่างมาตรา ๑๒ เพิ่มมาตรา ๓๘/๑ มาตรา ๓๘/๒ มาตรา ๓๘/๓ และมาตรา ๓๘/๔)

๑๑. กำหนดให้ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง ต้องวางหลักประกัน ซึ่งได้แก่ เงินสด หนังสือค้ำประกันของธนาคาร หรือพันธบัตรรัฐบาลไทยหรือพันธบัตรรัฐวิสาหกิจ ตามที่คณะกรรมการขายตรงและตลาดแบบตรงประกาศกำหนด ต่อนายทะเบียนตามวงเงินที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ เพื่อชดเชยความเสียหายแก่ผู้บริโภค

สำหรับกรณีและผู้ประกอบการขายตรงหรือผู้ประกอบการจตลาดแบบตรง วางหลักประกันเป็นเงินสด ให้นายทะเบียนเป็นผู้รับผิดชอบในการเปิดบัญชีเงินฝากประเภทออมทรัพย์ แยกเป็นแต่ละบัญชีเพื่อประโยชน์ของผู้ประกอบการขายตรงหรือผู้ประกอบการจตลาดแบบตรงแต่ละราย รวมทั้งการเบิกจ่ายเงินจากบัญชีเงินฝากกับธนาคาร

ทั้งนี้ หลักประกันที่ผู้ประกอบการขายตรงหรือผู้ประกอบการจตลาดแบบตรง นำมาวางไว้ตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดีจนกว่าผู้ประกอบการขายตรงหรือผู้ประกอบการจตลาดแบบตรงจะโอนกิจการ หรือเลิกประกอบธุรกิจ หรือแสดงหลักฐานว่าได้ชำระหนี้ที่เกิดขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้เสร็จสิ้นแล้ว

(ร่างมาตรา ๑๒ เพิ่มมาตรา ๓๘/๕ มาตรา ๓๘/๖ และมาตรา ๓๘/๗)

๑๒. กำหนดให้เมื่อนายทะเบียนได้รับคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง ให้นายทะเบียนพิจารณาและตรวจสอบว่า ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนถูกต้องตามมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่งและมาตรา ๓๙ หรือไม่ และผู้ยื่นคำขอมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๘/๑ มาตรา ๓๘/๓ หรือมาตรา ๓๘/๔ แล้ว หรือไม่ หากยื่นคำขอถูกต้อง ให้นายทะเบียนแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนนำหลักประกันมาวางต่อนายทะเบียนภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับความขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง และให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง (ร่างมาตรา ๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๑)

๑๓. กำหนดให้นายทะเบียนมีหนังสือแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงให้ถูกต้อง หรือมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง หากนายทะเบียนเห็นว่าการยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงไม่ถูกต้องตามมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่งหรือมาตรา ๓๙ หรือผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงไม่วางหลักประกันให้ครบถ้วนตามมาตรา ๓๘/๕ หรือขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๘/๑ มาตรา ๓๘/๓ หรือมาตรา ๓๘/๔ (ร่างมาตรา ๑๔ เพิ่มมาตรา ๔๑/๑ และมาตรา ๔๑/๒)

๑๔. กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงซึ่งประสงค์จะโอนกิจการ ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียน และเมื่อนายทะเบียนตรวจสอบคำขอโอนกิจการและหลักประกันการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้เห็นว่าถูกต้องและครบถ้วนแล้วให้นายทะเบียนแก้ไขทะเบียนให้ผู้รับโอนกิจการเป็นผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงต่อไป ทั้งนี้ การขอโอนกิจการและการแก้ไขทะเบียน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการขายตรงและตลาดแบบตรงประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๑๔ เพิ่มมาตรา ๔๑/๓)

๑๕. กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงซึ่งประสงค์จะเลิกประกอบธุรกิจ ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียน โดยต้องดำเนินการตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้แล้วเสร็จก่อนที่นายทะเบียนจะยกเลิกการจดทะเบียน ทั้งนี้ ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงจะเสนอขายหรือโฆษณาสินค้าหรือบริการ หรือทำสัญญาซื้อขายสินค้าหรือบริการกับผู้บริโภคนับแต่วันยื่นคำขอลีกประกอบธุรกิจไม่ได้ (ร่างมาตรา ๑๔ เพิ่มมาตรา ๔๑/๔)

๑๖. กำหนดเกี่ยวกับกรณีที่มีผู้ร้องเรียนหรือปรากฏต่อนายทะเบียนว่าผู้บริโภคได้รับความเสียหายจากการที่ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงไม่ปฏิบัติตามสัญญาซื้อขายสินค้าหรือบริการหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงถูกเพิกถอนทะเบียนตามมาตรา ๔๒ให้นายทะเบียนดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงและวินิจฉัยโดยเร็ว โดยให้รับฟังคำชี้แจงของผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงซึ่งถูกกล่าวหาประกอบด้วย

ทั้งนี้ เมื่อปรากฏผลจากการสอบสวนข้อเท็จจริงแล้วว่า ผู้บริโภคได้รับความเสียหายจากผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงรายใดและเป็นจำนวนเงินเท่าใดให้นายทะเบียนจ่ายเงินจากหลักประกันที่วางไว้เพื่อชดเชยความเสียหายแก่ผู้บริโภค และในกรณีที่หลักประกันที่ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงวางไว้ลดลงเพราะถูกใช้จ่ายไปตามพระราชบัญญัตินี้ หรือไม่เพียงพอที่นายทะเบียนจะจ่ายเงินเพื่อชดเชยความเสียหายแก่ผู้บริโภคให้นายทะเบียนสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงวางหลักประกันเพิ่มจนครบตามวงเงินที่กำหนดในกฎกระทรวง ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง (ร่างมาตรา ๑๔ เพิ่มมาตรา ๔๑/๕ มาตรา ๔๑/๖ และมาตรา ๔๑/๗)

๑๗. กำหนดให้นายทะเบียนแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงแก้ไขหรือปรับปรุงพฤติการณ์ในการไม่รับผิดชอบกับผู้จำหน่ายอิสระต่อผู้บริโภคตามมาตรา ๒๔/๑ หรือไม่แจ้งย้ายสำนักงานต่อนายทะเบียนตามมาตรา ๒๖/๑ หรือมาตรา ๒๙/๑ หรือไม่รายงานเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจต่อนายทะเบียนตามมาตรา ๒๖/๒ หรือมาตรา ๒๙/๑ ให้ถูกต้องภายในเวลานายทะเบียนเห็นสมควร และหากครบกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงยังไม่ดำเนินการให้ถูกต้องให้นายทะเบียนสั่งเพิกถอนทั้งทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงไม่ดำเนินกิจการให้เป็นไปตามแผนการจ่ายผลตอบแทนตามที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียน หรือกรณีที่ไม่ใช้ข้อความในการสื่อสารข้อมูลเพื่อเสนอขายสินค้าหรือบริการตามที่กำหนดในกฎกระทรวงตามมาตรา ๒๘ หรือกรณีที่ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๘/๑ มาตรา ๓๘/๓ หรือมาตรา ๓๘/๔ หรือกรณีที่ไม่วางหลักประกันเพิ่มให้ครบถ้วนภายใน ๓ เดือน นับแต่วันครบกำหนดเวลาตามมาตรา ๔๑/๗ หรือกรณีที่หุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดตามมาตรา ๔๖ มาตรา ๔๘ มาตรา ๕๑/๓ หรือมาตรา ๕๒/๑ให้นายทะเบียนสั่งเพิกถอนทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง แล้วแต่กรณี

ทั้งนี้ การสั่งเพิกถอนทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงให้แจ้งเป็นหนังสือพร้อมทั้งเหตุผลให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงทราบภายใน ๗ วันนับแต่วันที่มิคำสั่ง

(ร่างมาตรา ๑๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๒)

๑๘. กำหนดให้ผู้ที่ได้รับคำสั่งของนายทะเบียน ในกรณีมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงตามมาตรา ๔๑/๑ วรรคสองหรือมาตรา ๔๑/๒ หรือคำสั่งให้วางหลักประกันเพิ่มตามมาตรา ๔๑/๗ หรือคำสั่งเพิกถอนทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงตามมาตรา ๔๒ และไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าว ให้มีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อคณะกรรมการขายตรงและตลาดแบบตรง ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำสั่ง ทั้งนี้ คำวินิจฉัยของคณะกรรมการฯ ให้เป็นที่สุด (ร่างมาตรา ๑๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๓)

๑๙. กำหนดโทษจำคุกไม่เกิน ๑ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับสำหรับผู้ซึ่งขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติกรตามมาตรา ๕ หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการหรือคำสั่งของคณะอนุกรรมการในกรณีเรียกให้บุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้คำชี้แจงตามมาตรา ๑๖ หรือคำสั่งของนายทะเบียนเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้คำชี้แจงหรือให้ส่งเอกสารและหลักฐานที่จำเป็นมาเพื่อประกอบการพิจารณาหรือตรวจสอบตามมาตรา ๔๐ (ร่างมาตรา ๑๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๕)

๒๐. กำหนดโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกวันละไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่ สำหรับผู้ประกอบการธุรกิจขายตรง ที่มีได้จดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงตามมาตรา ๒๐ (ร่างมาตรา ๑๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๗)

๒๑. กำหนดโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ สำหรับการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการสมัครเข้าเป็นสมาชิก ค่าฝึกอบรม ค่าวัสดุอุปกรณ์ส่งเสริมการขาย หรือค่าธรรมเนียมอื่น ๆ อันเกี่ยวเนื่องกับการเข้าร่วมเป็นเครือข่ายในการประกอบธุรกิจขายตรงจากผู้จำหน่ายอิสระหรือตัวแทนขายตรงที่ไม่ใช่ลูกจ้างในอัตราสูงกว่าที่คณะกรรมการขายตรงและตลาดแบบตรงประกาศกำหนด ตามมาตรา ๒๒ หรือการสื่อสารข้อมูลเพื่อเสนอขายสินค้าหรือบริการของผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงซึ่งไม่เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคในส่วนที่เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคด้านการโฆษณาตามมาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ (ร่างมาตรา ๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๘)

๒๒. กำหนดโทษปรับไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท สำหรับผู้จำหน่ายอิสระหรือตัวแทนขายตรงที่กระทำการอันเป็นการรบกวนหรือก่อให้เกิดความรำคาญจากการเสนอขายสินค้า ณ ที่อยู่อาศัย หรือสถานที่ทำงานของผู้บริโภคหรือของผู้อื่น หรือสถานที่อื่นที่มีใช้สถานที่ประกอบการค้าเป็นปกติธุระตามมาตรา ๒๖ หรือไม่จัดทำคำรับประกันสินค้าหรือบริการตามที่คณะกรรมการขายตรงและตลาดแบบตรงประกาศกำหนดตามมาตรา ๓๗ (ร่างมาตรา ๑๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๑)

๒๓. กำหนดโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกวันละไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่ สำหรับผู้ประกอบการธุรกิจตลาดแบบตรง ที่มีได้จดทะเบียนการประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงตามมาตรา ๒๗ (ร่างมาตรา ๒๐ เพิ่มมาตรา ๕๑/๑)

๒๔. กำหนดโทษปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท สำหรับผู้ประกอบการธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบการธุรกิจตลาดแบบตรงที่ไม่จัดทำเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการ หรือผู้จำหน่ายอิสระตัวแทนขายตรง หรือผู้ประกอบการธุรกิจตลาดแบบตรงที่ไม่ส่งมอบเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการ หรือส่งมอบเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการที่ไม่เป็นไปตามมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง (ร่างมาตรา ๒๐ เพิ่มมาตรา ๕๑/๒)

๒๕. กำหนดโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ สำหรับผู้ประกอบการธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบการธุรกิจตลาดแบบตรงที่จัดทำเอกสารซื้อขายสินค้าหรือบริการที่มีข้อความอันเป็นเท็จ (ร่างมาตรา ๒๐ เพิ่มมาตรา ๕๑/๓)

๒๖. กำหนดโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกวันละไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่ สำหรับผู้ประกอบการธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบการธุรกิจตลาดแบบตรงที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติเกี่ยวกับการโอนกิจการตามมาตรา ๔๑/๓ หรือบทบัญญัติเกี่ยวกับการเลิกประกอบธุรกิจตามมาตรา ๔๑/๔ (ร่างมาตรา ๒๑ เพิ่มมาตรา ๕๒/๑)

๒๗. กำหนดให้ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น เกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของหุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย (ร่างมาตรา ๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๔)

๒๘. กำหนดบทบัญญัติรองรับให้ผู้ซึ่งจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับที่มีเชื้อห่างหุ้นส่วนหรือบริษัทประกอบธุรกิจขายตรงต่อไปได้ โดยต้องดำเนินการจดทะเบียนเป็นห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท และจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงตามพระราชบัญญัตินี้ ภายใน ๑๒๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒๓)

๒๙. กำหนดบทบัญญัติรองรับให้ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่จดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับดำเนินการให้มีทุนจดทะเบียนตามมาตรา ๓๘/๑ ภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒๔)

๓๐. กำหนดบทบัญญัติรองรับให้ผู้ซึ่งจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับดำเนินการวางหลักประกันภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่กฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๓๘/๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒๕)

๓๑. กำหนดบทบัญญัติรองรับให้ผู้ซึ่งจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับที่ไม่ทำสัญญาระหว่างผู้จำหน่ายอิสระกับผู้ประกอบธุรกิจขายตรงตามมาตรา ๒๓ ไม่กำหนดเงื่อนไขและแผนการขายสินค้าหรือบริการตามมาตรา ๒๔ หรือไม่รับซื้อสินค้า วัสดุอุปกรณ์ ส่งเสริมการขาย ชุดคู่มือหรืออุปกรณ์ส่งเสริมธุรกิจคืนจากผู้จำหน่ายอิสระตามมาตรา ๒๕ ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าผู้นั้นถูกเพิกถอนทั้งทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงและตลาดแบบตรง (ร่างมาตรา ๒๖)

๓๒. กำหนดบทบัญญัติรองรับให้นายทะเบียนพิจารณาคำขอจดทะเบียนใด ๆ ที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของนายทะเบียน ให้เป็นไปตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนด และในกรณีที่การขอจดทะเบียนหรือการพิจารณารับจดทะเบียนมีข้อแตกต่างไปจากที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้นายทะเบียนมีคำสั่งให้ผู้ขอจดทะเบียนแก้ไขหรือปฏิบัติตามให้ถูกต้องภายใน ๓๐ วัน ทั้งนี้ ถ้าผู้ขอจดทะเบียนไม่แก้ไขหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนภายในระยะเวลาที่กำหนดให้คำขอจดทะเบียนเป็นอันตกไป (ร่างมาตรา ๒๗)

**ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวกับ
ความรับผิดในทางอาญาของผู้แทนนิติบุคคล พ.ศ.**

๑. เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการประกอบธุรกิจขายตรงและตลาดแบบตรงให้มีความชัดเจนและเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบันมากยิ่งขึ้น อันจะเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคให้ต้องตกเป็นฝ่ายเสียเปรียบในการซื้อขายสินค้าหรือบริการ รวมทั้งยังเป็นหลักประกันในการคุ้มครองให้แก่ผู้บริโภคหากได้รับความเสียหายอันเกิดจากการที่ผู้ประกอบการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายนี้

๒. เพื่อเป็นหลักประกันความมั่นคงและความโปร่งใสในการประกอบธุรกิจขายตรงและตลาดแบบตรง และมีให้ผู้ที่เคยกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ กลับเข้ามาประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงได้ภายในระยะเวลาอันสั้น

๓. เพื่อให้กรรมการในคณะกรรมการขายตรงและตลาดแบบตรงทุกคนมีความเป็นกลางและไม่มีผลประโยชน์ในทางหุ้นส่วนหรือบริษัทอื่นที่จะเป็นการขัดกับการปฏิบัติหน้าที่กรรมการ

๔. เพื่อป้องกันมิให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงปฏิเสธความรับผิดต่อผู้บริโภคในกรณีที่ผู้บริโภคซื้อสินค้าหรือบริการจากผู้จำหน่ายอิสระโดยตรง

๕. เพื่อให้นายทะเบียนได้ทราบความเคลื่อนไหวในการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจขายตรงและตลาดแบบตรง

๖. เพื่อเป็นการคุ้มครองประโยชน์ของผู้บริโภค จึงได้มีการกำหนดมาตรการในการเฝ้าระวังกิจการขายตรงหรือตลาดแบบตรงโดยให้นายทะเบียนเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง

๗. เพื่อให้ผู้บริโภคได้รับการชดเชยค่าเสียหายอย่างรวดเร็วโดยไม่ต้องรอกกระบวนการทางศาล อันจะเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคอย่างแท้จริง

๘. มีการกำหนดมาตรการในการเลิกประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคในการเลิกสัญญาและคืนสินค้า และสิทธิตามสัญญารับประกันที่ทำไว้กับผู้ประกอบธุรกิจ รวมทั้งกำหนดห้ามผู้ประกอบการเสนอขายหรือโฆษณาสินค้าหรือบริการ หรือทำสัญญาซื้อขายสินค้าหรือบริการกับผู้บริโภคนับแต่วันยื่นคำขอเลิกประกอบธุรกิจ เพื่อมิให้ผู้ประกอบธุรกิจไปทำสัญญากับผู้บริโภครายใหม่ที่ไม่ทราบถึงการเลิกประกอบธุรกิจ อันอาจทำให้ผู้บริโภคนั้นเสียหายในภายหลัง รวมทั้งเพื่อให้มีบทบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภคภายหลังมีการเลิกประกอบกิจการ

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติชายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๙ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการ ของวงงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณา ของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ตุลาคม ๒๕๕๙

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายนิท ผาสุข รองเลขาธิการวุฒิสภา
นายทศพร แยมวงษ์ ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางสาวสุพัตรา วรรณศิริกุล ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกฎหมาย ๑
นายณัฐพล นันทมานพ ประชุมญาติ นิติกรชำนาญการ
นางกิตติมา อรุณพูลทรัพย์ วิทยากรปฏิบัติการ
นางพวงผกา วรศิลป์ เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวอมรรรัตน์ สงเคราะห์ธรรม เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นางสาวอลงกรณ์ ดันเบ็ต เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลชำนาญงาน
กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๘๘

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสาร ประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สามารถสืบค้น ข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ได้จากเว็บไซต์สภานิติบัญญัติแห่งชาติ www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลด้านกฎหมาย วุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๒ ๒๔๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ก

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมาและสาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ๑

ส่วนที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕

กับ ร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา) ๑๙

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

- บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติ
ขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
เรื่องเสรีจที่ ๑๐๙๗/๒๕๕๙ (สิงหาคม ๒๕๕๙)..... - ๑ -
- ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. - ๘ -
- เข้าใจ เข้าถึง ธุรกิจขายตรงและตลาดแบบตรง..... - ๙ -
- “สิทธิผู้บริโภค” กับการซื้อสินค้าขายตรงและตลาดแบบตรง - ๑๑ -
- การขายสินค้าทางอินเทอร์เน็ตธุรกิจตลาดแบบตรงที่ต้องจดทะเบียน
ต่อสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.)..... - ๑๔ -
- กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง
ของประเทศมาเลเซีย ประเทศญี่ปุ่น และประเทศเกาหลี - ๑๗ -

ภาคผนวก

: พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ (๑)

: หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๓๗๑๙๕ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๙
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (๑๕)

: ร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (๑๖)

: บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (๒๘)

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมาและสาระสำคัญ

ของ

ร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมาและสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมา

ร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๙ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

สาระสำคัญ

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ ดังต่อไปนี้

(๑) เพิ่มบทนิยามคำว่า “ห้างหุ้นส่วน” และ “บริษัท” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓)

(๒) กำหนดห้ามประธานกรรมการและกรรมการในคณะกรรมการขายตรงและตลาดแบบตรงดำรงตำแหน่งหรือเป็นหุ้นส่วนหรือถือหุ้นเกินจำนวนที่กำหนดในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่ประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙)

(๓) กำหนดให้ผู้จะประกอบธุรกิจขายตรงต้องเป็นห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท และได้จดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงตามพระราชบัญญัตินี้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐)

(๔) กำหนดการร่วมรับผิดชอบผู้บริโภคของผู้ประกอบธุรกิจขายตรงและผู้จำหน่ายอิสระในความชำรุดบกพร่องของสินค้าหรือบริการที่ผู้จำหน่ายอิสระขายให้แก่ผู้บริโภคหรือความเสียหายที่ผู้จำหน่ายอิสระได้เกิดขึ้นจากการไม่ปฏิบัติหน้าที่ (เพิ่มมาตรา ๒๔/๑)

(๕) กำหนดการแจ้งการย้ายสำนักงานและส่งรายงานเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจต่อนายทะเบียน (เพิ่มมาตรา ๒๖/๑ มาตรา ๒๖/๒ มาตรา ๒๙/๑ และมาตรา ๒๙/๒)

(๖) กำหนดหน้าที่ของผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงในการจัดทำเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการให้แก่ผู้บริโภค และบทกำหนดโทษ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๐ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๕๑ และเพิ่มมาตรา ๕๑/๒ และมาตรา ๕๑/๓)

(๗) กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๘ และเพิ่มมาตรา ๓๘/๑ มาตรา ๓๘/๒ มาตรา ๓๘/๓ และมาตรา ๓๘/๔)

ร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

(๘) กำหนดการวางหลักประกันรวมทั้งหลักเกณฑ์ในการจ่ายหลักประกันเพื่อชดเชยความเสียหายแก่ผู้บริโภค (เพิ่มมาตรา ๓๘/๕ มาตรา ๓๘/๖ มาตรา ๓๘/๗ มาตรา ๔๑/๕ มาตรา ๔๑/๖ และมาตรา ๔๑/๗)

(๙) กำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาคำขอจดทะเบียนของนายทะเบียน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๑ และเพิ่มมาตรา ๔๑/๑ และมาตรา ๔๑/๒)

(๑๐) กำหนดหลักเกณฑ์การโอนกิจการและการเลิกประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง และบทกำหนดโทษ (เพิ่มมาตรา ๔๑/๓ มาตรา ๔๑/๔ และมาตรา ๕๒/๑)

(๑๑) กำหนดเหตุเพิกถอนทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง และเหตุอุทธรณ์ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๓)

(๑๒) กำหนดบทกำหนดโทษสำหรับผู้ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๕)

(๑๓) กำหนดบทกำหนดโทษสำหรับผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงโดยไม่จดทะเบียน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๗ และเพิ่มมาตรา ๕๑/๑)

(๑๔) กำหนดบทกำหนดโทษสำหรับการสื่อสารข้อมูลเพื่อเสนอขายสินค้าหรือบริการของผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงที่ไม่เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๙)

(๑๕) แก้ไขเพิ่มเติมความรับผิดของผู้แทนนิติบุคคล (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๔)

๑.๒ เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงให้มีความชัดเจนและเหมาะสมยิ่งขึ้น อันจะเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคให้ต้องตกเป็นฝ่ายเสียเปรียบในการซื้อขายสินค้าหรือบริการ และเพื่อให้มีหลักประกันว่าผู้บริโภคจะได้รับความคุ้มครองหากผู้บริโภคได้รับความเสียหายอันเกิดจากการที่ผู้ประกอบธุรกิจไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ คุณสมบัติของผู้จดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงซึ่งต้องเป็นห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด และหน้าที่ของผู้ประกอบธุรกิจขายตรงและผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงในการวางหลักประกันตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งการแจ้งให้นายทะเบียนทราบเมื่อมีการย้ายสำนักงาน ต้องส่งรายงานเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจต่อนายทะเบียน และการจัดทำเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการ และกำหนดหลักเกณฑ์การโอนกิจการและการเลิกประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง ตลอดจนกำหนดเหตุเพิกถอนทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงให้ชัดเจน และปรับปรุงบทกำหนดโทษให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการขายตรงและตลาดแบบตรง

๔. วันใช้บังคับกฎหมาย (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๕. มาตรารักษาการ (ร่างมาตรา ๒๘)

มาตรา ๒๘ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๖. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๖.๑ เพิ่มบทนิยาม คำว่า “ห้างหุ้นส่วน” และ “บริษัท” (ร่างมาตรา ๓ เพิ่มบทนิยาม ในมาตรา ๓)

มาตรา ๓ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “ห้างหุ้นส่วน” และ “บริษัท” ระหว่างบทนิยามคำว่า “ตัวแทนขายตรง” และ “ชื่อ” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕

“ห้างหุ้นส่วน” หมายความว่า ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนหรือห้างหุ้นส่วนจำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“บริษัท” หมายความว่า บริษัทจำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือบริษัทมหาชนจำกัดตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด”

๖.๒ กำหนดห้ามทั้งประธานกรรมการและกรรมการในคณะกรรมการขายตรงและตลาดแบบตรงดำรงตำแหน่ง เป็นหุ้นส่วนหรือเป็นผู้ถือหุ้นเกินจำนวนร้อยละ ๑๐ ของจำนวนหุ้นทั้งหมดในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่ประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง ในระยะเวลา ๑ ปีก่อนดำรงตำแหน่งหรือระหว่างดำรงตำแหน่งประธานกรรมการหรือกรรมการในคณะกรรมการขายตรงและตลาดแบบตรง (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙)

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๙ ประธานกรรมการและกรรมการต้องไม่ดำรงตำแหน่ง หรือเป็นหุ้นส่วนหรือเป็นผู้ถือหุ้นเกินจำนวนร้อยละสิบของจำนวนหุ้นทั้งหมดในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่ประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงในระยะหนึ่งปีก่อนดำรงตำแหน่งหรือระหว่างดำรงตำแหน่งประธานกรรมการหรือกรรมการ”

ร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๖.๓ กำหนดให้ผู้ที่จะประกอบธุรกิจขายตรงต้องเป็นห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท และได้จดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐)

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๐ ผู้ใดจะประกอบธุรกิจขายตรงต้องเป็นห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท และได้จดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงตามพระราชบัญญัตินี้”

๖.๔ กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงและผู้จำหน่ายอิสระต้องร่วมกันรับผิดชอบต่อผู้บริโภค สำหรับความชำรุดบกพร่องของสินค้าหรือบริการที่ผู้จำหน่ายอิสระขายให้แก่ผู้บริโภค หรือความเสียหายที่ผู้จำหน่ายอิสระได้ก่อขึ้นจากการไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๖ เพิ่มมาตรา ๒๔/๑)

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕

“มาตรา ๒๔/๑ ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงและผู้จำหน่ายอิสระต้องร่วมรับผิดชอบต่อผู้บริโภค ในความชำรุดบกพร่องของสินค้าหรือบริการที่ผู้จำหน่ายอิสระขายให้แก่ผู้บริโภคหรือความเสียหายที่ผู้จำหน่ายอิสระนั้นได้ก่อขึ้นจากการไม่ปฏิบัติหน้าที่ของผู้จำหน่ายอิสระตามพระราชบัญญัตินี้”

๖.๕ กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงต้องแจ้งการย้ายสำนักงานเป็นหนังสือให้นายทะเบียนทราบ ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่มีการย้ายสำนักงาน และกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงต้องส่งรายงานเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจต่อนายทะเบียนตามแบบหลักเกณฑ์ และระยะเวลาที่คณะกรรมการขายตรงและตลาดแบบตรงประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๗ เพิ่มมาตรา ๒๖/๑ และมาตรา ๒๖/๒)

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๖/๑ และมาตรา ๒๖/๒ ของส่วนที่ ๑ การประกอบธุรกิจขายตรง ในหมวด ๒ การประกอบธุรกิจขายตรงและตลาดแบบตรง แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕

“มาตรา ๒๖/๑ ในกรณีที่มีการย้ายสำนักงาน ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงต้องแจ้งเป็นหนังสือให้นายทะเบียนทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีการย้าย

มาตรา ๒๖/๒ ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงต้องส่งรายงานเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจต่อนายทะเบียนตามแบบ หลักเกณฑ์ และระยะเวลาที่คณะกรรมการประกาศกำหนด”

๖.๖ กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงต้องแจ้งการย้ายสำนักงานเป็นหนังสือให้นายทะเบียนทราบ ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่มีการย้ายสำนักงาน และต้องส่งรายงานเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจต่อนายทะเบียนตามแบบ หลักเกณฑ์ และระยะเวลาที่คณะกรรมการขายตรงและตลาดแบบตรงประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๘ เพิ่มมาตรา ๒๙/๑ และมาตรา ๒๙/๒)

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๙/๑ และมาตรา ๒๙/๒ ของส่วนที่ ๒ การประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง ในหมวด ๒ การประกอบธุรกิจขายตรงและตลาดแบบตรง แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕

“มาตรา ๒๙/๑ ให้นำมาตรา ๒๖/๑ มาใช้บังคับแก่การประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง โดยอนุโลม

มาตรา ๒๙/๒ ผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงต้องส่งรายงานเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจต่อนายทะเบียนตามแบบ หลักเกณฑ์ และระยะเวลาที่คณะกรรมการประกาศกำหนด”

๖.๗ กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงและผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงมีหน้าที่จัดทำเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการ โดยให้ผู้จำหน่ายอิสระหรือตัวแทนขายตรงมีหน้าที่ส่งมอบเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการแก่ผู้บริโภคพร้อมกับสินค้าหรือบริการ ทั้งนี้ เอกสารการซื้อขายดังกล่าวต้องมีข้อความภาษาไทยที่อ่านเข้าใจง่าย (ร่างมาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๐)

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๐ ให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงมีหน้าที่จัดทำเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการ และให้ผู้จำหน่ายอิสระหรือตัวแทนขายตรงมีหน้าที่ส่งมอบเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการนั้นแก่ผู้บริโภคพร้อมกับสินค้าหรือบริการ

ให้ผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงมีหน้าที่จัดทำเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการ และส่งมอบให้แก่ผู้บริโภคพร้อมกับสินค้าหรือบริการ

เอกสารการซื้อขายตามวรรคหนึ่งและวรรคสองต้องมีข้อความภาษาไทยที่อ่านเข้าใจง่าย โดยระบุชื่อผู้ซื้อและผู้ขาย วันที่ซื้อขาย และวันที่ส่งมอบสินค้าหรือบริการ รวมทั้งสิทธิของผู้บริโภคในการเลิกสัญญา ซึ่งสิทธิเลิกสัญญาดังกล่าวต้องกำหนดด้วยตัวอักษรที่เห็นเด่นชัดกว่าข้อความทั่วไป”

๖.๘ กำหนดให้การซื้อขายสินค้าหรือบริการที่ผู้ประกอบธุรกิจขายตรง ผู้จำหน่ายอิสระ ตัวแทนขายตรง หรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง ไม่จัดทำเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการ หรือไม่ส่งมอบเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการแก่ผู้บริโภคพร้อมกับสินค้าหรือบริการ ตามมาตรา ๓๐ หรือไม่ได้จัดให้มีเอกสารการซื้อขายที่มีรายละเอียดตามที่มาตรา ๓๑ กำหนด เป็นการซื้อขายสินค้าหรือบริการที่ไม่มีผลผูกพันผู้บริโภค (ร่างมาตรา ๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๒)

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๒ การซื้อขายสินค้าหรือบริการใดที่ผู้ประกอบการธุรกิจขายตรง ผู้จำหน่ายอิสระ ตัวแทนขายตรง หรือผู้ประกอบการตลาดแบบตรง ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๐ หรือมาตรา ๓๑ การซื้อขายสินค้าหรือบริการนั้นไม่มีผลผูกพันผู้บริโภค”

๖.๙ กำหนดให้ห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือบุคคลที่ประสงค์จะประกอบธุรกิจขายตรง หรือประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง ต้องยื่นคำขอต่อนายทะเบียนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการขายตรงและตลาดแบบขายตรงประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง)

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๘ ห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือบุคคลใดประสงค์จะประกอบธุรกิจขายตรงหรือประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด”

๖.๑๐ กำหนดเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียน การประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง และลักษณะต้องห้ามของหุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของผู้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียน การประกอบธุรกิจขายตรง (ร่างมาตรา ๑๒ เพิ่มมาตรา ๓๘/๑ มาตรา ๓๘/๒ มาตรา ๓๘/๓ และมาตรา ๓๘/๔)

มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๘/๑ มาตรา ๓๘/๒ มาตรา ๓๘/๓ มาตรา ๓๘/๔ มาตรา ๓๘/๕ มาตรา ๓๘/๖ และมาตรา ๓๘/๗ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕

“มาตรา ๓๘/๑ ผู้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงต้องไม่เคยถูกเพิกถอนทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง ในระยะเวลาห้าปีก่อนวันยื่นคำขอต่อนายทะเบียน และต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นห้างหุ้นส่วนที่มีทุนจดทะเบียนไม่ต่ำกว่าห้าล้านบาท หรือเป็นบริษัทที่มีทุนจดทะเบียนและชำระแล้วไม่ต่ำกว่าห้าล้านบาท

(๒) มีหุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทซึ่งไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๘/๒

มาตรา ๓๘/๒ ผู้เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคล ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรง ต้องไม่มีลักษณะ ต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๓) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับ ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๔) เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการ ดำเนินงานของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทอื่นที่จดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง
- (๕) เคยเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบ ในการดำเนินงานของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เคยถูกเพิกถอนทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรง หรือตลาดแบบตรงในระยะเวลาห้าปีก่อนวันยื่นคำขอจดทะเบียน

มาตรา ๓๘/๓ ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงซึ่งเป็นบุคคล ธรรมดาต้องไม่เคยถูกเพิกถอนทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงในระยะเวลาห้าปี ก่อนวันยื่นคำขอจดทะเบียน และต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๘/๒

มาตรา ๓๘/๔ ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงซึ่งเป็น นิติบุคคล ต้องไม่เคยถูกเพิกถอนทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงในระยะเวลา ห้าปีก่อนวันยื่นคำขอจดทะเบียน และต้องมีหุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่ง รับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลซึ่งไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๘/๒

๖.๑๑ กำหนดให้ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง ต้องวางหลักประกัน ซึ่งได้แก่ เงินสด หนังสือค้ำประกันของธนาคาร หรือพันธบัตรรัฐบาลไทย หรือพันธบัตรรัฐวิสาหกิจ ตามที่คณะกรรมการขายตรงและตลาดแบบตรงประกาศกำหนด ต่อนายทะเบียนตามวงเงินที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ เพื่อชดเชยความเสียหายแก่ผู้บริโภค สำหรับกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง วางหลักประกันเป็นเงินสด ให้นายทะเบียนเป็นผู้รับผิดชอบในการเปิดบัญชีเงินฝากประเภทออมทรัพย์แยกเป็นแต่ละบัญชี เพื่อประโยชน์ของผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงแต่ละราย รวมทั้ง การเบิกจ่ายเงินจากบัญชีเงินฝากกับธนาคาร ทั้งนี้ หลักประกันที่ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือ ผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงนำมาวางไว้ตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี จนกว่าผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงจะโอนกิจการ หรือเลิกประกอบธุรกิจ หรือแสดงหลักฐานว่าได้ชำระหนี้ที่เกิดขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้เสร็จสิ้นแล้ว (ร่างมาตรา ๑๒ เพิ่มมาตรา ๓๘/๕ มาตรา ๓๘/๖ และมาตรา ๓๘/๗)

ร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

มาตรา ๓๘/๕ ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง ต้องวางหลักประกันต่อนายทะเบียนเพื่อเป็นหลักประกันการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

กฎกระทรวงตามวรรคหนึ่งจะกำหนดดวงเงินและรายละเอียดให้แตกต่างกัน โดยคำนึงถึงขนาดหรือประเภทของการประกอบธุรกิจก็ได้

หลักประกันตามมาตรานี้ได้แก่ เงินสด หนังสือค้ำประกันของธนาคาร หรือพันธบัตรรัฐบาลไทยหรือพันธบัตรรัฐวิสาหกิจ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๓๘/๖ ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงวางหลักประกันตามมาตรา ๓๘/๕ เป็นเงินสดไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ให้นายทะเบียนเป็นผู้รับผิดชอบในการเปิดบัญชีเงินฝากประเภทออมทรัพย์แยกเป็นแต่ละบัญชี เพื่อประโยชน์ของผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงแต่ละราย รวมทั้งการเบิกจ่ายเงินจากบัญชีเงินฝากกับธนาคาร ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ดอกผลที่เกิดจากเงินฝากตามวรรคหนึ่ง ให้ตกเป็นของผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงที่วางหลักประกันนั้น

มาตรา ๓๘/๗ หลักประกันที่ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงวางไว้ตามมาตรา ๓๘/๕ หรือมาตรา ๔๑/๓ วรรคสี่ ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

ในกรณีที่มีการโอนกิจการหรือเลิกประกอบธุรกิจ ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงจะขอรับคืนหลักประกันที่วางไว้พร้อมทั้งดอกผลได้ก็ต่อเมื่อได้แสดงหลักฐานว่าได้ชำระหนี้ที่เกิดขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้เสร็จสิ้นแล้ว

ในกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงไม่มารับหลักประกันและดอกผลคืนภายในห้าปีนับแต่วันที่โอนกิจการหรือวันที่เลิกประกอบธุรกิจ ให้หลักประกันและดอกผลนั้นตกเป็นของแผ่นดิน”

๖.๑๒ กำหนดให้เมื่อนายทะเบียนได้รับคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง ให้นายทะเบียนพิจารณาและตรวจสอบว่า ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนถูกต้องตามมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่งและมาตรา ๓๙ หรือไม่ และผู้ยื่นคำขอมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๘/๑ มาตรา ๓๘/๓ หรือมาตรา ๓๘/๔ แล้ว หรือไม่ หากยื่นคำขอถูกต้อง ให้นายทะเบียนแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนนำหลักประกันมาวางต่อนายทะเบียนภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง และให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง (ร่างมาตรา ๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๑)

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๑ เมื่อได้รับคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง ให้นายทะเบียนพิจารณาและตรวจสอบในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) แผนการจ่ายผลตอบแทนต้องไม่ขัดต่อกฎหมายหรือขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

(๒) สินค้าหรือบริการมีลักษณะตรงตามที่ได้มีการสื่อสารข้อมูลเพื่อเสนอขาย

(๓) สัญญามีรายการถูกต้องและครบถ้วนตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ในกรณีที่นายทะเบียนเห็นว่า การยื่นคำขอนั้นถูกต้องตามมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๙ และผู้ยื่นคำขอมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๘/๑ มาตรา ๓๘/๓ หรือมาตรา ๓๘/๔ แล้ว ให้นายทะเบียนแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ยื่นคำขอนำหลักประกันมาวางต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง

เมื่อผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนวางหลักประกันตามมาตรา ๓๘/๕ ครบถ้วนแล้ว ให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง และแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหลักประกันนั้น”

๖.๑๓ กำหนดให้นายทะเบียนมีหนังสือแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงให้ถูกต้อง หรือมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง หากนายทะเบียนเห็นว่า การยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงไม่ถูกต้องตามมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่งหรือมาตรา ๓๙ หรือผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงไม่วางหลักประกันให้ครบถ้วนตามมาตรา ๓๘/๕ หรือขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๘/๑ มาตรา ๓๘/๓ หรือมาตรา ๓๘/๔ (ร่างมาตรา ๑๔ เพิ่มมาตรา ๔๑/๑ และมาตรา ๔๑/๒)

มาตรา ๑๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๑/๑ มาตรา ๔๑/๒ มาตรา ๔๑/๓ มาตรา ๔๑/๔ มาตรา ๔๑/๕ มาตรา ๔๑/๖ และมาตรา ๔๑/๗ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕

“มาตรา ๔๑/๑ ในกรณีที่นายทะเบียนเห็นว่า การยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงไม่ถูกต้องตามมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๓๙ ให้นายทะเบียนมีหนังสือแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้องภายในเวลาที่นายทะเบียนเห็นสมควร เมื่อผู้ยื่นคำขอได้แก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงถูกต้องและวางหลักประกันตามมาตรา ๓๘/๕ ครบถ้วนแล้ว ให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง และแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเอกสารดังกล่าว

ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอไม่ปฏิบัติตามหนังสือแจ้งที่ให้แก่ไซหรือเปลี่ยนแปลงภายในเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง หรือไม่วางหลักประกันให้ครบถ้วนตามมาตรา ๓๘/๕ ให้นายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง และให้นายทะเบียนแจ้งเป็นหนังสือพร้อมทั้งเหตุผลให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันสิ้นกำหนดเวลาให้ปฏิบัติตามคำสั่ง

มาตรา ๔๑/๒ ในกรณีที่นายทะเบียนเห็นว่า ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๘/๑ มาตรา ๓๘/๓ หรือมาตรา ๓๘/๔ ให้นายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง และให้นายทะเบียนแจ้งเป็นหนังสือพร้อมทั้งเหตุผลให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง

๖.๑๔ กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง ซึ่งประสงค์จะโอนกิจการ ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียน และเมื่อนายทะเบียนตรวจสอบคำขอโอนกิจการและหลักประกันการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้เห็นว่าถูกต้องและครบถ้วนแล้ว ให้นายทะเบียนแก้ไขทะเบียนให้ผู้รับโอนกิจการเป็นผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงต่อไป ทั้งนี้ การขอโอนกิจการและการแก้ไขทะเบียน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการขายตรงและตลาดแบบตรงประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๑๔ เพิ่มมาตรา ๔๑/๓)

มาตรา ๔๑/๓ ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงซึ่งประสงค์จะโอนกิจการ ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียน

การโอนกิจการตามวรรคหนึ่งต้องโอนให้แก่ผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๘/๑ มาตรา ๓๘/๓ หรือมาตรา ๓๘/๔ และผู้รับโอนกิจการต้องรับโอนทั้งสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงที่มีต่อผู้บริโภค

ให้นำมาตรา ๔๑/๔ วรรคสอง (๑) และวรรคสาม มาใช้บังคับแก่การโอนกิจการโดยอนุโลม

เมื่อนายทะเบียนตรวจสอบคำขอโอนกิจการและหลักประกันที่ผู้รับโอนกิจการต้องวางตามมาตรา ๓๘/๕ แล้ว เห็นว่าถูกต้องและครบถ้วน ให้นายทะเบียนแก้ไขทะเบียนให้ผู้รับโอนกิจการเป็นผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง แล้วแต่กรณี ต่อไป

การขอโอนกิจการและการแก้ไขทะเบียน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

๖.๑๕ กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง ซึ่งประสงค์จะเลิกประกอบธุรกิจ ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียน โดยต้องดำเนินการตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้แล้วเสร็จก่อนที่นายทะเบียนจะยกเลิกการจดทะเบียน ทั้งนี้ ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงจะเสนอขายหรือโฆษณาสินค้าหรือบริการ หรือทำสัญญาซื้อขายสินค้าหรือบริการกับผู้บริโภคนับแต่วันยื่นคำขอลีกประกอบธุรกิจไม่ได้ (ร่างมาตรา ๑๔ เพิ่มมาตรา ๔๑/๔)

มาตรา ๔๑/๔ ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงซึ่งประสงค์จะเลิกประกอบธุรกิจ ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียน

เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้บริโภค ในการขอเลิกประกอบธุรกิจตามวรรคหนึ่ง ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงต้องปฏิบัติในเรื่องดังต่อไปนี้ให้แล้วเสร็จ ก่อนที่นายทะเบียนจะยกเลิกการจดทะเบียน

(๑) ประกาศโฆษณาในหนังสือพิมพ์แห่งท้องที่อย่างน้อยหนึ่งคราว และส่งไปรษณีย์ตอบรับ หรือส่งข้อมูลทางการสื่อสารอื่นใดให้ผู้บริโภคที่ซื้อสินค้าหรือบริการซึ่งยังอยู่ในระยะเวลาการรับประกันทราบ ถึงการเลิกประกอบธุรกิจเพื่อให้ใช้สิทธิตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ดำเนินการตามมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๖

(๓) จัดให้มีผู้รับผิดชอบในการซ่อมแซมหรือให้บริการอื่นใดเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการ ที่ยังอยู่ในระยะเวลาการรับประกัน

(๔) ปฏิบัติการอื่นใดตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลาที่คณะกรรมการ ประกาศกำหนด

ห้ามผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงเสนอขายหรือโฆษณา สินค้าหรือบริการ หรือทำสัญญาซื้อขายสินค้าหรือบริการกับผู้บริโภคนับแต่วันยื่นคำขอลีกประกอบ ธุรกิจตามวรรคหนึ่ง

การเลิกประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงไม่เป็นเหตุให้ผู้ประกอบธุรกิจ ดังกล่าวพ้นจากความรับผิดชอบตามพระราชบัญญัตินี้

๖.๑๖ กำหนดเกี่ยวกับกรณีที่มีผู้ร้องเรียนหรือปรากฏต่อนายทะเบียนว่าผู้บริโภค ได้รับความเสียหายจากการที่ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงไม่ปฏิบัติ ตามสัญญาซื้อขายสินค้าหรือบริการหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือผู้ประกอบธุรกิจ ขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงถูกเพิกถอนทะเบียนตามมาตรา ๔๒ ให้นายทะเบียน ดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงและวินิจฉัยโดยเร็ว โดยให้รับฟังคำชี้แจงของผู้ประกอบธุรกิจขายตรง หรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงซึ่งถูกกล่าวหาประกอบด้วย ทั้งนี้ เมื่อปรากฏผลจากการสอบสวน ข้อเท็จจริงแล้วว่า ผู้บริโภคได้รับความเสียหายจากผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจ ตลาดแบบตรงรายใดและเป็นจำนวนเงินเท่าใด ให้นายทะเบียนจ่ายเงินจากหลักประกันที่วางไว้ เพื่อชดเชยความเสียหายแก่ผู้บริโภค และในกรณีที่หลักประกันที่ผู้ประกอบธุรกิจขายตรง

หรือผู้ประกอบการกิจการตลาดแบบตรงวางไว้ลดลงเพราะถูกใช้จ่ายไปตามพระราชบัญญัตินี้ หรือไม่เพียงพอที่นายทะเบียนจะจ่ายเงินเพื่อชดเชยความเสียหายแก่ผู้บริโภค ให้นายทะเบียน ส่งเป็นหนังสือให้ผู้ประกอบการกิจการขายตรงหรือผู้ประกอบการกิจการตลาดแบบตรงวางหลักประกันเพิ่ม จนครบตามวงเงินที่กำหนดในกฎกระทรวง ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่รับคำสั่ง (ร่างมาตรา ๑๔ เพิ่มมาตรา ๔๑/๕ มาตรา ๔๑/๖ และมาตรา ๔๑/๗)

มาตรา ๔๑/๕ เมื่อมีผู้ร้องเรียนหรือปรากฏต่อนายทะเบียนว่าผู้บริโภคผู้ใดได้รับความเสียหายจากเหตุ ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ประกอบการกิจการขายตรงหรือผู้ประกอบการกิจการตลาดแบบตรงไม่ปฏิบัติตามสัญญาซื้อขายสินค้าหรือบริการหรือตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ผู้ประกอบการกิจการขายตรงหรือผู้ประกอบการกิจการตลาดแบบตรงถูกเพิกถอนทะเบียน ตามมาตรา ๔๒

ให้นายทะเบียนดำเนินการสอบหาข้อเท็จจริงและวินิจฉัยโดยเร็วและให้รับฟังคำชี้แจงของผู้ประกอบการกิจการขายตรงหรือผู้ประกอบการกิจการตลาดแบบตรงซึ่งถูกกล่าวหาประกอบด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๔๑/๖ เมื่อปรากฏผลจากการสอบหาข้อเท็จจริงตามมาตรา ๔๑/๕ ว่าผู้บริโภคผู้ใดได้รับความเสียหายจากผู้ประกอบการกิจการขายตรงหรือผู้ประกอบการกิจการตลาดแบบตรงรายใด และเป็นจำนวนเงินเท่าใด ให้นายทะเบียนจ่ายเงินจากหลักประกันที่ผู้ประกอบการกิจการขายตรงหรือผู้ประกอบการกิจการตลาดแบบตรงรายนั้นวางไว้เพื่อชดเชยความเสียหายดังกล่าว

มาตรา ๔๑/๗ ในกรณีหลักประกันที่ผู้ประกอบการกิจการขายตรงหรือผู้ประกอบการกิจการตลาดแบบตรงวางไว้ไม่เพียงพอที่นายทะเบียนจะจ่ายเงินเพื่อชดเชยความเสียหายแก่ผู้บริโภค ตามมาตรา ๔๑/๖ หรือลดลงเพราะได้มีการจ่ายเงินเพื่อชดเชยความเสียหายดังกล่าว ให้นายทะเบียน ส่งเป็นหนังสือให้ผู้ประกอบการกิจการขายตรงหรือผู้ประกอบการกิจการตลาดแบบตรงวางหลักประกันเพิ่ม จนครบตามวงเงินที่กำหนดในกฎกระทรวงภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับคำสั่ง”

๖.๑๗ กำหนดให้นายทะเบียนแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ประกอบการกิจการขายตรงหรือผู้ประกอบการกิจการตลาดแบบตรงแก้ไขหรือปรับปรุงพฤติการณ์ในการไม่รับผิดชอบกับผู้จำหน่ายอิสระ ต่อผู้บริโภคตามมาตรา ๒๔/๑ หรือไม่แจ้งย้ายสำนักงานต่อนายทะเบียนตามมาตรา ๒๖/๑ หรือ มาตรา ๒๙/๑ หรือไม่รายงานเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจต่อนายทะเบียนตามมาตรา ๒๖/๒ หรือ มาตรา ๒๙/๑ ให้ถูกต้องภายในเวลาที่นายทะเบียนเห็นสมควร และหากครบกำหนดเวลาดังกล่าว แล้ว ผู้ประกอบการกิจการขายตรงหรือผู้ประกอบการกิจการตลาดแบบตรงยังไม่ดำเนินการให้ถูกต้อง ให้นายทะเบียนสั่งเพิกถอนทั้งทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง แล้วแต่กรณี ในกรณีที่ผู้ประกอบการกิจการขายตรงหรือผู้ประกอบการกิจการตลาดแบบตรงไม่ดำเนินกิจการให้เป็นไปตามแผนการจ่ายผลตอบแทนตามที่ได้ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียน หรือกรณีที่ไม่ใช้ข้อความ ในการสื่อสารข้อมูลเพื่อเสนอขายสินค้าหรือบริการตามที่กำหนดในกฎกระทรวงตามมาตรา ๒๔

หรือกรณีที่ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๘/๑ มาตรา ๓๘/๓ หรือมาตรา ๓๘/๔ หรือกรณีที่ไม่วางหลักประกันเพิ่มให้ครบถ้วนภายใน ๓ เดือน นับแต่วันครบกำหนดเวลาตาม มาตรา ๔๑/๗ หรือกรณีที่ยื่นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบ ในการดำเนินงานของนิติบุคคลได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิด ตามมาตรา ๔๖ มาตรา ๔๙ มาตรา ๕๑/๓ หรือมาตรา ๕๒/๑ ให้นายทะเบียนสั่งเพิกถอนทะเบียน การประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ การสั่งเพิกถอนทะเบียน การประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง ให้แจ้งเป็นหนังสือพร้อมทั้งเหตุผลให้ผู้ประกอบธุรกิจ ขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงทราบภายใน ๗ วันนับแต่วันที่มิคำสั่ง (ร่างมาตรา ๑๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๒)

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติ ขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๒ เมื่อปรากฏแก่นายทะเบียนว่าผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจ ตลาดแบบตรงผู้ใดมีพฤติการณ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ไม่ดำเนินกิจการให้เป็นไปตามแผนการจ่ายผลตอบแทนตามที่ได้รับความเห็นชอบ จากนายทะเบียน

(๒) ไม่รับผิดชอบร่วมกับผู้จำหน่ายอิสระต่อผู้บริโภคตามมาตรา ๒๔/๑

(๓) ไม่แจ้งย้ายสำนักงานต่อนายทะเบียนตามมาตรา ๒๖/๑ หรือมาตรา ๒๙/๑

(๔) ไม่รายงานเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจต่อนายทะเบียนตามมาตรา ๒๖/๒ หรือมาตรา ๒๙/๒

(๕) ไม่ใช่ข้อความในการสื่อสารข้อมูลเพื่อเสนอขายสินค้าหรือบริการตามที่กำหนด ในกฎกระทรวงตามมาตรา ๒๘

(๖) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๘/๑ มาตรา ๓๘/๓ หรือมาตรา ๓๘/๔

(๗) ไม่วางหลักประกันเพิ่มให้ครบถ้วนภายในสามเดือนนับแต่วันครบกำหนดเวลา ตามมาตรา ๔๑/๗

(๘) ยื่นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงาน ของนิติบุคคลได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดตามมาตรา ๔๖ มาตรา ๔๙ มาตรา ๕๑/๓ หรือมาตรา ๕๒/๑

ในกรณีตาม (๒) (๓) หรือ (๔) ให้นายทะเบียนมีหนังสือแจ้งให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรง หรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงแก้ไขหรือปรับปรุงให้ถูกต้องภายในเวลาที่นายทะเบียนเห็นสมควร เมื่อครบกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง ยังไม่ดำเนินการให้ถูกต้อง ให้นายทะเบียนสั่งเพิกถอนทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือ ตลาดแบบตรง แล้วแต่กรณี

ร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

ในกรณีตาม (๑) (๕) (๖) (๗) หรือ (๘) ให้นายทะเบียนสั่งเพิกถอนทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงและผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงเป็นนิติบุคคลเดียวกัน ให้นายทะเบียนสั่งเพิกถอนทั้งทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงและตลาดแบบตรง

เมื่อนายทะเบียนได้มีคำสั่งเพิกถอนทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงแล้ว ให้แจ้งเป็นหนังสือพร้อมทั้งเหตุผลให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มิคำสั่งดังกล่าว

๖.๑๘ กำหนดให้ผู้ที่ได้รับคำสั่งของนายทะเบียน ในกรณีมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงตามมาตรา ๔๑/๑ วรรคสองหรือมาตรา ๔๑/๒ หรือคำสั่งให้วางหลักประกันเพิ่มตามมาตรา ๔๑/๗ หรือคำสั่งเพิกถอนทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงตามมาตรา ๔๒ และไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าว ให้มีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อคณะกรรมการขายตรงและตลาดแบบตรง ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำสั่ง ทั้งนี้ คำวินิจฉัยของคณะกรรมการฯ ให้เป็นที่สุด (ร่างมาตรา ๑๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๓)

มาตรา ๔๓ ในกรณีที่ผู้ได้รับคำสั่งของนายทะเบียนตามมาตรา ๔๑/๑ วรรคสอง มาตรา ๔๑/๒ มาตรา ๔๑/๗ หรือมาตรา ๔๒ ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าว ให้มีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อคณะกรรมการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำสั่ง

“คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด”

๖.๑๙ กำหนดโทษจำคุกไม่เกิน ๑ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ สำหรับผู้ซึ่งขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติการตามมาตรา ๕ หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการหรือคำสั่งของคณะอนุกรรมการในกรณีเรียกให้บุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้คำชี้แจงตามมาตรา ๑๖ หรือคำสั่งของนายทะเบียนเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้คำชี้แจงหรือให้ส่งเอกสารและหลักฐานที่จำเป็นมาเพื่อประกอบการพิจารณาหรือตรวจสอบตามมาตรา ๔๐ (ร่างมาตรา ๑๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๕)

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๕ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติการตามมาตรา ๕ หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการหรือคำสั่งของคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๑๖ หรือคำสั่งของนายทะเบียนตามมาตรา ๔๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๖.๒๐ กำหนดโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกวันละไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่ สำหรับผู้ประกอบการ ธุรกิจขายตรงที่มีได้จดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงตามมาตรา ๒๐ (ร่างมาตรา ๑๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๗)

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกวันละไม่เกินสองหมื่นบาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่”

๖.๒๑ กำหนดโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ สำหรับการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการสมัครเข้าเป็นสมาชิก ค่าฝึกอบรม ค่าวัสดุอุปกรณ์ ส่งเสริมการขาย หรือค่าธรรมเนียมอื่น ๆ อันเกี่ยวเนื่องกับการเข้าร่วมเป็นเครือข่ายในการประกอบ ธุรกิจขายตรงจากผู้จำหน่ายอิสระหรือตัวแทนขายตรงที่ไม่ใช่ลูกจ้างในอัตราสูงกว่าที่คณะกรรมการ ขายตรงและตลาดแบบตรงประกาศกำหนด ตามมาตรา ๒๒ หรือการสื่อสารข้อมูลเพื่อเสนอ ขายสินค้าหรือบริการของผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงซึ่งไม่เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมาย ว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคในส่วนที่เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคด้านการโฆษณาตามมาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ (ร่างมาตรา ๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๙)

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๒ มาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๒๙ ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

๖.๒๒ กำหนดโทษปรับไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท สำหรับผู้จำหน่ายอิสระหรือตัวแทนขายตรงที่ กระทำการอันเป็นการรบกวนหรือก่อให้เกิดความรำคาญจากการเสนอขายสินค้า ณ ที่อยู่อาศัย หรือสถานที่ทำงานของผู้บริโภคหรือของผู้อื่น หรือสถานที่อื่นที่มีใช้สถานที่ประกอบการค้าเป็นปกติธุระ ตามมาตรา ๒๖ หรือไม่จัดทำคำรับประกันสินค้าหรือบริการตามที่คณะกรรมการขายตรงและ ตลาดแบบตรงประกาศกำหนดตามมาตรา ๓๗ (ร่างมาตรา ๑๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๑)

มาตรา ๑๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ หรือมาตรา ๓๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน สามหมื่นบาท”

๖.๒๓ กำหนดโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกวันละไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่ สำหรับผู้ประกอบการธุรกิจตลาดแบบตรง ที่มีได้จดทะเบียนการประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงตามมาตรา ๒๗ (ร่างมาตรา ๒๐ เพิ่มมาตรา ๕๑/๑)

มาตรา ๒๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๑/๑ มาตรา ๕๑/๒ และมาตรา ๕๑/๓ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕

“มาตรา ๕๑/๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่”

๖.๒๔ กำหนดโทษปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท สำหรับผู้ประกอบการขายตรงหรือผู้ประกอบการตลาดแบบตรงที่ไม่จัดทำเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการ หรือผู้จำหน่ายอิสระตัวแทนขายตรง หรือผู้ประกอบการตลาดแบบตรงที่ไม่ส่งมอบเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการ หรือส่งมอบเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการที่ไม่เป็นไปตามมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง (ร่างมาตรา ๒๐ เพิ่มมาตรา ๕๑/๒)

มาตรา ๕๑/๒ ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบการตลาดแบบตรงผู้ใดไม่จัดทำเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการ หรือผู้จำหน่ายอิสระ ตัวแทนขายตรง หรือผู้ประกอบการตลาดแบบตรงผู้ใดไม่ส่งมอบเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการ หรือส่งมอบเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการที่ไม่เป็นไปตามมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

๖.๒๕ กำหนดโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ สำหรับผู้ประกอบการขายตรงหรือผู้ประกอบการตลาดแบบตรงที่จัดทำเอกสารซื้อขายสินค้าหรือบริการที่มีข้อความอันเป็นเท็จ (ร่างมาตรา ๒๐ เพิ่มมาตรา ๕๑/๓)

มาตรา ๕๑/๓ ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบการตลาดแบบตรงผู้ใดจัดทำเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการที่มีข้อความอันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

๖.๒๖ กำหนดโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกวันละไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่ สำหรับผู้ประกอบการขายตรง หรือผู้ประกอบการตลาดแบบตรงที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติเกี่ยวกับการโอนกิจการตามมาตรา ๔๑/๓ หรือบทบัญญัติเกี่ยวกับการเลิกประกอบธุรกิจตามมาตรา ๔๑/๔ (ร่างมาตรา ๒๑ เพิ่มมาตรา ๕๒/๑)

มาตรา ๒๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕

“มาตรา ๕๒/๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๑/๓ หรือมาตรา ๔๑/๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกวันละไม่เกินห้าพันบาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่”

๖.๒๗ กำหนดให้ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น เกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของหุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย (ร่างมาตรา ๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๔)

มาตรา ๒๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๔ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น เกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของหุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย”

๖.๒๘ กำหนดบทบัญญัติรองรับให้ผู้ซึ่งจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรง อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับที่มีใช้ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทประกอบธุรกิจขายตรงต่อไปได้ โดยต้องดำเนินการจดทะเบียนเป็นห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท และจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงตามพระราชบัญญัตินี้ภายใน ๑๒๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒๓)

มาตรา ๒๓ ให้ผู้ซึ่งจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับที่มีใช้ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทประกอบธุรกิจขายตรงต่อไปได้ แต่จะต้องดำเนินการจดทะเบียนเป็นห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท และจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงตามพระราชบัญญัตินี้ ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๖.๒๙ กำหนดบทบัญญัติรองรับให้ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่จดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับดำเนินการให้มีทุนจดทะเบียน ตามมาตรา ๓๘/๑ ภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒๔)

มาตรา ๒๔ ให้ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่จดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับดำเนินการให้มีทุนจดทะเบียนตามมาตรา ๓๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๖.๓๐ กำหนดบทบัญญัติรองรับให้ผู้ซึ่งจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับดำเนินการวางหลักประกันภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่กฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๓๘/๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒๕)

มาตรา ๒๕ ให้ผู้ซึ่งจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับดำเนินการวางหลักประกันภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๓๘/๕ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๖.๓๑ กำหนดบทบัญญัติรองรับให้ผู้ซึ่งจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรง อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับที่ไม่ทำสัญญาระหว่างผู้จำหน่ายอิสระกับผู้ประกอบธุรกิจขายตรง ตามตามมาตรา ๒๓ ไม่กำหนดเงื่อนไขและแผนการขายสินค้าหรือบริการตามมาตรา ๒๔ หรือ ไม่รับซื้อสินค้า วัสดุอุปกรณ์ส่งเสริมการขาย ชุดคู่มือหรืออุปกรณ์ส่งเสริมธุรกิจจากผู้จำหน่ายอิสระ ตามมาตรา ๒๕ ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าผู้นั้นถูกเพิกถอนทั้งทะเบียน การประกอบธุรกิจขายตรงและตลาดแบบตรง (ร่างมาตรา ๒๖)

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่ผู้ซึ่งจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ไม่ดำเนินการตามมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าผู้นั้นถูกเพิกถอน ทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง

ในกรณีที่ผู้ซึ่งจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงตามวรรคหนึ่ง เป็นบุคคลหรือนิติบุคคลเดียวกัน ให้ถือว่าบุคคลหรือนิติบุคคลนั้นถูกเพิกถอนทั้งทะเบียนการประกอบ ธุรกิจขายตรงและตลาดแบบตรง

๖.๓๒ กำหนดบทบัญญัติรองรับให้นายทะเบียนพิจารณาคำขอจดทะเบียนใด ๆ ที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของนายทะเบียน ให้เป็นไปตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนด และในกรณีที่การขอจดทะเบียนหรือการพิจารณา รับจดทะเบียนมีข้อแตกต่างไปจากที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้นายทะเบียนมีคำสั่งให้ ผู้ขอจดทะเบียนแก้ไขหรือปฏิบัติตามให้ถูกต้องภายใน ๓๐ วัน ทั้งนี้ ถ้าผู้ขอจดทะเบียนไม่แก้ไข หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนภายในระยะเวลาที่กำหนดให้คำขอจดทะเบียนเป็นอันตกไป (ร่างมาตรา ๒๗)

มาตรา ๒๗ บรรดาคำขอจดทะเบียนใด ๆ ที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้ บังคับและยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของนายทะเบียนให้นายทะเบียนพิจารณาคำขอจดทะเบียน ดังกล่าว ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่การขอจดทะเบียนหรือการพิจารณารับจดทะเบียนดังกล่าวมีข้อแตกต่าง ไปจากการขอจดทะเบียนหรือการพิจารณารับจดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ให้นายทะเบียน มีคำสั่งให้ผู้ขอจดทะเบียนแก้ไขหรือปฏิบัติตามให้ถูกต้องภายในสามสิบวัน ถ้าผู้ขอจดทะเบียนไม่แก้ไข หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้คำขอจดทะเบียนนั้นเป็นอันตกไป

ส่วนที่ ๒

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕

กับ

ร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบขายตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา)

ตารางเปรียบเทียบ
พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ กับร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ที่ผ่านการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕	ร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ ขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.</p> <p style="text-align: center;">—————</p> <p style="text-align: center;">.....</p> <p style="text-align: center;">โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย ว่าด้วยการขายตรงและตลาดแบบตรง</p> <p style="text-align: center;">.....</p>	

พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕	ร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๙ ประธานกรรมการต้องไม่ดำรงตำแหน่ง หรือเป็นหุ้นส่วนหรือเป็นผู้ถือหุ้นเกินจำนวนร้อยละสิบ ในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่ประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงในระยะหนึ่งปีก่อนดำรงตำแหน่งหรือระหว่างดำรงตำแหน่งประธานกรรมการ</p>	<p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “ห้างหุ้นส่วน” และ “บริษัท” ระหว่างบทนิยามคำว่า “ตัวแทนขายตรง” และ “ชื่อ” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕</p> <p>“ห้างหุ้นส่วน” หมายความว่า ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนหรือห้างหุ้นส่วนจำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์</p> <p>“บริษัท” หมายความว่า บริษัทจำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือบริษัทมหาชนจำกัดตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด”</p> <p>มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๙ ประธานกรรมการและกรรมการต้องไม่ดำรงตำแหน่ง หรือเป็นหุ้นส่วนหรือเป็นผู้ถือหุ้นเกินจำนวนร้อยละสิบของจำนวนหุ้นทั้งหมดในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่ประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงในระยะหนึ่งปีก่อนดำรงตำแหน่งหรือระหว่างดำรงตำแหน่งประธานกรรมการหรือกรรมการ”</p>	<p>กำหนดความหมายของ “ห้างหุ้นส่วน” และ “บริษัท” เพื่อประโยชน์ในการบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้ เนื่องจากได้มีการกำหนดให้ห้างหุ้นส่วนที่เป็นนิติบุคคลและบริษัทเท่านั้นที่สามารถประกอบธุรกิจขายตรงได้</p> <p>เพื่อให้กรรมการในคณะกรรมการขายตรงและตลาดแบบตรงทุกคนมีความเป็นกลางและไม่มีผลประโยชน์ในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทอื่นที่จะเป็นการขัดกับการปฏิบัติหน้าที่กรรมการ</p>

พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕	ร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๒๐ ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบธุรกิจขายตรง เว้นแต่จะได้จดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงตามพระราชบัญญัตินี้</p>	<p>มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๒๐ ผู้ใดจะประกอบธุรกิจขายตรงต้องเป็นห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท และได้จดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงตามพระราชบัญญัตินี้”</p> <p>มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕</p> <p>“มาตรา ๒๔/๑ ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงและผู้จำหน่ายอิสระต้องร่วมรับผิดชอบผู้บริโภคในความชำรุดบกพร่องของสินค้าหรือบริการที่ผู้จำหน่ายอิสระขายให้แก่ผู้บริโภคหรือความเสียหายที่ผู้จำหน่ายอิสระนั้นได้เกิดขึ้นจากการไม่ปฏิบัติหน้าที่ของผู้จำหน่ายอิสระตามพระราชบัญญัตินี้”</p> <p>มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๖/๑ และมาตรา ๒๖/๒ ของส่วนที่ ๑ การประกอบธุรกิจขายตรง ในหมวด ๒ การประกอบธุรกิจขายตรงและตลาดแบบตรง แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕</p> <p>“มาตรา ๒๖/๑ ในกรณีที่มีการย้ายสำนักงาน ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงต้องแจ้งเป็นหนังสือให้นายทะเบียนทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีการย้าย</p> <p>มาตรา ๒๖/๒ ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงต้องส่งรายงานเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจต่อนายทะเบียนตามแบบ หลักเกณฑ์ และระยะเวลาที่คณะกรรมการประกาศกำหนด”</p>	<p>เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขคุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรง ซึ่งกำหนดให้ต้องเป็นห้างหุ้นส่วนและบริษัทเท่านั้น</p> <p>เพื่อป้องกันมิให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงปฏิเสธความรับผิดชอบต่อผู้บริโภคในกรณีที่ผู้บริโภคซื้อสินค้าหรือบริการจากผู้จำหน่ายอิสระโดยตรง</p> <p>เพื่อให้ นายทะเบียนได้ทราบความเคลื่อนไหวในการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจขายตรง</p>

พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕	ร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๓๐ ผู้จำหน่ายอิสระ ตัวแทนขายตรง หรือผู้ประกอบการจัดตลาดแบบตรงมีหน้าที่ส่งมอบเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการแก่ผู้บริโภค</p> <p>เอกสารการซื้อขายตามวรรคหนึ่งต้องมีข้อความภาษาไทยที่อ่านเข้าใจง่าย โดยระบุชื่อผู้ซื้อและผู้ขาย วันที่ซื้อขาย และวันที่ส่งมอบสินค้าหรือบริการ รวมทั้งสิทธิของผู้บริโภคในการเลิกสัญญาซึ่งสิทธิเลิกสัญญาดังกล่าวต้องกำหนดด้วยตัวอักษรที่เห็นเด่นชัดกว่าข้อความทั่วไป</p>	<p>มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๙/๑ และมาตรา ๒๙/๒ ของส่วนที่ ๒ การประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง ในหมวด ๒ การประกอบธุรกิจขายตรงและตลาดแบบตรง แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕</p> <p>“มาตรา ๒๙/๑ให้นำมาตรา ๒๖/๑ มาใช้บังคับแก่การประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงโดยอนุโลม</p> <p>มาตรา ๒๙/๒ ผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงต้องส่งรายงานเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจต่อนายทะเบียนตามแบบ หลักเกณฑ์ และระยะเวลาที่คณะกรรมการประกาศกำหนด”</p> <p>มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๓๐ ให้ผู้ประกอบการธุรกิจขายตรงมีหน้าที่จัดทำเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการ และให้ผู้จำหน่ายอิสระหรือตัวแทนขายตรงมีหน้าที่ส่งมอบเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการนั้นแก่ผู้บริโภคพร้อมกับสินค้าหรือบริการ</p> <p>ให้ผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงมีหน้าที่จัดทำเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการและส่งมอบให้แก่ผู้บริโภคพร้อมกับสินค้าหรือบริการ</p> <p>เอกสารการซื้อขายตามวรรคหนึ่งและวรรคสองต้องมีข้อความภาษาไทยที่อ่านเข้าใจง่าย โดยระบุชื่อผู้ซื้อและผู้ขาย วันที่ซื้อขาย และวันที่ส่งมอบสินค้าหรือ</p>	<p>เพื่อให้ นายทะเบียนได้ทราบความเคลื่อนไหวในการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง</p> <p>เพื่อกำหนดผู้มีหน้าที่ในการจัดทำเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการและกำหนดเวลาในการส่งมอบเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการให้ชัดเจน และโดยที่การประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงไม่มีผู้จำหน่ายอิสระหรือตัวแทนขายตรง จึงกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงมีหน้าที่จัดทำและส่งมอบเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการให้แก่ผู้บริโภคเป็นอีกรรคหนึ่ง</p>

พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕	ร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๓๒ การซื้อขายสินค้าหรือบริการใด ที่ผู้จำหน่ายอิสระ ตัวแทนขายตรง หรือผู้ประกอบการธุรกิจ ตลาดแบบตรง ไม่ได้จัดให้มีเอกสารการขายที่มี รายละเอียดตามมาตรา ๓๐ หรือมาตรา ๓๑ ย่อมไม่มีผล ผูกพันผู้บริโภค</p> <p>มาตรา ๓๘ บุคคลใดประสงค์จะประกอบ ธุรกิจขายตรงหรือประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง ให้ยื่น คำขออนุญาตนายทะเบียนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ คณะกรรมการประกาศกำหนด</p>	<p>บริการ รวมทั้งสิทธิของผู้บริโภคในการเลิกสัญญา ซึ่งสิทธิ เลิกสัญญาดังกล่าวต้องกำหนดด้วยตัวอักษรที่เห็นเด่นชัด กว่าข้อความทั่วไป”</p> <p>มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๓๒ การซื้อขายสินค้าหรือบริการใด ที่ผู้ประกอบการธุรกิจขายตรง ผู้จำหน่ายอิสระ ตัวแทนขายตรง หรือผู้ประกอบการธุรกิจตลาดแบบตรง ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม มาตรา ๓๐ หรือมาตรา ๓๑ การซื้อขายสินค้าหรือบริการ นั้นไม่มีผลผูกพันผู้บริโภค”</p> <p>มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่ง ของมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาด แบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๓๘. ห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือ บุคคลใดประสงค์จะประกอบธุรกิจขายตรงหรือประกอบ ธุรกิจตลาดแบบตรง ให้ยื่นคำขออนุญาตนายทะเบียนตาม หลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด”</p> <p>มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น มาตรา ๓๘/๑ มาตรา ๓๘/๒ มาตรา ๓๘/๓ มาตรา ๓๘/๔ มาตรา ๓๘/๕ มาตรา ๓๘/๖ และมาตรา ๓๘/๗ แห่ง พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕</p>	<p>เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๐ ที่กำหนดให้ผู้ประกอบการธุรกิจขายตรงและผู้ประกอบ ธุรกิจตลาดแบบตรงมีหน้าที่จัดทำเอกสารการขาย สินค้าหรือบริการ</p> <p>เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขคุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอ จดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรง ซึ่งกำหนดให้ต้อง เป็นห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทเท่านั้น</p>

พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕	ร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	<p>“มาตรา ๓๘/๑ ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงต้องไม่เคยถูกเพิกถอนทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง ในระยะเวลาห้าปีก่อนวันยื่นคำขอจดทะเบียนและต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) เป็นห้างหุ้นส่วนที่มีทุนจดทะเบียนไม่ต่ำกว่าห้าล้านบาท หรือเป็นบริษัทที่มีทุนจดทะเบียนและชำระแล้วไม่ต่ำกว่าห้าล้านบาท</p> <p>(๒) มีหุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทซึ่งไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๘/๒</p> <p>มาตรา ๓๘/๒ ผู้เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรง ต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) เป็นบุคคลล้มละลาย</p> <p>(๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ</p> <p>(๓) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ</p> <p>(๔) เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทอื่นที่จดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง</p> <p>(๕) เคยเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เคยถูกเพิกถอน</p>	<p>เพื่อเป็นการประกันความมั่นคงและโปร่งใสของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่ประกอบธุรกิจขายตรง ให้แก่ผู้บริโภค ผู้จำหน่ายอิสระ และตัวแทนขายตรง และมีให้ผู้ที่เคยกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ กลับเข้ามาประกอบธุรกิจขายตรงได้ภายในระยะเวลาอันสั้น</p> <p>เพื่อเป็นการประกันความโปร่งใสในการดำเนินงานของผู้ประกอบธุรกิจขายตรง และเพื่อมิให้ผู้ที่เคยกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ กลับเข้ามามีอำนาจจัดการในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่ประกอบธุรกิจขายตรงได้ภายในระยะเวลาอันสั้น</p>

พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕	ร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	<p>ทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง ในระยะเวลาห้าปีก่อนวันยื่นคำขอจดทะเบียน</p> <p>มาตรา ๓๘/๓ ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียน การประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาต้อง ไม่เคยถูกเพิกถอนทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือ ตลาดแบบตรงในระยะเวลาห้าปีก่อนวันยื่นคำขอจดทะเบียน และต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๘/๒</p> <p>มาตรา ๓๘/๔ ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียน การประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงซึ่งเป็นนิติบุคคลต้องไม่เคย ถูกเพิกถอนทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือ ตลาดแบบตรงในระยะเวลาห้าปีก่อนวันยื่นคำขอจดทะเบียน และต้องมีหุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคล ซึ่งไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๘/๒</p> <p>มาตรา ๓๘/๕ ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียน การประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงต้องวาง หลักประกันต่อนายทะเบียนเพื่อเป็นหลักประกันการปฏิบัติ ตามพระราชบัญญัตินี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่กำหนดในกฎกระทรวง</p> <p>กฎกระทรวงตามวรรคหนึ่งจะกำหนด วงเงินและรายละเอียดให้แตกต่างกันโดยคำนึงถึงขนาดหรือ ประเภทของการประกอบธุรกิจก็ได้</p> <p>หลักประกันตามมาตรา นี้ ได้แก่ เงินสด หนังสือค้ำประกันของธนาคาร หรือพันธบัตรรัฐบาลไทยหรือ พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการประกาศ กำหนด</p>	<p>เพื่อเป็นการประกันความโปร่งใสในการประกอบธุรกิจ ตลาดแบบตรง และมีให้ผู้ที่เคยกระทำความผิดตาม พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ กลับเข้ามาประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงได้ภายใน ระยะเวลาอันสั้น</p> <p>เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะต้องห้ามของผู้ยื่น คำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง ที่เป็นบุคคลธรรมดา</p> <p>เพื่อให้มีหลักประกันในการคุ้มครองผู้บริโภคที่ได้รับ ความเสียหายตามพระราชบัญญัตินี้</p>

พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕	ร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	<p>มาตรา ๓๘/๖ ในกรณีที่มีผู้ประกอบการธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบการธุรกิจตลาดแบบตรงวางหลักประกันตามมาตรา ๓๘/๕ เป็นเงินสดไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนให้นายทะเบียนเป็นผู้รับผิดชอบในการเปิดบัญชีเงินฝากประเภทออมทรัพย์แยกเป็นแต่ละบัญชี เพื่อประโยชน์ของผู้ประกอบการธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบการธุรกิจตลาดแบบตรงแต่ละราย รวมทั้งการเบิกจ่ายเงินจากบัญชีเงินฝากกับธนาคาร ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด</p> <p>ดอกผลที่เกิดจากเงินฝากตามวรรคหนึ่งให้ตกเป็นของผู้ประกอบการธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบการธุรกิจตลาดแบบตรงที่วางหลักประกันนั้น</p> <p>มาตรา ๓๘/๗ หลักประกันที่ผู้ประกอบการธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบการธุรกิจตลาดแบบตรงวางไว้ตามมาตรา ๓๘/๕ หรือมาตรา ๔๑/๓ วรรคสี่ ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี</p> <p>ในกรณีที่มีการโอนกิจการหรือเลิกประกอบธุรกิจ ผู้ประกอบการธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบการธุรกิจตลาดแบบตรงจะขอรับคืนหลักประกันที่วางไว้พร้อมทั้งดอกผลได้ก็ต่อเมื่อได้แสดงหลักฐานว่าได้ชำระหนี้ที่เกิดขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้เสร็จสิ้นแล้ว</p> <p>ในกรณีที่มีผู้ประกอบการธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบการธุรกิจตลาดแบบตรงไม่มารับหลักประกันและดอกผลคืนภายในห้าปีนับแต่วันที่โอนกิจการหรือวันที่เลิกประกอบธุรกิจ ให้หลักประกันและดอกผลนั้นตกเป็นของแผ่นดิน”</p>	<p>เพื่อให้การจัดการดูแลเงินหลักประกันเป็นไปอย่างโปร่งใส</p> <p>เพื่อมิให้เจ้าหนี้อื่นของผู้ประกอบการธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง แม้เป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษามาขอรับชำระหนี้จากหลักประกันนี้ได้ อันจะเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคมากยิ่งขึ้น</p>

พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕	ร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๔๑ เมื่อได้รับคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง ให้นายทะเบียนพิจารณาและตรวจสอบในเรื่องดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) แผนการจ่ายผลตอบแทนต้องไม่ขัดต่อกฎหมายหรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน</p> <p>(๒) สินค้าหรือบริการมีลักษณะตรงตามที่ได้มีการสื่อสารข้อมูลเพื่อเสนอขาย</p> <p>(๓) สัญญามีรายการถูกต้องและครบถ้วนตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด</p> <p>ในกรณีที่นายทะเบียนเห็นว่า การยื่นคำขอนั้นถูกต้องตามมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๙ ให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง และแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง</p> <p>ในกรณีที่นายทะเบียนเห็นว่า การยื่นคำขอนั้นไม่ถูกต้องตามมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๙ ให้มีคำสั่งให้ผู้ยื่นคำขอแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้องภายในเวลาอันสมควร เมื่อผู้ยื่นคำขอได้แก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงถูกต้องแล้ว ให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงและแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเอกสารดังกล่าว</p>	<p>มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๔๑ เมื่อได้รับคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง ให้นายทะเบียนพิจารณาและตรวจสอบในเรื่องดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) แผนการจ่ายผลตอบแทนต้องไม่ขัดต่อกฎหมายหรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน</p> <p>(๒) สินค้าหรือบริการมีลักษณะตรงตามที่ได้มีการสื่อสารข้อมูลเพื่อเสนอขาย</p> <p>(๓) สัญญามีรายการถูกต้องและครบถ้วนตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด</p> <p>ในกรณีที่นายทะเบียนเห็นว่า การยื่นคำขอนั้นถูกต้องตามมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๙ และผู้ยื่นคำขอมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๘/๑ มาตรา ๓๘/๓ หรือมาตรา ๓๘/๔ แล้ว ให้นายทะเบียนแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ยื่นคำขอนำหลักประกันมาวางต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง</p> <p>เมื่อผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนวางหลักประกันตามมาตรา ๓๘/๕ ครบถ้วนแล้ว ให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง และแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนทราบภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหลักประกันนั้น”</p>	<p>แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ยื่นคำขอตามร่างพระราชบัญญัตินี้</p> <p>กำหนดผลการพิจารณาคำขอจดทะเบียนของนายทะเบียนในแต่ละกรณีให้ชัดเจน โดยกรณีที่การยื่นคำขอนั้นถูกต้อง ให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนได้</p>

พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕	ร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอไม่ปฏิบัติตามคำสั่งที่ให้แก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงภายในเวลาที่กำหนด ให้นายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง และให้นายทะเบียนแจ้งเป็นหนังสือ พร้อมทั้งเหตุผลให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันสิ้นกำหนดเวลาให้ปฏิบัติตามคำสั่ง</p>	<p>มาตรา ๑๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น มาตรา ๔๑/๑ มาตรา ๔๑/๒ มาตรา ๔๑/๓ มาตรา ๔๑/๔ มาตรา ๔๑/๕ มาตรา ๔๑/๖ และมาตรา ๔๑/๗ แห่ง พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕</p> <p>“มาตรา ๔๑/๑ ในกรณีที่นายทะเบียนเห็นว่า การยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงไม่ถูกต้องตามมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๓๙ ให้นายทะเบียนมีหนังสือแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้องภายในเวลาที่นายทะเบียนเห็นสมควร เมื่อผู้ยื่นคำขอได้แก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงถูกต้องและวางหลักประกันตามมาตรา ๓๘/๕ ครบถ้วนแล้ว ให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง และแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเอกสารดังกล่าว</p> <p>ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอไม่ปฏิบัติตามหนังสือแจ้งที่ให้แก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงภายในเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง หรือไม่วางหลักประกันให้ครบถ้วนตามมาตรา ๓๘/๕ ให้นายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง และให้</p>	<p>กำหนดผลการพิจารณาคำขอจดทะเบียนของนายทะเบียนในแต่ละกรณีให้ชัดเจน โดยกรณีที่ยื่นคำขอนั้นยังไม่ถูกต้อง ให้นายทะเบียนสั่งให้แก้ไข หากผู้ยื่นคำขอไม่แก้ไขให้ถูกต้อง ให้นายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียน</p>

พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕	ร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	<p>นายทะเบียนแจ้งเป็นหนังสือพร้อมทั้งเหตุผลให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันสิ้นกำหนดเวลาให้ปฏิบัติตามคำสั่งมาตรา ๔๑/๒ ในกรณีที่นายทะเบียนเห็นว่าผู้ยื่นคำขोजดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๘/๑ มาตรา ๓๘/๓ หรือมาตรา ๓๘/๔ ให้นายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง และให้นายทะเบียนแจ้งเป็นหนังสือพร้อมทั้งเหตุผลให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขोजดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง</p> <p>มาตรา ๔๑/๓ ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงซึ่งประสงค์จะโอนกิจการ ให้อื่นคำขอต่อนายทะเบียน</p> <p>การโอนกิจการตามวรรคหนึ่งต้องโอนให้แก่ผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๘/๑ มาตรา ๓๘/๓ หรือมาตรา ๓๘/๔ และผู้รับโอนกิจการต้องรับโอนทั้งสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงที่มีต่อผู้บริโภค</p> <p>ให้นำมาตรา ๔๑/๔ วรรคสอง (๑) และวรรคสาม มาใช้บังคับแก่การโอนกิจการโดยอนุโลม</p> <p>เมื่อนายทะเบียนตรวจสอบคำขออนุญาตและหลักประกันที่ผู้รับโอนกิจการต้องวางตามมาตรา ๓๘/๕ แล้ว เห็นว่าถูกต้องและครบถ้วน ให้นายทะเบียนแก้ไขทะเบียนให้ผู้รับโอนกิจการเป็นผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง แล้วแต่กรณีต่อไป</p>	<p>กำหนดผลการพิจารณาคำขोजดทะเบียนของนายทะเบียน โดยในกรณีที่ผู้ยื่นคำขोजดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม ให้นายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียน เนื่องจากเป็นเหตุที่ไม่สามารถแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงได้</p> <p>กำหนดมาตรการในการโอนกิจการขายตรงหรือตลาดแบบตรง โดยให้นายทะเบียนเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วน ทั้งนี้ เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้บริโภค</p>

พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕	ร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	<p>การขอโอนกิจการและการแก้ไขทะเบียนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด</p> <p>มาตรา ๔๑/๔ ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงซึ่งประสงค์จะเลิกประกอบธุรกิจ ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียน</p> <p>เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้บริโภค ในการขอเลิกประกอบธุรกิจตามวรรคหนึ่ง ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงต้องปฏิบัติในเรื่องดังต่อไปนี้ให้แล้วเสร็จก่อนที่นายทะเบียนจะยกเลิกการจดทะเบียน</p> <p>(๑) ประกาศโฆษณาในหนังสือพิมพ์แห่งท้องที่อย่างน้อยหนึ่งคราว และส่งไปรษณีย์ตอบรับหรือส่งข้อมูลทางการสื่อสารอื่นใดให้ผู้บริโภคที่ซื้อสินค้าหรือบริการซึ่งยังอยู่ในระยะเวลาการรับประกันทราบถึงการเลิกประกอบธุรกิจเพื่อให้ใช้สิทธิตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(๒) ดำเนินการตามมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๖</p> <p>(๓) จัดให้มีผู้รับผิดชอบในการซ่อมแซมหรือให้บริการอื่นใดเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการที่ยังอยู่ในระยะเวลาการรับประกัน</p> <p>(๔) ปฏิบัติการอื่นใดตามหลักเกณฑ์ วิธีการเงื่อนไข และระยะเวลาที่คณะกรรมการประกาศกำหนด</p> <p>ห้ามผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงเสนอขายหรือโฆษณาสินค้าหรือบริการหรือทำสัญญาซื้อขายสินค้าหรือบริการกับผู้บริโภคนับแต่วันยื่นคำขอเลิกประกอบธุรกิจตามวรรคหนึ่ง</p> <p>การเลิกประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงไม่เป็นเหตุให้ผู้ประกอบธุรกิจดังกล่าวพ้นจากความรับผิดชอบตามพระราชบัญญัตินี้</p>	<p>กำหนดมาตรการในการเลิกประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคในการเลิกสัญญาและคืนสินค้า และสิทธิตามสัญญารับประกันที่ทำได้กับผู้ประกอบธุรกิจ รวมทั้งกำหนดห้ามผู้ประกอบธุรกิจเสนอขายหรือโฆษณาสินค้าหรือบริการหรือทำสัญญาซื้อขายสินค้าหรือบริการกับผู้บริโภคนับแต่วันยื่นคำขอเลิกประกอบธุรกิจ เพื่อมิให้ผู้ประกอบธุรกิจไปทำสัญญากับผู้บริโภครายใหม่ที่ไม่ทราบถึงการเลิกประกอบธุรกิจ อันอาจทำให้ผู้บริโภคนั้นเสียหายในภายหลัง รวมทั้งเพื่อให้มีบทบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภคภายหลังมีการเลิกประกอบกิจการ</p>

พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕	ร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	<p>มาตรา ๔๑/๕ เมื่อมีผู้ร้องเรียนหรือปรากฏ ต่อนายทะเบียนว่าผู้บริโภคผู้ใดได้รับความเสียหายจากเหตุ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบ ธุรกิจตลาดแบบตรงไม่ปฏิบัติตามสัญญาซื้อขายสินค้าหรือ บริการหรือตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(๒) ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบ ธุรกิจตลาดแบบตรงถูกเพิกถอนทะเบียนตามมาตรา ๔๒</p> <p>ให้นายทะเบียนดำเนินการสอบหา ข้อเท็จจริงและวินิจฉัยโดยเร็วและให้รับฟังคำชี้แจงของ ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง ซึ่งถูกกล่าวหาประกอบด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และ วิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด</p> <p>มาตรา ๔๑/๖ เมื่อปรากฏผลจากการสอบหา ข้อเท็จจริงตามมาตรา ๔๑/๕ ว่า ผู้บริโภคผู้ใดได้รับความ เสียหายจากผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบ ธุรกิจตลาดแบบตรงรายใดและเป็นจำนวนเงินเท่าใด ให้นายทะเบียนจ่ายเงินจากหลักประกันที่ผู้ประกอบธุรกิจ ขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงรายนั้นวางไว้ เพื่อชดเชยความเสียหายดังกล่าว</p> <p>มาตรา ๔๑/๗ ในกรณีหลักประกันที่ ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง วางไว้ไม่เพียงพอที่นายทะเบียนจะจ่ายเงินเพื่อชดเชย ความเสียหายแก่ผู้บริโภคตามมาตรา ๔๑/๖ หรือลดลง เพราะได้มีการจ่ายเงินเพื่อชดเชยความเสียหายดังกล่าว ให้นายทะเบียนสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรง หรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงวางหลักประกัน เพิ่มจนครบตามวงเงินที่กำหนดในกฎกระทรวงภายใน สิบห้าวันนับแต่วันที่รับคำสั่ง”</p>	<p>เพื่อให้มีหลักเกณฑ์ในการจ่ายหลักประกันตาม ร่างพระราชบัญญัตินี้อย่างชัดเจน</p> <p>เพื่อให้ผู้บริโภคได้รับชดใช้ค่าเสียหายอย่างรวดเร็ว โดยไม่ต้องรอกกระบวนการทางศาล อันจะเป็นการ คุ้มครองผู้บริโภคอย่างแท้จริง</p> <p>เพื่อให้หลักประกันคงมีจำนวนตามที่กำหนดใน กฎกระทรวงตลอดระยะเวลาที่ผู้ประกอบธุรกิจ ขายตรงหรือตลาดแบบตรงยังประกอบธุรกิจอยู่</p>

พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕	ร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๔๒ กรณีปรากฏแก่นายทะเบียน ในภายหลังว่าผู้ประกอบการขายตรงหรือผู้ประกอบการ ตลาดแบบตรงรายใดประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาด แบบตรงไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียน มีอำนาจเพิกถอนการจดทะเบียนการประกอบธุรกิจ ขายตรงหรือตลาดแบบตรง และแจ้งเป็นหนังสือพร้อมทั้ง เหตุผลให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบการ ตลาดแบบตรงทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มิคำสั่ง เพิกถอน</p>	<p>มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาด แบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๔๒ เมื่อปรากฏแก่นายทะเบียนว่า ผู้ประกอบการขายตรงหรือผู้ประกอบการ ผู้ใดมีพฤติกรรม ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ไม่ดำเนินการกิจการให้เป็นไปตามแผนการ จ่ายผลตอบแทนตามที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียน</p> <p>(๒) ไม่รับผิดชอบร่วมกับผู้จำหน่ายอิสระต่อ ผู้บริโภคตามมาตรา ๒๔/๑</p> <p>(๓) ไม่แจ้งย้ายสำนักงานต่อนายทะเบียน ตามมาตรา ๒๖/๑ หรือมาตรา ๒๙/๑</p> <p>(๔) ไม่รายงานเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ ต่อนายทะเบียนตามมาตรา ๒๖/๒ หรือมาตรา ๒๙/๒</p> <p>(๕) ไม่ใช้ข้อความในการสื่อสารข้อมูลเพื่อ เสนอขายสินค้าหรือบริการตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ตามมาตรา ๒๘</p> <p>(๖) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา ๓๘/๑ มาตรา ๓๘/๓ หรือมาตรา ๓๘/๔</p> <p>(๗) ไม่วางหลักประกันเพิ่มให้ครบถ้วนภายใน สามเดือนนับแต่วันครบกำหนดเวลาตามมาตรา ๔๑/๗</p> <p>(๘) หุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของ นิติบุคคลได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ในความผิดตามมาตรา ๔๖ มาตรา ๔๙ มาตรา ๕๑/๓ หรือ มาตรา ๕๒/๑</p>	<p>เพื่อให้ นายทะเบียนมีหลักเกณฑ์ในการใช้อำนาจ เพิกถอนทะเบียนที่ชัดเจนและเหมาะสมยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ในกรณีที่ผู้ประกอบการขายตรงและผู้ประกอบการ ตลาดแบบตรงเป็นนิติบุคคลเดียวกัน ให้นายทะเบียน สั่งเพิกถอนทั้งทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรง และตลาดแบบตรง เนื่องจากไม่สมควรให้ผู้ประกอบธุรกิจ ขายตรงหรือผู้ประกอบการ ที่ถูกละเลยเพิกถอนทะเบียนการประกอบธุรกิจใดแล้วสามารถ ประกอบธุรกิจอีกธุรกิจหนึ่งได้อีก</p>

พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕	ร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๔๓ ในกรณีที่นายทะเบียนมีคำสั่ง ไม่รับจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาด แบบตรงตามมาตรา ๔๑ หรือมีคำสั่งเพิกถอนการ จดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง ตามมาตรา ๔๒ ให้ผู้ยื่นคำขอ ผู้ประกอบธุรกิจขายตรง หรือ ผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง แล้วแต่กรณี มีสิทธิอุทธรณ์ เป็นหนังสือต่อคณะกรรมการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่</p>	<p>ในกรณีตาม (๒) (๓) หรือ (๔) ให้นายทะเบียน มีหนังสือแจ้งให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจ ตลาดแบบตรงแก้ไขหรือปรับปรุงให้ถูกต้องภายในเวลาที่ นายทะเบียนเห็นสมควร เมื่อครบกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง ยังไม่ดำเนินการให้ถูกต้อง ให้นายทะเบียนสั่งเพิกถอนทะเบียน การประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง แล้วแต่กรณี</p> <p>ในกรณีตาม (๑) (๕) (๖) (๗) หรือ (๘) ให้นายทะเบียนสั่งเพิกถอนทะเบียนการประกอบธุรกิจ ขายตรงหรือตลาดแบบตรง แล้วแต่กรณี</p> <p>ในกรณีที่ ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงและ ผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงเป็นนิติบุคคลเดียวกัน ให้นายทะเบียนสั่งเพิกถอนทั้งทะเบียนการประกอบธุรกิจ ขายตรงและตลาดแบบตรง</p> <p>เมื่อนายทะเบียนได้มีคำสั่งเพิกถอนทะเบียน การประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงแล้ว ให้แจ้ง เป็นหนังสือพร้อมทั้งเหตุผลให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือ ผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงทราบภายในเจ็ดวันนับแต่ วันที่มีคำสั่งดังกล่าว</p> <p>มาตรา ๔๓ ในกรณีที่ผู้ได้รับคำสั่งของ นายทะเบียนตามมาตรา ๔๑/๑ วรรคสอง มาตรา ๔๑/๒ มาตรา ๔๑/๗ หรือมาตรา ๔๒ ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าว ให้มีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อคณะกรรมการภายใน สามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำสั่ง</p> <p>คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด”</p>	<p>เพิ่มเติมเหตุในการอุทธรณ์เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไข เพิ่มเติมคำสั่งของนายทะเบียนตามร่างพระราชบัญญัตินี้</p>

พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕	ร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>ได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งไม่รับจดทะเบียนหรือหนังสือแจ้งคำสั่งเพิกถอนของนายทะเบียน</p> <p>คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด</p> <p>มาตรา ๔๕ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติตามมาตรา ๕ หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๑๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>มาตรา ๔๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่</p>	<p>มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๔๕ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติตามมาตรา ๕ หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการหรือคำสั่งของคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๑๖ หรือคำสั่งของนายทะเบียนตามมาตรา ๔๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”</p> <p>มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๔๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกวันละไม่เกินสองหมื่นบาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่”</p>	<p>เนื่องจากคำสั่งของนายทะเบียนมีลักษณะเดียวกับคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๕ (๑) และคำสั่งของคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๑๖ ประกอบกับเลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ ทั้งในฐานะนายทะเบียนและในฐานะกรรมการในคณะกรรมการขายตรงและตลาดแบบตรง จึงควรบัญญัติบทกำหนดโทษไว้เหมือนกันเพื่อมิให้เกิดความลักลั่น</p> <p>เพื่อกำหนดโทษทางอาญาสำหรับผู้ประกอบธุรกิจขายตรงให้สูงขึ้น เนื่องจากการประกอบธุรกิจขายตรงมีโอกาสสร้างความเสียหายให้แก่ผู้บริโภคได้มากกว่าการประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง จึงควรเพิ่มอัตราโทษปรับรายวันให้สูงขึ้น</p>

พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕	ร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๔๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๒ หรือ มาตรา ๒๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือ ปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>มาตรา ๕๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๓๗ ต้องระวางโทษ ปรับไม่เกินสามหมื่นบาท</p>	<p>มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๔๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๒ มาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๒๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน หกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”</p> <p>มาตรา ๑๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๕๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ หรือ มาตรา ๓๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามหมื่นบาท”</p> <p>มาตรา ๒๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น มาตรา ๕๑/๑ มาตรา ๕๑/๒ และมาตรา ๕๑/๓ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕</p> <p>“มาตรา ๕๑/๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่</p> <p>มาตรา ๕๑/๒ ผู้ประกอบธุรกิจขายตรง หรือผู้ประกอบการธุรกิจตลาดแบบตรงผู้ใดไม่จัดทำเอกสาร การขายสินค้าหรือบริการ หรือผู้จำหน่ายอิสระ ตัวแทนขายตรง หรือผู้ประกอบการธุรกิจตลาดแบบตรงผู้ใด ไม่ส่งมอบเอกสารการขายสินค้าหรือบริการ หรือส่งมอบ เอกสารการขายสินค้าหรือบริการที่ไม่เป็นไปตามมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท</p>	<p>เพื่อบัญญัติบทกำหนดโทษทางอาญาสำหรับการฝ่าฝืน มาตรา ๒๙ ไว้เช่นเดียวกับการฝ่าฝืนมาตรา ๒๘</p> <p>ดัดบทกำหนดโทษตามมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง ออก และนำไปกำหนดไว้ในมาตรา ๕๑/๒ เพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น</p> <p>เพื่อแยกบทกำหนดโทษสำหรับผู้ประกอบธุรกิจ ตลาดแบบตรงออกจากบทกำหนดโทษสำหรับผู้ ประกอบธุรกิจขายตรงตามที่ได้แก้ไขตามมาตรา ๔๗</p> <p>กำหนดโทษทางอาญาเพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไข เพิ่มเติมมาตรา ๓๐ ที่กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรง หรือผู้ประกอบการธุรกิจตลาดแบบตรงมีหน้าที่จัดทำ เอกสารการขายสินค้าหรือบริการ โดยให้ผู้จำหน่าย อิสระ ตัวแทนขายตรงหรือผู้ประกอบการธุรกิจตลาด แบบตรงมีหน้าที่ส่งมอบเอกสารการขายสินค้าหรือ บริการนั้นแก่ผู้บริโภคพร้อมกับสินค้าหรือบริการ</p>

พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕	ร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๕๔ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล ให้กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษตามที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น</p>	<p>มาตรา ๕๑/๓ ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงผู้ใดจัดทำเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการที่มีข้อความอันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”</p> <p>มาตรา ๒๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕</p> <p>“มาตรา ๕๒/๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๑/๓ หรือมาตรา ๔๑/๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกวันละไม่เกินห้าพันบาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่”</p> <p>มาตรา ๒๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๕๔ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น เกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของหุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย”</p>	<p>กำหนดโทษทางอาญาสำหรับผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงที่จัดทำเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการไม่ตรงตามความเป็นจริง เพื่อป้องปรามและยับยั้งมิให้มีการจัดทำเอกสารเท็จเพื่อหลอกลวงขายสินค้าหรือบริการ</p> <p>กำหนดโทษทางอาญาสำหรับผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติเกี่ยวกับการโอนกิจการหรือการเลิกประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>กำหนดการระงับการพิสูจน์ความรับผิดชอบของหุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคล เพื่อให้สอดคล้องกับคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๑๒/๒๕๕๕</p>

พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕	ร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	<p>มาตรา ๒๓ ให้ผู้ซึ่งจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับที่มีใช้ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทประกอบธุรกิจขายตรงต่อไปได้ แต่จะต้องดำเนินการจดทะเบียนเป็นห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท และจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงตามพระราชบัญญัตินี้ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ</p> <p>มาตรา ๒๔ ให้ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่จดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับดำเนินการให้มีทุนจดทะเบียนตามมาตรา ๓๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ</p> <p>มาตรา ๒๕ ให้ผู้ที่จดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับดำเนินการวางหลักประกันภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๓๘/๕ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ</p>	<p>เพื่อรองรับการประกอบธุรกิจของบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลอื่นที่จดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ</p> <p>เพื่อกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการให้มีทุนจดทะเบียนตามจำนวนที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้</p> <p>เพื่อกำหนดระยะเวลาในการวางหลักประกันให้ครบถ้วนตามกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้</p>

พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕	ร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	<p>มาตรา ๒๖ ในกรณีที่ผู้ซึ่งจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ไม่ดำเนินการตามมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้แล้วแต่กรณี ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดให้ถือว่าผู้นั้นถูกเพิกถอนทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง</p> <p>ในกรณีที่ผู้ซึ่งจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงตามวรรคหนึ่งเป็นบุคคลหรือนิติบุคคลเดียวกัน ให้ถือว่าบุคคลหรือนิติบุคคลนั้นถูกเพิกถอนทั้งทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงและตลาดแบบตรง</p> <p>มาตรา ๒๗ บรรดาค่าของจดทะเบียนใด ๆ ที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของนายทะเบียน ให้นายทะเบียนพิจารณาค่าของจดทะเบียนดังกล่าวให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>ในกรณีที่ การขอจดทะเบียนหรือการพิจารณารับจดทะเบียนดังกล่าวมีข้อแตกต่างไปจากการขอจดทะเบียนหรือการพิจารณารับจดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนมีคำสั่งให้ผู้ขอจดทะเบียนแก้ไขหรือปฏิบัติตามให้ถูกต้องภายในสามสิบวัน ถ้าผู้ขอจดทะเบียนไม่แก้ไขหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้คำขอจดทะเบียนนั้นเป็นอันตกไป</p>	<p>กำหนดมาตรการบังคับสำหรับกรณีที่เป็นบุคคล ห้างหุ้นส่วน บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด ไม่ดำเนินการให้มีทุนจดทะเบียนให้ครบถ้วน หรือไม่วางหลักประกันให้ครบถ้วน แล้วแต่กรณี ภายในระยะเวลาที่กำหนด</p> <p>กำหนดรองรับค่าของจดทะเบียนใด ๆ ที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของนายทะเบียน</p>

พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕	ร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	<p>มาตรา ๒๘ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการ ตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ</p> <p>.....</p> <p>นายกรัฐมนตรี</p>	

ส่วนที่ ๓

ข้อมูลประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบขายตรง (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

เรื่องเสร็จที่ ๑๐๙๗/๒๕๕๙

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๗/๒๐๔๐๑ ลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๘ รับทราบสรุปผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ วันอังคาร ที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๘ และให้สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคและสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีการ่วมกันพิจารณาทบทวนหลักการร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๒๙๒/๒๕๕๔) ตามความเห็นของคณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ แล้วแจ้งผลการพิจารณาให้คณะรัฐมนตรีต่อไป

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้เสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) พิจารณา โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค) และผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า) เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นสมควรจัดทำบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. หลักการของร่างพระราชบัญญัติ (เรื่องเสร็จที่ ๒๙๒/๒๕๕๔)

๑.๑ ความเป็นมา

สำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค) ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว (เรื่องเสร็จที่ ๒๙๒/๒๕๕๔) เพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว และให้ส่งคณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา โดยให้พิจารณาถึงความเชื่อมโยงกับการซื้อขายสินค้าออนไลน์ด้วยก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป ต่อมา เมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๘ คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. แล้ว มีข้อสังเกตว่า เห็นควรเสนอแนะคณะรัฐมนตรีให้สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคและสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีการ่วมกันพิจารณาทบทวนหลักการร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เนื่องจากร่างพระราชบัญญัตินี้ได้ผ่านการร่างมานานแล้ว ประกอบกับสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไป เพื่อมิให้กระทบต่อผู้ประกอบการรายย่อย SMEs ผู้ประกอบการ OTOP และผู้ประกอบการรายย่อยออนไลน์ และให้เกิดความรอบคอบในการใช้บังคับ

๑.๒ สาระสำคัญ

ร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๒๙๒/๒๕๕๔) มีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ ดังต่อไปนี้

- (๑) เพิ่มบทนิยามคำว่า "บริษัท" (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓)
- (๒) กำหนดห้ามประธานกรรมการและกรรมการในคณะกรรมการขายตรงและตลาดแบบตรงดำรงตำแหน่งหรือถือหุ้นเกินจำนวนที่กำหนดในบริษัทที่ประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙)
- (๓) กำหนดให้คณะกรรมการขายตรงและตลาดแบบตรงมีอำนาจออกระเบียบเกี่ยวกับการเปิดบัญชีเงินฝากและการเบิกจ่ายเงินสำหรับหลักประกันที่เป็นเงินสด (เพิ่มมาตรา ๑๓ (๗/๑))
- (๔) กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงและผู้จำหน่ายอิสระร่วมรับผิดชอบผู้บริโภคในความชำรุดบกพร่องของสินค้าหรือบริการที่ผู้จำหน่ายอิสระขายให้แก่ผู้บริโภคหรือความเสียหายที่ผู้จำหน่ายอิสระนั้นได้เกิดขึ้นจากการไม่ปฏิบัติหน้าที่ (เพิ่มมาตรา ๒๔/๑)
- (๕) กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงแจ้งการย้ายสำนักงานและส่งรายงานเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจต่อนายทะเบียน (เพิ่มมาตรา ๒๖/๑ มาตรา ๒๖/๒ และมาตรา ๒๙/๑)
- (๖) กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงมีหน้าที่จัดทำเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการให้แก่ผู้บริโภค และกำหนดบทลงโทษผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๐ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๕๑ และเพิ่มมาตรา ๕๑/๑ และมาตรา ๕๑/๒)
- (๗) กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้จดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง โดยกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงและผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงต้องเป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ที่มีทุนจดทะเบียนและชำระแล้วไม่ต่ำกว่าสิบล้านบาท (เพิ่มมาตรา ๓๘/๑ และมาตรา ๓๘/๒)
- (๘) กำหนดให้ต้องมีการวางหลักประกันรวมทั้งหลักเกณฑ์ในการจ่ายหลักประกันเพื่อชดเชยความเสียหายแก่ผู้บริโภค (เพิ่มมาตรา ๓๘/๓ มาตรา ๓๘/๔ มาตรา ๓๘/๕ มาตรา ๔๑/๕ มาตรา ๔๑/๖ และมาตรา ๔๑/๗)
- (๙) กำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาค่าของจดทะเบียนของนายทะเบียน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๑ และเพิ่มมาตรา ๔๑/๑ และมาตรา ๔๑/๒)
- (๑๐) กำหนดหลักเกณฑ์การโอนกิจการและการเลิกประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง และกำหนดบทลงโทษผู้ฝ่าฝืน (เพิ่มมาตรา ๔๑/๓ มาตรา ๔๑/๔ และมาตรา ๕๒/๑)
- (๑๑) กำหนดเหตุเพิกถอนทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงและเหตุอุทธรณ์ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๓)
- (๑๒) กำหนดบทลงโทษสำหรับผู้ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๕)
- (๑๓) กำหนดบทลงโทษสำหรับการสื่อสารข้อมูลเพื่อเสนอขายสินค้าหรือบริการของผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงที่ไม่เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคในส่วนที่เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคด้านการโฆษณา (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๙)

๒. ข้อสังเกตของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการประสานงานสถานีวิทยุแห่งชาติมีข้อสังเกตว่า เห็นควรเสนอแนะคณะรัฐมนตรีให้สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคและสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ร่วมกันพิจารณาทบทวนหลักการร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เนื่องจากร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้มีการยกร่างมานานแล้ว ประกอบกับสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้มีผลกระทบต่อผู้ประกอบการรายย่อย SMEs ผู้ประกอบการ OTOP และผู้ประกอบการรายย่อยออนไลน์ และให้เกิดความรอบคอบในการใช้บังคับ โดยมีรายละเอียดของข้อสังเกต ดังนี้

(๑) การที่ร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้เฉพาะบริษัทเป็นผู้จดทะเบียนประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงได้เท่านั้นจะเป็นการจำกัดสิทธิของห้างหุ้นส่วนหรือไม่

(๒) การประกอบธุรกิจขายตรงและตลาดแบบตรงของต่างประเทศได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ประกอบธุรกิจว่าต้องเป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนหรือไม่

(๓) การกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงต้องเป็นบริษัทที่มีทุนจดทะเบียนและชำระแล้วไม่ต่ำกว่าสิบล้านบาท เป็นการกำหนดทุนจดทะเบียนที่สูงเกินไปหรือไม่

(๔) การกำหนดเงื่อนไขต่างๆ ตามร่างพระราชบัญญัตินี้จะมีผลกระทบต่อผู้ประกอบการรายย่อย SMEs ผู้ประกอบการ OTOP และผู้ประกอบการรายย่อยออนไลน์ หรือไม่อย่างไร และสามารถลดทุนจดทะเบียนให้มีความเหมาะสมได้หรือไม่

(๕) การปฏิบัติตามร่างพระราชบัญญัตินี้ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค มีอัตรากำลังคนเพียงพอหรือไม่

(๖) เงื่อนไขตามร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นการกำหนดขึ้นใหม่หรือไม่

(๗) ร่างพระราชบัญญัตินี้มีการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการขายสินค้าออนไลน์ ที่ชัดเจนอย่างไร

(๘) การแก้ไขกฎหมายในเรื่องนี้เป็นการแก้ไขปัญหาที่ตรงจุดหรือไม่ เนื่องจากรูปแบบการจัดตั้งหน่วยงานทางการค้ามีความรับผิดชอบในหลักการอยู่แล้วทั้งในส่วนของบริษัทจำกัดและห้างหุ้นส่วนจำกัด

(๙) เหตุใดบทกำหนดโทษตามร่างพระราชบัญญัตินี้จึงไม่เปลี่ยนแปลงไปจากพระราชบัญญัติเดิม

(๑๐) การที่จะเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา หากยังไม่มี ความชัดเจนหรือจะไปแก้ไขในชั้นคณะกรรมการธิการ อาจจะทำให้ไม่รอบคอบและเกิดปัญหาในชั้น การพิจารณาได้ ดังนั้น ควรพิจารณาปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัตินี้ให้เกิดความชัดเจนก่อนเสนอ สภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป

(๑๑) ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้มีการยกร่างมานานแล้ว ประกอบกับการกำหนด คุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงต้องเป็นบริษัทที่มี ทุนจดทะเบียนและชำระแล้วไม่ต่ำกว่าสิบล้านบาท และต้องมีการวางหลักประกันตามจำนวนเงินที่กำหนด ในกฎกระทรวงแต่ต้องไม่น้อยกว่าห้าแสนบาทนั้น เป็นการกำหนดที่เป็นการจำกัดสิทธิของผู้ประกอบการ ที่มีใช้บริษัทซึ่งอาจมีผลกระทบต่อผู้ประกอบการรายย่อย SMEs ผู้ประกอบการ OTOP และผู้ประกอบการ รายย่อยออนไลน์ ดังนั้น เพื่อความรอบคอบในการเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พิจารณา จึงเห็นควรให้สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคและสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ร่วมกันพิจารณาทบทวนร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวให้เหมาะสมต่อไป

๓. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๒๙๒/๒๕๕๔) แล้ว เห็นว่า กลไกของร่างพระราชบัญญัตินี้อาจไม่สอดคล้องกับสภาพการประกอบธุรกิจในปัจจุบัน แต่ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) ยืนยันว่า มีความจำเป็นต้องมีกฎหมายฉบับนี้ และกลไกของกฎหมายตามที่เสนอมาเป็นกลไกที่มีความเหมาะสมแล้ว คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) จึงตรวจพิจารณาให้ตามข้อมูลที่ผู้แทน สคบ. ยืนยัน โดยในการพิจารณาทบทวนร่างพระราชบัญญัตินี้ได้กล่าว คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ได้พิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมเฉพาะประเด็นตามข้อสังเกตของคณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเท่านั้น ซึ่งสรุปผลการพิจารณาได้ ดังนี้

๓.๑ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการขายตรงและตลาดแบบตรง

ตัดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการขายตรงและตลาดแบบตรงในการออกระเบียบเกี่ยวกับการเปิดบัญชีเงินฝากและการเบิกจ่ายเงินจากบัญชีเงินฝากสำหรับหลักประกันที่เป็นเงินสด (ร่างมาตรา ๕ เดิม (เพิ่มมาตรา ๑๓ (๓/๑))) ออก เนื่องจากมาตรา ๑๓ (๔) แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้บัญญัติให้คณะกรรมการขายตรงและตลาดแบบตรงมีอำนาจวางระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ไว้แล้ว จึงสามารถใช้อำนาจตาม (๔) ออกระเบียบดังกล่าวได้โดยไม่ต้องเพิ่มเป็น (๓/๑) ของมาตรา ๑๓ อีก

๓.๒ คุณสมบัติของผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง

เนื่องจากลักษณะของการประกอบธุรกิจขายตรงและตลาดแบบตรงมีความแตกต่างกัน คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) จึงเห็นควรแยกการกำหนดคุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจทั้งสองประเภทนี้ออกจากกัน ดังนี้

(๑) การประกอบธุรกิจขายตรง

เนื่องจากการประกอบธุรกิจขายตรงอาจมีการดำเนินการชักชวนบุคคลเข้าร่วมเป็นเครือข่ายโดยตกลงจะให้ผลประโยชน์ตอบแทนในลักษณะแชร์ลูกโซ่อันส่งผลกระทบต่อและก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชนเป็นจำนวนมาก จึงเห็นสมควรกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะเข้ามาประกอบธุรกิจขายตรงให้เข้มงวดขึ้นกว่ากฎหมายปัจจุบันที่เปิดโอกาสให้บุคคลใดก็สามารถประกอบธุรกิจขายตรงได้ เพื่อคัดกรองให้ได้ผู้ประกอบการที่มีความมั่นคงและน่าเชื่อถืออันจะเป็นการป้องกันปัญหาแชร์ลูกโซ่อีกทางหนึ่ง ซึ่งในปัจจุบันผู้ประกอบการขายตรงส่วนใหญ่จะเป็นบริษัทมหาชนจำกัดและบริษัทจำกัดอยู่แล้ว ดังนั้น จึงเห็นควรคงหลักการให้บริษัทจำกัดและบริษัทมหาชนจำกัดเป็นผู้มีสิทธิยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรง และเพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นและไม่เป็นการจำกัดสิทธิของผู้ประกอบการที่มีใบบริษัทตามข้อสังเกตของคณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จึงเห็นควรกำหนดให้ห้างหุ้นส่วนสามารถยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงได้ด้วย แต่จำกัดเฉพาะห้างหุ้นส่วนที่เป็นนิติบุคคล ได้แก่ ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนและห้างหุ้นส่วนจำกัดเท่านั้น เนื่องจากมีความน่าเชื่อถือในทางธุรกิจมากกว่าห้างหุ้นส่วนสามัญ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๘/๑)

(๒) การประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง

เนื่องจากรูปแบบของธุรกิจตลาดแบบตรงเป็นการขายผ่านสื่อ ความเสี่ยงของผู้บริโภคคือ การไม่ได้รับสินค้า สินค้าชำรุดบกพร่อง หรือสินค้าไม่เป็นไปตามที่โฆษณาไว้ ซึ่งที่ผ่านมาปริมาณคดีและความเสียหายที่เกิดขึ้นมีไม่มาก และไม่มีโอกาสกลายเป็นแชร์ลูกโซ่ในลักษณะเดียวกับ

ธุรกิจขายตรงที่จะส่งผลกระทบต่อประชาชนในวงกว้าง ดังนั้น จึงสมควรแก้ไขคุณสมบัติโดยเปิดกว้างให้ทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคลสามารถยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงได้ เช่นเดียวกับกฎหมายปัจจุบัน ไม่จำกัดเฉพาะบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดเท่านั้น เพื่อมิให้กระทบกับผู้ประกอบการรายย่อย SMEs ผู้ประกอบการ OTOP และผู้ประกอบการรายย่อยออนไลน์ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๘/๓ และมาตรา ๓๘/๔)

ในการนี้ จึงเห็นควรปรับปรุงแก้ไขบทบัญญัติอื่นให้สอดคล้องกับการแก้ไขคุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงและธุรกิจตลาดแบบตรง ดังนี้

(๑) เพิ่มบทนิยามคำว่า “ห้างหุ้นส่วน” โดยให้หมายความว่า ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนและห้างหุ้นส่วนจำกัด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓)

(๒) เพิ่มลักษณะต้องห้ามของประธานกรรมการและกรรมการกรณีเป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนที่ประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงในมาตรา ๔ เพื่อให้สอดคล้องกับการกำหนดให้ห้างหุ้นส่วนที่เป็นนิติบุคคลสามารถยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงได้

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐ ซึ่งเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจขายตรง และมาตรา ๓๘ ซึ่งเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงและตลาดแบบตรง เพื่อให้ชัดเจนและสอดคล้องกับการกำหนดให้ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงต้องเป็นห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด และการกำหนดให้ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงจะเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลก็ได้

๓.๓ หุนจดทะเบียน

แก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงที่เป็นห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนต้องมีทุนจดทะเบียนไม่ต่ำกว่าห้าล้านบาท หรือหากเป็นบริษัทต้องมีทุนจดทะเบียนชำระแล้วไม่ต่ำกว่าห้าล้านบาท จากเดิมที่กำหนดไว้ไม่ต่ำกว่าสิบล้านบาท โดยอิงจำนวนตามทุนจดทะเบียนส่วนใหญ่ของผู้จดทะเบียนจัดตั้งนิติบุคคลในปัจจุบันตามคำชี้แจงของผู้แทนกรมพัฒนาธุรกิจการค้า (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๘/๑ (๑)) ส่วนการประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง เห็นควรไม่ต้องกำหนดเรื่องทุนจดทะเบียน ทั้งนี้ เพื่อมิให้กระทบต่อผู้ประกอบการรายย่อย SMEs ผู้ประกอบการ OTOP และผู้ประกอบการรายย่อยออนไลน์ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๔ การวางหลักประกัน

(๑) กำหนดให้ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงต้องวางหลักประกันต่อนายทะเบียนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยตัดเรื่องการกำหนดจำนวนหลักประกันที่ต้องวางไม่น้อยกว่าห้าแสนบาทออก โดยให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งกฎกระทรวงดังกล่าวจะกำหนดวงเงินและรายละเอียดให้แตกต่างกัน โดยคำนึงถึงขนาดหรือประเภทของการประกอบธุรกิจก็ได้ เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นและสอดคล้องกับการประกอบธุรกิจแต่ละประเภทและขนาดของการประกอบธุรกิจ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๘/๕)

(๒) กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงที่ไม่มารับหลักประกันและดอกผลคืนภายในห้าปีนับแต่วันที่โอนกิจการหรือวันที่เลิกประกอบธุรกิจ ให้หลักประกันและดอกผลดังกล่าวตกเป็นของแผ่นดิน เพื่อรองรับในกรณีที่ไม่มีผู้มารับหลักประกันและดอกผลคืน (เพิ่มวรรคสามของมาตรา ๓๘/๗)

๓.๕ การเลิกประกอบกิจการ

กำหนดเพิ่มเติมให้การเลิกประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงไม่เป็นเหตุให้ผู้ประกอบธุรกิจดังกล่าวพ้นจากความรับผิดชอบตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้มีบทบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภคภายหลังมีการเลิกประกอบกิจการ (เพิ่มวรรคสี่ของมาตรา ๔๑/๔)

๓.๖ บทกำหนดโทษ

(๑) แยกบทกำหนดโทษของการฝ่าฝืนการประกอบธุรกิจขายตรงและการประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงออกจากกัน เนื่องจากลักษณะของการประกอบธุรกิจทั้งสองประเภทมีความแตกต่างกัน โดยการประกอบธุรกิจขายตรง หากมีความเสียหายเกิดขึ้น จะมีผลกระทบต่อประชาชนในวงกว้างและรุนแรงกว่า จึงควรกำหนดโทษให้สูงกว่าการประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง และโดยที่ความผิดฐานประกอบธุรกิจขายตรงโดยไม่จดทะเบียนมีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่ ซึ่งกฎหมายปัจจุบันบัญญัติให้สามารถเปรียบเทียบได้ จึงไม่เหมาะสมหากจะเพิ่มโทษจำคุกให้มากกว่าหนึ่งปี แต่สามารถเปรียบเทียบได้ หรือหากจะเพิ่มเฉพาะโทษปรับก็จะไม่ได้สัดส่วนกับโทษจำคุก ดังนั้น จึงเห็นควรเพิ่มอัตราโทษปรับรายวันเป็นปรับอีกวันละไม่เกินสองหมื่นบาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๗) และแยกบทกำหนดโทษสำหรับการฝ่าฝืนประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงโดยไม่จดทะเบียนเป็นอีกมาตรา โดยคงอัตราโทษไว้ตามกฎหมายปัจจุบัน (เพิ่มมาตรา ๕๑/๑)

(๒) แก้ไขบทบัญญัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางอาญาของผู้แทนนิติบุคคล เพื่อให้สอดคล้องกับคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๑๒ /๒๕๕๕ โดยใช้แนวทางการแก้ไขตามมาตรา ๑๕๘ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยแล้วว่า ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ (คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๒/๒๕๕๖) (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๔)

๓.๗ บทเฉพาะกาล

(๑) ดัดบทเฉพาะกาลเดิมที่บัญญัติรองรับให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงดำเนินการให้มีกรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลผู้มีอำนาจจัดการกิจการของนิติบุคคลที่ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๘/๒ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับออก (ร่างมาตรา ๒๒ เดิม) เนื่องจากเห็นว่า ไม่ควรกำหนดให้ผู้ที่มิใช่ลักษณะต้องห้ามยังสามารถบริหารจัดการกิจการต่อไปในระหว่างดำเนินการหาผู้ที่มิใช่ลักษณะต้องห้ามมาทำหน้าที่แทน ประกอบกับร่างพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาไว้แล้ว ดังนั้น จึงมีระยะเวลาเพียงพอที่จะให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงดำเนินการแก้ไขให้มีหุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลให้เป็นไปตามที่กฎหมายนี้กำหนดไว้ได้

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๒๓ เดิม เพื่อขยายระยะเวลาการวางหลักประกัน โดยกำหนดให้ผู้จดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงและตลาดแบบตรงอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับต้องดำเนินการวางหลักประกันตามที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๓๘/๕ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๓๘/๕ ใช้บังคับ จากเดิมให้วางหลักประกันตามมาตรา ๓๘/๕ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒๕)

๓.๘ การซื้อขายสินค้าออนไลน์

โดยที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ให้พิจารณาถึงความเชื่อมโยงของร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรงฯ กับการซื้อขายสินค้าออนไลน์ด้วย นั้น ผู้แทน สคบ. ได้ชี้แจงว่า การซื้อขายสินค้าออนไลน์อาจเข้าลักษณะเป็นการประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงในบางกรณี โดยบทนิยามคำว่า “ตลาดแบบตรง” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ หมายความว่า การทำตลาดสินค้าหรือบริการในลักษณะของการสื่อสารข้อมูลเพื่อเสนอขายสินค้าหรือบริการโดยตรงต่อผู้บริโภคซึ่งอยู่ห่างโดยระยะทางและมุ่งหวังให้ผู้บริโภคแต่ละรายตอบกลับเพื่อซื้อสินค้าหรือบริการจากผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงนั้น ซึ่งลักษณะการขายสินค้าแบบตลาดแบบตรง ผู้ประกอบการจะเป็นผู้นำเสนอขายสินค้าให้กับผู้บริโภคผ่านสื่อต่าง ๆ โดยตรง เช่น โทรศัพท์ โทรทัศน์ หรือที่นิยมในปัจจุบันคือ อินเทอร์เน็ต โดยผู้ซื้อและผู้ขายจะตกลงซื้อขายสินค้า ณ เวลานั้น จึงมีลักษณะเป็นการตกลงซื้อขายเสร็จเด็ดขาด จะไม่มีการขอลูกค้าหรือต่อรองราคาก่อน การนำเสนอขายสินค้าลักษณะนี้ ผู้บริโภคจึงอาจถูกหลอกหลวงได้ เนื่องจากผู้บริโภคจะเห็นเพียงรูปสินค้าและสรรพคุณของสินค้าผ่านสื่อโดยยังไม่มีโอกาสได้จับต้องสินค้าจริง ซึ่งหากผู้บริโภคได้มีโอกาสเห็นสินค้าจริงก่อนก็อาจตัดสินใจไม่ซื้อก็ได้ ผู้บริโภคจึงมีความเสี่ยงที่อาจไม่ได้รับสินค้า สินค้าชำรุดบกพร่อง หรือสินค้าไม่เป็นไปตามที่โฆษณาไว้ ด้วยเหตุนี้ พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรงฯ จึงบัญญัติให้สิทธิผู้บริโภคในการบอกเลิกสัญญาได้โดยการส่งหนังสือแสดงเจตนาภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับสินค้า และให้ผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงคืนเงินเต็มจำนวนที่ผู้บริโภคจ่ายไปเพื่อการซื้อสินค้านั้นภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแสดงเจตนาเลิกสัญญาดังนั้น หากการซื้อขายสินค้าออนไลน์ได้มีการดำเนินการในลักษณะเดียวกับการประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงข้างต้นนี้ย่อมต้องอยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรงฯ

ส่วนการซื้อขายสินค้าออนไลน์ที่ยังไม่มีการตกลงซื้อขายสินค้ากัน ณ เวลานั้น โดยผู้บริโภคสามารถขอลูกค้าหรือต่อรองราคาก่อนได้ ผู้แทน สคบ. ชี้แจงว่า ไม่ใช่การประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงอันต้องอยู่ภายใต้บังคับหรือเชื่อมโยงกับพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรงฯ เนื่องจากผู้บริโภคมีโอกาสได้เห็นสินค้าจริงหรือต่อรองราคาได้ จึงมีลักษณะเป็นการซื้อขายสินค้าทั่วไป เพียงแต่ซื้อขายผ่านสื่อออนไลน์เท่านั้น จึงย่อมไม่ได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัตินี้

นอกจากนี้ ได้แก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติฯ และร่างพระราชบัญญัติฯ ให้ถูกต้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น

๔. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

ร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ...) พ.ศ. มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงให้มีความชัดเจนและเหมาะสมยิ่งขึ้น อันจะเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคมิให้ต้องตกเป็นฝ่ายเสียเปรียบในการซื้อขายสินค้าหรือบริการ รวมทั้งเป็นหลักประกันแก่ผู้บริโภคว่าจะได้รับความคุ้มครองหากได้รับความเสียหายอันเกิดจากการที่ผู้ประกอบธุรกิจไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สิงหาคม ๒๕๕๘

ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.*

สืบเนื่องจากพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้บังคับใช้มาเป็นเวลานาน ทำให้บทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ดังนั้น เพื่อให้ธุรกิจขายตรงและตลาดแบบตรงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความเหมาะสม จึงจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ขึ้น และเมื่อร่างพระราชบัญญัตินี้ ฉบับนี้มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมายแล้วจะเกิดข้อดีซึ่งสามารถสรุปได้ ดังนี้

๑. เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการประกอบธุรกิจขายตรงและตลาดแบบตรงให้มีความชัดเจนและเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบันมากยิ่งขึ้น อันจะเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคมิให้ต้องตกเป็นฝ่ายเสียเปรียบในการซื้อขายสินค้าหรือบริการ รวมทั้งยังเป็นหลักประกันในการคุ้มครองให้แก่ผู้บริโภค หากได้รับความเสียหายอันเกิดจากการที่ผู้ประกอบการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายนี้

๒. เพื่อเป็นหลักประกันความมั่นคงและความโปร่งใสในการประกอบธุรกิจขายตรงและตลาดแบบตรง และมีให้ผู้ที่เคยกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ กลับเข้ามาประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงได้ภายในระยะเวลาอันสั้น

๓. เพื่อให้กรรมการในคณะกรรมการขายตรงและตลาดแบบตรงทุกคนมีความเป็นกลางและไม่มีผลประโยชน์ในทางหุ้นส่วนหรือบริษัทอื่นที่จะเป็นการขัดกับการปฏิบัติหน้าที่กรรมการ

๔. เพื่อป้องกันมิให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงปฏิเสธความรับผิดชอบต่อผู้บริโภคในกรณี que ผู้บริโภคซื้อสินค้าหรือบริการจากผู้จำหน่ายอิสระโดยตรง

๕. เพื่อให้นายทะเบียนได้ทราบความเคลื่อนไหวในการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจขายตรงและตลาดแบบตรง

๖. เพื่อเป็นการคุ้มครองประโยชน์ของผู้บริโภค จึงได้มีการกำหนดมาตรการในการเอนกิจการขายตรงหรือตลาดแบบตรงโดยให้นายทะเบียนเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง

๗. เพื่อให้ผู้บริโภคได้รับการชดเชยค่าเสียหายอย่างรวดเร็วโดยไม่ต้องรอกกระบวนการทางศาล อันจะเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคอย่างแท้จริง

๘. มีการกำหนดมาตรการในการเลิกประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคในการเลิกสัญญาและคืนสินค้า และสิทธิตามสัญญารับประกันที่ทำไว้กับผู้ประกอบธุรกิจ รวมทั้งกำหนดห้ามผู้ประกอบธุรกิจเสนอขายหรือโฆษณาสินค้าหรือบริการ หรือทำสัญญาซื้อขายสินค้าหรือบริการกับผู้บริโภคนับแต่วันยื่นคำขอเลิกประกอบธุรกิจ เพื่อมิให้ผู้ประกอบธุรกิจไปทำสัญญากับผู้บริโภครายใหม่ที่ไมทราบถึงการเลิกประกอบธุรกิจ อันอาจทำให้ผู้บริโภคนั้นเสียหายในภายหลัง รวมทั้งเพื่อให้มีบทบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภคภายหลังมีการเลิกประกอบกิจการ

* ที่มา : บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เรียบเรียงโดย นางกิตติมา อรุณพูลทรัพย์ วิทยากรปฏิบัติการ กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย

เข้าใจ เข้าถึง ธุรกิจขายตรงและตลาดแบบตรง*

การคุ้มครองผู้บริโภคให้ได้รับความเป็นธรรม ในการซื้อสินค้าหรือบริการ กับผู้ประกอบการธุรกิจในชีวิตประจำวัน ถือเป็นภารกิจของ สคบ. โดยเฉพาะ การซื้อสินค้าหรือบริการในระบบธุรกิจขายตรง ที่เป็นการจำหน่ายสินค้า

หรือบริการที่มีลักษณะ

เข้าถึงตัวผู้บริโภค

ซึ่งมีผู้ชายที่เรียกชื่อตามกฎหมายว่า “ผู้จำหน่ายอิสระ” หรือ “ตัวแทนขายตรง” เป็นผู้นำสินค้าไปอธิบายหรือสาธิต เกี่ยวกับสรรพคุณ คุณภาพของสินค้าแก่ผู้บริโภคโดยตรง ตามที่อยู่อาศัย ที่ทำงาน หรือที่อื่นๆ ที่ไม่ใช่สถานที่ค้าขาย

ตามปกติ ซึ่งวิธีการขายสินค้าในลักษณะนี้ ผู้จำหน่ายอิสระหรือตัวแทนขายตรงอาจใช้กลยุทธ์ในการแนะนำ สินค้า ด้วยการกล่าวอ้างสรรพคุณหรือคุณภาพของสินค้าหรือบริการในลักษณะที่เป็นเท็จ หรือเกินความจริง หรือใช้วิธีการกระตุ้นให้ผู้บริโภคเกิดความต้องการที่จะซื้อสินค้าหรือบริการ ซึ่งบางครั้งผู้บริโภคก็อาจถูกหลอก ให้ซื้อสินค้าหรือบริการโดยไม่จำเป็น หรือต้องซื้อเพราะถูกกดดันจากผู้ขาย

การควบคุมหรือการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการแอบแฝงมากับธุรกิจขายตรงนี้เป็นเรื่องที่ทำ ได้ยาก เพราะการโฆษณาหรือชักชวนเหล่านี้ ส่วนใหญ่จะทำด้วยคำพูดและรับรู้เฉพาะผู้ซื้อกับผู้ขายกันเท่านั้น มาตรการตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 ก็ยังไม่ครอบคลุมที่จะเอาผิดแก่ผู้ประกอบการ ขยายตรงหรือผู้จำหน่ายอิสระ หรือตัวแทนขายตรงได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่มีผู้บริโภคต้องได้รับความเสียหายจากการกระทำ ในลักษณะ “แชร์ลูกโซ่” หรือแบบพีระมิดที่แฝงเข้ามาในระบบ ธุรกิจขายตรง ซึ่งสินค้าที่ผู้ประกอบการประเภทนี้นำมาใช้ ในการแอบอ้างทำธุรกิจขายตรงส่วนใหญ่จะเป็นสินค้าที่ผู้บริโภค ไม่คุ้นเคย โดยผู้ประกอบการจะใช้วิธีการชักชวนให้ประชาชน มาสมัครเป็นสมาชิกหรือเข้าร่วมเป็นเครือข่าย โดยสัญญาว่าจะ ให้ประโยชน์ตอบแทนจากการชักจูงผู้อื่นให้เข้ามาร่วมเป็น เครือข่าย และแสดงให้เห็นว่าผู้ถูกชักจูงเห็นว่าจะได้รับเงินหรือกำไรมากกว่าประโยชน์ที่ผู้ชมนั้นได้จ่ายไป โดยไม่คำนึงถึง รายได้จากการจำหน่ายสินค้าเป็นหลัก

กองเผยแพร่และ
ประชาสัมพันธ์

“การขายตรง” เป็นการขายสินค้า หรือบริการซึ่งผู้ประกอบการได้ให้ ผู้จำหน่ายอิสระหรือตัวแทนขายตรง ที่ไม่ใช่ลูกจ้างไปขายสินค้าให้แก่ ผู้บริโภคที่บ้านหรือที่ทำงาน

* ที่มา : ศิริัญญา กระคุมพี (กองเผยแพร่และประชาสัมพันธ์) สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ข้อมูลออนไลน์ สืบค้นได้จาก <http://knowledge.ocpb.go.th/uploads/article/attach/2e1e28393e371d2dd2840c9143f04f7f.pdf> สืบค้นข้อมูล ณ วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๙

ส่วนธุรกิจตลาดแบบตรงจะไม่มีพนักงานขาย เพราะเป็นการขายสินค้าหรือบริการ ในลักษณะของการสื่อสารผ่านสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น การซื้อสินค้าผ่านสื่อเหล่านี้ ผู้บริโภคจึงไม่สามารถจับต้องสินค้า

หรือเห็นรูปร่างลักษณะของสินค้าได้อย่างชัดเจน ปัญหาที่เกิดขึ้นแก่ผู้บริโภคส่วนใหญ่พบว่าสินค้าที่ผู้บริโภคสั่งซื้อมักจะไม่ตรงกับคำกล่าวอ้างตามที่ได้โฆษณาผ่านสื่อ และเมื่อ

ผู้บริโภคใช้สิทธิคืนสินค้าตามที่ผู้ประกอบการธุรกิจให้คำรับประกันความพอใจก็ไม่ได้รับเงินคืน หรืออาจได้รับเงินคืนล่าช้า หรือเมื่อเกิดความเสียหายก็ไม่สามารถติดตามตัวผู้ประกอบการมาลงโทษและช่วยเหลือผู้บริโภคให้ได้ความเป็นธรรมเท่าที่ควร

ดังนั้น พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. 2545 จึงเป็นมาตรการทางกฎหมายที่ออกมาควบคุมกำกับดูแลให้การประกอบธุรกิจขายตรงและตลาดแบบตรงดำเนินธุรกิจไปในวิถีทางที่ถูกต้องเหมาะสม และคุ้มครองผู้บริโภคให้ได้รับความเป็นธรรมมากขึ้น

“การตลาดแบบตรง” เป็นการเสนอขายสินค้าหรือบริการผ่านทางสื่อต่างๆ โดยตรงต่อผู้บริโภคซึ่งอยู่ห่างระยะทางและมุ่งหวังหรือให้ผู้บริโภคแต่ละรายตอบกลับ หรือซื้อสินค้า หรือบริการจากผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง เช่น การซื้อขายสินค้าหรือบริการผ่านทางสื่อวิทยุ โทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น

“การขายลักษณะขายตรงและตลาดแบบตรง ผู้บริโภคไม่มีโอกาสที่จะเห็นสินค้าหรือบริการ และไม่รู้จักผู้ขาย จึงมีการกำหนดสิทธิของผู้บริโภคในการบอกเลิกสัญญาได้ภายใน 7 วัน นับแต่วันที่รับมอบสินค้า”

“การขายตรงและตลาดแบบตรง ผู้ประกอบธุรกิจจะต้องยื่นคำขอจดทะเบียนต่อเลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ในฐานะนายทะเบียน”

อ้างอิง : หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 คู่มือและสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค

“สิทธิผู้บริโภค” กับการซื้อสินค้าขายตรงและตลาดแบบตรง*

พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. 2545 ได้ให้ความคุ้มครองผู้บริโภคในการขอคืนสินค้าหรือบริการ หากปรากฏว่าสินค้าหรือบริการนั้น ไม่เป็นไปตามที่โฆษณา หรือไม่เป็นไปตามที่ผู้บริโภครอคาดหวัง หรือจะซื้อสินค้าหรือบริการเพราะถูกกดดัน เพราะตัดความรำคาญ หรือเพราะความเกรงใจผู้ขายก็ตาม

กองเผยแพร่และ
ประชาสัมพันธ์

เมื่อผู้บริโภคได้รับสินค้าหรือบริการจากผู้จำหน่ายอิสระ ตัวแทนขายตรง ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง ผู้บริโภคควรปฏิบัติ ดังนี้

1. ใช้สิทธิขอคืนสินค้าภายใน 7 วัน
2. ต้องมีใบเสร็จรับเงิน
3. ผู้บริโภคต้องส่งสินค้าไปยังผู้จำหน่ายอิสระ ตัวแทนขายหรือผู้ประกอบธุรกิจขายตรง แต่ในกรณีที่เป็นสินค้าของผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง (การสั่งซื้อสินค้าจากสื่อโฆษณา) ก็ให้ส่งสินค้าไปยังผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง หรือเก็บรักษาสินค้าไว้ภายในระยะเวลา 21 วัน นับแต่วันที่ใช้สิทธิขอคืนสินค้าหรือบริการ เมื่อพ้นกำหนดเวลาแล้วจะเก็บรักษาสินค้านั้นไว้หรือไม่ก็ได้
4. ผู้บริโภคต้องส่งคืนสินค้าเมื่อผู้ประกอบธุรกิจมาขอรับคืน ณ ภูมิลำเนาของผู้บริโภค แต่ถ้าผู้ประกอบธุรกิจขอให้ผู้บริโภคส่งคืนสินค้าทางไปรษณีย์ โดยเรียกเก็บเงินปลายทางภายในระยะเวลา 21 วัน ผู้บริโภคต้องส่งคืนตามที่ผู้ประกอบธุรกิจร้องขอ
5. ถ้าสินค้านั้นเป็นสินค้าสิ้นเปลืองผู้บริโภคมิหน้าที่คืนเฉพาะส่วนที่เหลือจากการใช้ก่อนใช้สิทธิเลิกสัญญา

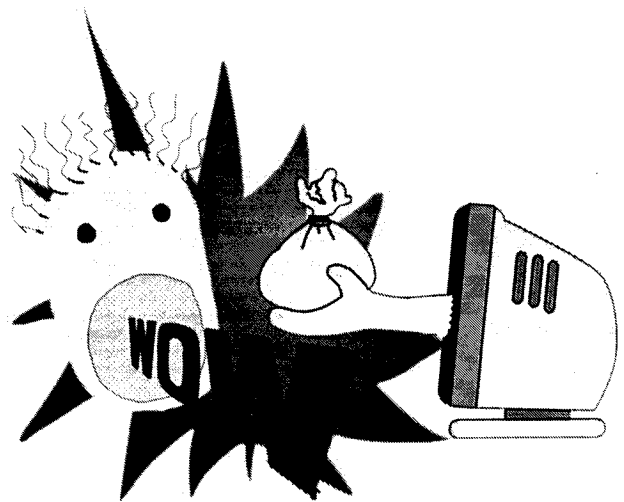
โดยผู้จำหน่ายอิสระตัวแทนขายตรง ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงต้องคืนเงินให้เต็มจำนวนที่ผู้บริโภคได้จ่ายไปภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือที่ผู้บริโภคร้องขอเลิกสัญญา

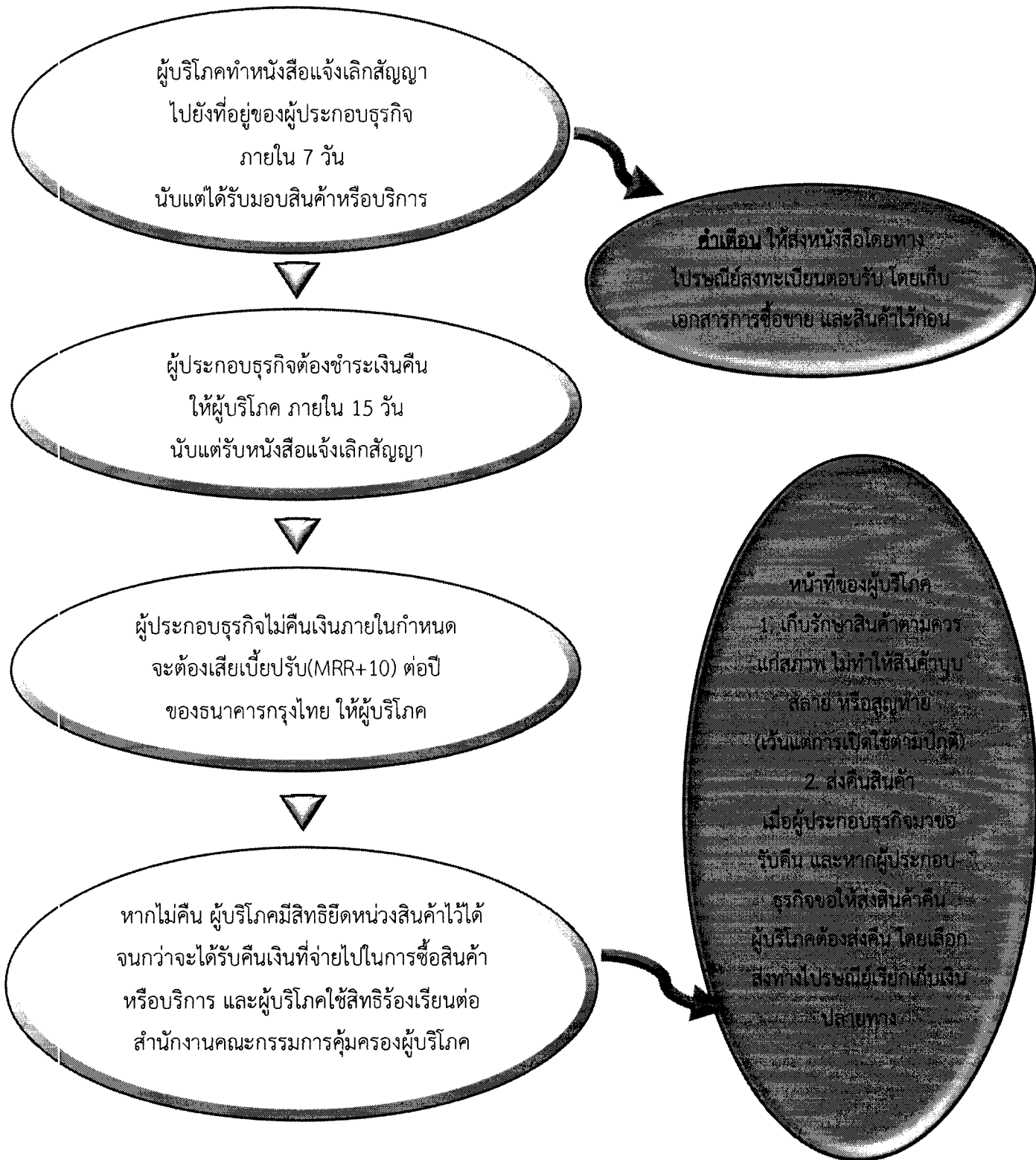
* ที่มา : ศิริัญญา กระคุมพิ (กองเผยแพร่และประชาสัมพันธ์) สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ข้อมูลออนไลน์ สืบค้นได้จาก <http://knowledge.ocpb.go.th/uploads/article/attach/5c0582504458f4144e4dc5d765fb4e41.pdf> สืบค้นข้อมูล ณ วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๙

“ขายตรง” หมายความว่า การทำตลาดสินค้าหรือบริการลักษณะของการนำเสนอขายต่อผู้บริโภคโดยตรง ณ ที่อยู่อาศัยหรือสถานที่ทำงานของผู้บริโภค หรือของผู้อื่นหรือสถานที่อื่นที่มีใช้สถานที่ประกอบการค้าเป็นปกติธุระ โดยผ่านตัวแทนขายตรงหรือผู้จำหน่ายอิสระชั้นเดียวหรือหลายชั้นแต่ไม่รวมถึงนิติกรรมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“ตลาดแบบตรง” หมายความว่า การทำตลาดสินค้าหรือบริการในลักษณะของการสื่อสารข้อมูล เพื่อเสนอขายสินค้าหรือบริการโดยตรงต่อผู้บริโภคซึ่งอยู่ห่างโดยระยะทางและมุ่งหวังให้ผู้บริโภคแต่ละรายตอบกลับเพื่อซื้อสินค้าหรือบริการจากผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงนั้น

การขายสินค้าทางอินเทอร์เน็ต

ธุรกิจตลาดแบบตรงที่ต้องจดทะเบียนต่อสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.)*

๑. ความเป็นมาและสภาพปัญหา

ในยุคแห่งโลกาภิวัตน์ การซื้อขายสินค้าทางอินเทอร์เน็ต หรือที่นิยมเรียกว่า e-commerce นั้น นับว่าเป็นธุรกรรมที่นิยมแพร่หลายเป็นอย่างมาก เนื่องจากอินเทอร์เน็ตได้กลายเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของคนจำนวนมากในโลกใบนี้ไปแล้ว ปัจจุบันอินเทอร์เน็ตได้ขยายวงกว้างมากขึ้นทุกวันประกอบกับการซื้อขายสินค้าผ่านอินเทอร์เน็ตนั้นเป็นวิธีการทำตลาดที่สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้เป็นจำนวนมากในเวลาอันรวดเร็วและใช้ต้นทุนในการลงทุนต่ำอีกด้วย ปัญหาที่ตามมาจากการซื้อขายสินค้าทางอินเทอร์เน็ตที่มีผู้บริโภคร้องเรียนต่อสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) เป็นจำนวนมากก็คือ สั่งซื้อสินค้าโดยโอนเงินผ่านบัญชีธนาคารหรือผ่านบัตรเครดิตแล้วแต่ไม่ได้รับสินค้า ได้รับสินค้าชำรุดบกพร่อง สินค้าไม่ได้มาตรฐาน สินค้าไม่เป็นไปตามที่โฆษณา ติดต่อผู้ขายไม่ได้หรือบางกรณีสั่งซื้อสินค้าประเภทยาลดความอ้วนโดยหลงเชื่อคำโฆษณาที่มักโอ้อวด เป็นเท็จเกินจริงแล้วไปใช้ผิดวิธี ไม่ได้ใช้ตามคำแนะนำของแพทย์ จนทำให้เสียชีวิตไปดังที่ปรากฏเป็นข่าว ดังนั้น ปัญหาที่เกิดจากการซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ตนอกจากที่กล่าวมาแล้ว จึงควมคุ้มกับการโฆษณาโอ้อวดเกินจริงเสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ประกอบการธุรกิจที่ไม่สุจริต หวังแต่เพียงกำไรโดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัยของผู้บริโภค ดังนั้น ผู้บริโภคที่สั่งซื้อสินค้าผ่านอินเทอร์เน็ตต้องระมัดระวังและตระหนักในปัญหาเหล่านี้

๒. ธุรกิจซื้อขายสินค้าทางอินเทอร์เน็ตที่ต้องจดทะเบียน

ผู้ประกอบการธุรกิจที่ทำการค้าขายสินค้าผ่านอินเทอร์เน็ต ไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลมีหน้าที่ต้องไปจดทะเบียนต่อสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) ตามพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ ก่อนจึงจะทำการค้าได้ เหตุที่กฎหมายต้องบังคับให้ต้องจดทะเบียนก็เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐสามารถ ตรวจสอบหรือติดตามผู้ประกอบการหรือบุคคลผู้ค้าขายได้ หากผู้บริโภคถูกละเมิดสิทธิจากการซื้อสินค้าหรือบริการ ขอให้ผู้ทำการค้าขายสินค้าผ่านสื่อหรืออินเทอร์เน็ตที่ว่ามีต้องได้รับอนุญาตก่อนจึงจะทำการค้าขายได้ มิใช่ค้าขายไปก่อนแล้วไปจดทะเบียนภายหลัง (จดก่อนขายมิใช่ขายก่อนจด) โดยแยกบุคคลที่มีหน้าที่ต้องจดทะเบียนเพื่อทำการค้าขายผ่านอินเทอร์เน็ต ดังนี้

* ที่มา : สมาคมการขายตรงไทย (นายสุวิทย์ วิจิตรโสภณ) ข้อมูลออนไลน์ สืบค้นได้จาก <http://www.tdsa.org/content/485/1/> สืบค้นข้อมูล ณ วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๙

๒.๑ กรณีเจ้าของเว็บไซต์ที่จดทะเบียนเว็บไซต์ไว้เพื่อขายสินค้าของตนเองก็ดีหรือเป็นคนกลางในการนำสินค้าของบุคคลอื่นมาขายผ่านหน้าเว็บไซต์ก็ดี มีหน้าที่โดยตรงในการต้องไปจดทะเบียนต่อ สคบ. ตัวอย่างเช่น บริษัท เอ จำกัด จดทะเบียนเว็บไซต์ ชื่อ www.I Love Shopping.com โดยทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการนำสินค้าของบุคคล จำนวน ๑๐๐ รายการ มาขายให้แก่บุคคลทั่วไป กรณีเช่นนี้ บริษัท เอ จำกัด มีหน้าที่ต้องไปจดทะเบียนต่อ สคบ. ก่อนจึงจะทำการค้าขายได้ ส่วนบุคคลที่เป็นเจ้าของผลิตภัณฑ์ไม่ว่าจะเป็นผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าที่เป็นเจ้าของสินค้าจำนวน ๑๐๐ รายการนั้น หากเจ้าของเว็บไซต์ดังกล่าวได้จดทะเบียนธุรกิจตลาดแบบตรงต่อ สคบ. แล้วก็ไม่จำเป็นต้องไปจดทะเบียนต่อ สคบ. อีก ทั้งนี้ เจ้าของเว็บไซต์จะต้องแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับชนิดหรือประเภทของสินค้า ชื่อที่อยู่ของเจ้าของผลิตภัณฑ์ วิธีการซื้อขาย เงื่อนไขต่าง ๆ ให้นายทะเบียนการประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงทราบด้วย หากมีปัญหาการผิดสัญญา สินค้าไม่ได้มาตรฐานหรือไม่ปลอดภัย สคบ. ย่อมสามารถตรวจสอบและติดตามผู้ต้องรับผิดชอบได้

๒.๒ กรณีบริษัท ห้างร้าน หรือบุคคลธรรมดา ที่เป็นเจ้าของผลิตภัณฑ์ ไม่ว่าจะเป็นผู้ผลิต ผู้นำเข้า/ผู้แทนจำหน่าย หรือผู้ขาย หากจดทะเบียนเว็บไซต์เพื่อค้าขายสินค้าผ่านอินเทอร์เน็ต เป็นของตนเองโดยไม่ผ่านเว็บไซต์ที่เป็นสื่อกลางดังที่กล่าวมาในข้อ ๑. ต้องเป็นผู้มีหน้าที่ไปจดทะเบียนการประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงต่อ สคบ. โดยตรง ตัวอย่างเช่น บริษัท เอ จำกัด เป็นผู้ผลิตสินค้าเครื่องสำอางเพื่อจำหน่ายโดยมีการจำหน่ายผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น สื่ออินเทอร์เน็ต เป็นต้น บริษัท เอ จำกัด ต้องยื่นจดทะเบียนธุรกิจตลาดแบบตรง (ขายสินค้าผ่านสื่อ) ก่อน จึงจะทำการจำหน่ายสินค้าผ่านสื่อดังกล่าวได้

๒.๓ ธุรกิจตลาดแบบตรงที่มีหน้าที่ต้องจดทะเบียนต่อ สคบ. ตามพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ หมายถึงบุคคลที่ทำการค้าขายสินค้าผ่านสื่ออื่น ๆ ด้วย เช่น สื่อโทรศัพท์ โทรสาร หรือเครื่องมือสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบอื่นๆ

ตัวอย่างเช่น

(๑) บริษัท บี จำกัด เปิดสายด่วนหมายเลข ๙๙๙๙ เพื่อเป็นสื่อกลางหรือเป็นตัวแทนจำหน่ายในการซื้อขายสินค้าไม่ว่าเป็นผลิตภัณฑ์ของตนเองหรือผลิตภัณฑ์ของบุคคลอื่นให้แก่ผู้บริโภค กรณีเช่นนี้บริษัท บี จำกัด มีหน้าที่ต้องไปจดทะเบียนการประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงต่อ สคบ. ด้วยเช่นกัน

(๒) นางสาวสวย รูปงาม เป็นเจ้าของผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางรวมทั้งผลิตภัณฑ์เสริมอาหารหลายรายการ จัดให้มีการโฆษณาสินค้าดังกล่าวผ่านโทรทัศน์ดาวเทียมโดยจัดให้มีการโทรศัพท์สั่งซื้อสินค้าผ่านรายการด้วย กรณีเช่นนี้ นางสาวสวยฯ มีหน้าที่ต้องจดทะเบียนธุรกิจตลาดแบบตรงก่อน จึงจะทำการค้าขายสินค้าผ่านสื่อโทรศัพท์ได้

๓. บทกำหนดโทษสำหรับผู้กระทำการฝ่าฝืน

ผู้ใดประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง (ค้าขายสินค้าผ่านสื่อ) โดยไม่จดทะเบียนธุรกิจตลาดแบบตรง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับรายวันอีกวันละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่ (มาตรา ๔๗ แห่ง พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕)

๔. ธุรกิจที่ไม่อยู่ในข่ายต้องจดทะเบียน

บริษัท ห้างร้าน หรือบุคคลธรรมดา ที่เป็นเจ้าของผลิตภัณฑ์ ไม่ว่าจะเป็นผู้ผลิต ผู้นำเข้า/ผู้แทนจำหน่าย หรือผู้ขาย ที่ทำการโฆษณาสินค้าผ่านสื่อต่าง ๆ รวมทั้งสื่ออินเทอร์เน็ตด้วย นั้น หากประสงค์เพียงโฆษณาสินค้าหรือบริการผ่านสื่อเพียงอย่างเดียว โดยมีได้ประสงค์หรือมุ่งที่จะทำการซื้อขายสินค้าหรือบริการผ่านสื่อด้วยแล้ว ไม่มีหน้าที่ต้องไปจดทะเบียนการประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงต่อ สคบ. แต่อย่างไร ธุรกิจประเภทนี้มุ่งที่จะทำการตลาดในลักษณะค้าปลีกหรือค้าส่งเท่านั้น แต่การโฆษณาสินค้าหรือบริการก็เพื่อให้บริโภคู้จักมักคุ้นกับชื่อทางการค้า หรือเครื่องหมายการค้า หรือตัวสินค้าเท่านั้น และหากผู้บริโภคต้องการจะซื้อสินค้าก็สามารถไปเลือกซื้อได้ที่ร้านจำหน่ายทั่วไป โดยผู้บริโภคสามารถเห็นตัวสินค้า เห็นฉลากสินค้า เห็นรายละเอียดต่าง ๆ ที่ตัวผลิตภัณฑ์นั้นโดยตรง ซึ่งต่างจากการสั่งซื้อสินค้าผ่านสื่อที่ผู้บริโภคไม่มีโอกาสได้เห็นตัวสินค้าก่อนที่จะทำการซื้อขาย

กฎหมายที่เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง ของประเทศมาเลเซีย ประเทศญี่ปุ่น และประเทศเกาหลี*

(๑) ประเทศมาเลเซีย

กฎหมายที่เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจขายตรง คือ Direct Sales Act 1993 โดยผู้ที่ประสงค์จะประกอบธุรกิจขายตรงต้องเป็นบริษัท (company) ที่จัดตั้งขึ้นตาม The Companies Act 1965 และต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจขายตรงต่อผู้ควบคุมการขายตรง (the controller) พร้อมด้วยเอกสารหลักฐานตามที่กฎหมายนี้กำหนด เช่น สำเนาหนังสือบริคณห์สนธิและข้อบังคับของบริษัท สำเนางบการเงินที่ผู้สอบบัญชีรับรองล่าสุด บัญชีกำไรขาดทุน และรายงานของผู้สอบบัญชีและรายงานของผู้จัดการบริษัท แผนการตลาดและการค้าหรือข้อเสนอแผนการตลาดและการค้าของบริษัทที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจดังกล่าว และข้อมูลหรือเอกสารอื่น ๆ ตามที่ผู้ควบคุมการขายตรงกำหนด โดยคำว่า “ขายตรง” (direct sale) ตามกฎหมายนี้ หมายความว่า การขายตามประตูบ้าน (door-to-door sale) และการขายทางไปรษณีย์ (mail order sale)

การขายตามประตูบ้าน (door-to-door sale) หมายถึง การขายสินค้าหรือบริการโดยที่บุคคลหนึ่งบุคคลใดไปจากสถานที่หนึ่งเพื่อไปยังอีกสถานที่หนึ่งที่ไม่ใช่สถานที่ ซึ่งเป็นที่ประกอบธุรกิจประจำ (fixed place of business) หรือการขายสินค้าหรือบริการโดยโทรศัพท์ไปหาบุคคลเพื่อเจรจาให้มีการทำสัญญาซื้อขายสินค้าหรือบริการ ส่วนการขายทางไปรษณีย์ (mail order sale) หมายถึง การขายสินค้าหรือบริการซึ่งบุคคลที่กระทำการขาย ไม่ว่าจะโดยตนเองหรือโดยผ่านบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจได้รับคำแนะนำทางไปรษณีย์เพื่อทำสัญญาซื้อขาย นอกจากนี้ Direct Sales Act 1993 ได้นิยามคำว่า “สินค้า” (goods) หมายความว่า สิ่งหาริมทรัพย์ทุกชนิด นอกเหนือจากสิทธิในทรัพย์สินหรือทรัพย์สินที่อยู่ระหว่างการฟ้องร้องคดี ตราสาร หุ้น หุ้นกู้ และเงิน

Direct Sales Act 1993 ไม่ได้กำหนดให้บริษัทที่จะประกอบธุรกิจขายตรงต้องจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการประกอบธุรกิจขายตรงแต่เพียงอย่างเดียว ส่วน The Companies Act 1965 ก็ไม่ได้กำหนดให้บริษัทที่จดทะเบียนต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อการประกอบกิจการใดกิจการหนึ่งได้เพียงกิจการเดียว นอกจากนี้ ในหนังสือบริคณห์สนธิของบริษัทของประเทศมาเลเซีย จะมีการระบุวัตถุประสงค์ของบริษัทไว้หลายข้อ โดยวัตถุประสงค์แต่ละข้อนั้นจะต้องเป็นวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์หลักในการประกอบกิจการของบริษัทเท่านั้น

เมื่อผู้ควบคุมการขายตรงได้รับคำขอพร้อมด้วยเอกสารหลักฐานครบถ้วนแล้ว ผู้ควบคุมการขายตรงอาจออกใบอนุญาตให้โดยมีเงื่อนไขหรือไม่มีเงื่อนไข หรือปฏิเสธการออกใบอนุญาตโดยไม่จำเป็นต้องให้เหตุผลก็ได้ และกรณีที่มีการออกใบอนุญาต ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องชำระค่าธรรมเนียมตามจำนวนที่กำหนดไว้ในระเบียบที่ออกตาม Direct Sales Act 1993 โดยค่าธรรมเนียมอาจแตกต่างกันตามชั้น ประเภท หรือลักษณะของผู้ยื่นขอรับใบอนุญาตแต่ละราย

ผู้ควบคุมการขายตรงจะไม่ออกใบอนุญาตให้กับผู้ยื่นขอรับใบอนุญาต หากเห็นว่าบุคคลนั้นมีเจตนาประกอบธุรกิจขายตรงซึ่งมีแผนการขายหรือจำหน่ายสินค้าหรือบริการที่ทำให้บุคคลนั้นมีโอกาสที่จะได้รับประโยชน์ตอบแทนพิเศษที่ไม่ได้ขึ้นอยู่กับจำนวนหรือปริมาณของสินค้าหรือบริการที่ขายหรือจำหน่าย หรือจำนวนหรือปริมาณของสินค้าหรือบริการซึ่งจะถูกขายหรือจำหน่าย

* ที่มา : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ...) พ.ศ. เรื่องเสร็จที่ ๒๙๒/๒๕๕๔

เพื่อขายต่อ แต่ขึ้นอยู่กับการใช้วิธีการชักจูงบุคคลอื่นเพิ่มเติมเพื่อให้เข้ามามีส่วนร่วมในแผนการขาย หรือจำหน่ายสินค้าหรือบริการนั้น

สำหรับหลักเกณฑ์และรายละเอียดของสัญญาขายตรงนั้น Direct Sales Act 1993 กำหนดว่าสัญญาเกี่ยวกับการขายสินค้าหรือให้บริการต้อง (๑) ทำเป็นหนังสือ (๒) ระบุข้อความไว้เหนือตำแหน่งที่จะให้ผู้ซื้อลงลายมือชื่อ ว่า “สัญญานี้อยู่ภายใต้ cooling-off period ๑๐ วันทำการ” โดยต้องมีขนาดตัวอักษรไม่เล็กกว่า ๑๘ point times และ (๓) ลงลายมือชื่อทั้งผู้ขายและผู้ซื้อ หากไม่เป็นไปตามข้อกำหนด ๓ ประการดังกล่าว สัญญาขายตรงตกเป็นโมฆะ กรณีที่การตกลงทำสัญญาขายตรงกระทำโดยบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากผู้ขาย ให้ถือว่าบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ขาย เพื่อวัตถุประสงค์ในการทำสัญญาด้วย นอกจากนี้ ผู้ซื้อที่เข้าทำสัญญาจะต้องได้รับสำเนาฉบับของสัญญา หลังจากทำสัญญาทันที อย่่างไรก็ดี หากผู้ซื้อไม่ได้รับสำเนาฉบับของสัญญา ถือว่าสัญญาเป็นโมฆียะ และเป็นสิทธิของผู้ซื้อว่าประสงค์จะบอกล้างสัญญานั้นหรือไม่

ทั้งนี้ สัญญาที่เกี่ยวกับการขายตรงต้องระบุรายละเอียด โดยเฉพาะในเรื่องต่อไปนี้

(๑) รายละเอียดของสินค้าหรือบริการที่จัดหา หากสัญญากำหนดลักษณะของงานที่ต้องทำให้สำเร็จ ต้องระบุรายละเอียดโดยเฉพาะของงานนั้นด้วย

(๒) เงื่อนไขในสัญญา ซึ่งรวมถึงการกำหนดค่าตอบแทนทั้งหมดที่ผู้ซื้อต้องชำระ ในกรณีที่ไม่สามารถกำหนดค่าตอบแทนที่แน่นอนได้ขณะทำสัญญา ให้ระบุวิธีการคำนวณค่าตอบแทนไว้ในสัญญาด้วย

(๓) เวลา สถานที่ และวิธีการชำระเงิน

(๔) เวลาและสถานที่สำหรับส่งมอบสินค้าหรือให้บริการ และ

(๕) หนังสือบอกกล่าวตามแบบที่กำหนดในระเบียบเพื่อแจ้งให้ผู้ซื้อทราบถึงสิทธิบอกเลิกสัญญาก่อนที่จะสิ้นสุดระยะเวลาสิบวันทำการนับแต่วันถัดจากวันที่ทำสัญญาขายตรง (cooling-off period)

หากสัญญาไม่มีรายละเอียดในเรื่องที่กล่าวมาข้างต้น สัญญาตกเป็นโมฆะ

สำหรับการคุ้มครองผู้บริโภคหลังจากซื้อสินค้าไปแล้วนั้น Direct Sales Act 1993 ได้กำหนดหลักการคุ้มครองด้วยการให้สิทธิผู้ซื้อเลิกสัญญาได้ โดยส่งคำบอกเลิกสัญญาตามแบบที่กำหนดในระเบียบที่ออกตาม Direct Sales Act 1993 ไปยังผู้ขายในเวลาใด ๆ ก่อนที่จะสิ้นสุดระยะเวลาสิบวันทำการนับแต่วันถัดจากวันที่ทำสัญญาขายตรง (cooling-off period) ซึ่งในช่วงระยะเวลา cooling-off period นั้น จะยังไม่มี การส่งมอบสินค้าหรือให้บริการตามสัญญาขายตรง จนกว่าระยะเวลา cooling-off period จะผ่านพ้นไป แต่หากผู้ซื้อ มีหนังสือแจ้งให้ผู้ขายทราบ ว่าประสงค์จะให้ผู้ขายส่งมอบสินค้าหรือให้บริการในเวลาใด ๆ ก่อนที่จะสิ้นสุดระยะเวลา cooling-off period ถือว่าผู้ซื้อสละสิทธิในการเลิกสัญญา อย่่างไรก็ตาม ห้ามไม่ให้ผู้ซื้อ มีหนังสือแจ้งให้ผู้ขายทราบ ว่าประสงค์จะให้ผู้ขายส่งมอบสินค้าหรือให้บริการในเวลาใด ๆ ก่อนที่จะสิ้นสุดระยะเวลา cooling-off period หากยังไม่ครบ ๗๒ ชั่วโมง นับจากเวลาที่ทำสัญญา และห้ามผู้ขายหรือบุคคลอื่นรับเงินหรือค่าตอบแทนอื่นใดจากผู้ซื้อตามสัญญาที่สร้างขึ้นภายใต้ Direct Sales Act 1993 ก่อนที่จะสิ้นสุดระยะเวลา cooling-off period ทั้งนี้ เมื่อมีการบอกเลิกสัญญาขายตรงแล้ว ให้ถือว่าสัญญาถูกยกเลิก โดยความยินยอมของคู่สัญญาทั้งสองฝ่าย และไม่เคยมีผลมาก่อน และให้ถือว่าสัญญาค้ำประกันใด ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับสัญญาขายตรงไม่เคยมีผลมาก่อนเช่นเดียวกัน

กรณีที่ผู้รับใบอนุญาตประสงค์จะเลิกประกอบกิจการขายตรง ให้ผู้รับใบอนุญาตส่งคำบอกกล่าวเป็นหนังสือ พร้อมด้วยกรณินใบอนุญาตแก่ผู้ควบคุมการขายตรง ทั้งนี้ การเลิกประกอบกิจการจะมีผลเมื่อผู้ควบคุมการขายตรงได้รับหนังสือบอกกล่าว พร้อมด้วยใบอนุญาตที่ผู้รับใบอนุญาตส่งคืน หรือมีผลในวันหลังจากนั้นตามที่ระบุไว้ในหนังสือ

ผู้ควบคุมการขายตรงอาจเพิกถอนใบอนุญาตได้ ใน ๒ กรณี ได้แก่
กรณีที่หนึ่ง ผู้ควบคุมการขายตรงเห็นว่ามีเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้รับใบอนุญาตไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ใด ๆ ที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือระเบียบที่ออกตามกฎหมายนี้

(๒) ผู้รับใบอนุญาตฝ่าฝืนเงื่อนไขใด ๆ ที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต หรือบทบัญญัติอื่นใดของใบอนุญาต หรือบทบัญญัติใด ๆ ของกฎหมายหรือระเบียบที่ออกตามกฎหมายนี้ โดยไม่คำนึงว่าจะมีการฟ้องร้องดำเนินคดีกับความผิดที่เกิดจากการฝ่าฝืนนั้นหรือไม่

(๓) ในเวลาใด ๆ หลังจากได้รับใบอนุญาต ผู้รับใบอนุญาต หรือบุคคลซึ่งเป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งคล้ายคลึงกันของผู้รับใบอนุญาต ให้ข้อมูลเท็จต่อผู้ควบคุมการขายตรงหรือให้ข้อมูลที่ไม่ถูกต้องหรือทำให้เข้าใจผิด

(๔) ผู้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจหรือวางแผนที่จะประกอบธุรกิจ หรือเพื่อเหตุผลอื่นใด ซึ่งทำให้ผลประโยชน์ของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้รับใบอนุญาตหรือผลประโยชน์ของผู้ซื้อถูกคุกคามไม่ว่าในทางใด ๆ

(๕) ผู้รับใบอนุญาตหยุดประกอบธุรกิจตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาตด้านใดด้านหนึ่งหรือมากกว่านั้น

(๖) ผู้รับใบอนุญาตทำการประนีประนอมหนี้หรือเจรจານี้กับเจ้าหนี้

(๗) มีการตั้งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เข้ามาจัดการธุรกิจของผู้รับใบอนุญาต

(๘) มีการเข้าครอบครองทรัพย์สินของผู้รับใบอนุญาตโดยผู้ถือหุ้นกู้ หรือมีการเข้าครอบครองทรัพย์สินของผู้รับใบอนุญาตที่อยู่ระหว่างการฟ้องร้องคดี

กรณีที่สอง มีคำสั่งศาลให้บริษัทที่ได้รับใบอนุญาตนั้นเลิกกิจการหรือมีมติของที่ประชุมของบริษัทให้เลิกกิจการโดยความสมัครใจ

แม้ผู้ควบคุมการขายตรงจะเห็นว่ามีเหตุตามกรณีที่หนึ่งที่สมควรจะใช้อำนาจเพิกถอนใบอนุญาตได้ก็ตาม แต่ยังไม่ควรที่จะเพิกถอนในทันที ผู้ควบคุมการขายตรงอาจออกคำสั่งเพื่อจำกัดการใช้ใบอนุญาตแทนได้ ดังนี้

(๑) กำหนดข้อจำกัดระยะเวลาการใช้ใบอนุญาตตามที่ผู้ควบคุมการขายตรงเห็นสมควร ซึ่งข้อจำกัดระยะเวลาการใช้ใบอนุญาตต้องไม่ทำให้ใบอนุญาตใช้บังคับได้ต่อไปเกินกว่าหนึ่งปีนับแต่วันที่มีคำสั่ง และการจำกัดระยะเวลาการใช้ใบอนุญาตนำมาใช้ในกรณีที่ผู้ควบคุมการขายตรงพิจารณาแล้วเห็นว่าผู้รับใบอนุญาตต้องจ่ายเงินคืนแก่ผู้ซื้อหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง

(๒) กำหนดเงื่อนไขในใบอนุญาตตามที่ผู้ควบคุมการขายตรงพิจารณาเห็นสมควร เพื่อคุ้มครองผู้ซื้อหรือผู้จะซื้อหรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับผู้รับใบอนุญาต ซึ่งเงื่อนไขที่กำหนดนั้นอาจกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการหรืองดเว้นดำเนินการฟ้องร้องคดีหรือจำกัดขอบเขตการประกอบธุรกิจในทางใดทางหนึ่งได้ หรือห้ามผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการ หรืออนุญาตให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการได้ภายใต้ข้อจำกัดหรือเงื่อนไขตามที่กำหนด

(๓) กำหนดทั้งข้อจำกัดระยะเวลาและกำหนดเงื่อนไขในใบอนุญาต

ทั้งนี้ ผู้ควบคุมการขายตรงอาจแก้ไขหรือเพิกถอนเงื่อนไขใด ๆ ที่กำหนดขึ้นได้ และอาจแก้ไขข้อจำกัดใด ๆ เกี่ยวกับระยะเวลาการใช้ใบอนุญาตได้ แต่ต้องไม่เป็นการอนุญาตให้ ประกอบธุรกิจตามใบอนุญาตต่อไปได้เป็นระยะเวลานานกว่าหนึ่งปีนับแต่วันที่มีคำสั่ง อย่างไรก็ตาม การที่ผู้รับใบอนุญาตไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด ให้ถือเป็นเหตุแห่งการเพิกถอนใบอนุญาต แต่ไม่ส่งผลกระทบต่อ การประกอบกิจการใด ๆ ที่ทำมาแล้ว

นอกจากนี้ ผู้ควบคุมการขายตรงอาจกำหนดเงื่อนไขใหม่ในใบอนุญาต หรือเปลี่ยนแปลงหรือเพิกถอนเงื่อนไขใด ๆ ที่ได้กำหนดไว้ในใบอนุญาต หรือเปลี่ยนแปลงหรือเพิกถอนเงื่อนไขใด ๆ ที่มีผลไปแล้วได้

บริษัทที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจขายตรงต้องยุติการประกอบกิจการตามใบอนุญาตทันที เมื่อการเพิกถอนใบอนุญาตมีผล หรือเมื่อครบกำหนดระยะเวลาการจำกัดการใช้ใบอนุญาต หรือการเลิกประกอบกิจการมีผล อย่างไรก็ตาม ผู้ควบคุมการขายตรงอาจอนุญาตเป็นหนังสือ ให้บริษัทที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตดำเนินกิจกรรมในช่วงระยะเวลาที่ผู้ควบคุมการขายตรงกำหนดไว้ในหนังสืออนุญาตได้ แต่ทั้งนี้เพื่อวัตถุประสงค์ในการดำเนินการในเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ซื้อหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องอันเนื่องมาจากการเลิกกิจการของบริษัทนั้นเท่านั้น

(๒) ประเทศญี่ปุ่น

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจขายตรงและตลาดแบบตรง คือ Act on Specified Commercial Transactions 1976 โดยกฎหมายดังกล่าวไม่ได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงว่าต้องเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล และไม่ได้กำหนดว่าการประกอบธุรกิจขายตรงต้องได้รับใบอนุญาตจดทะเบียนหรือต้องจดทะเบียน แต่จะควบคุมหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจและการทำสัญญาขายตรงเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคในธุรกรรมพาณิชย์ดังนี้ คือ การขายตรงตามประตูบ้าน (door-to-door-sales) การขายทางไปรษณีย์ (mail order sales) การขายทางโทรศัพท์ (telemarketing sales) และการขายตรงแบบหลายระดับ (multilevel marketing transactions)

การขายตรงตามประตูบ้าน (door-to-door-sales) หมายความว่า

(๑) การขายสินค้าที่กำหนด (designated goods) หรือสิทธิที่กำหนด (designated rights) หรือการให้บริการที่กำหนด (designated services) ซึ่งผู้ขายหรือผู้ให้บริการ ทำสัญญาซื้อขายหรือสัญญาให้บริการ ณ สถานที่อื่นซึ่งมิใช่สถานที่ประกอบธุรกิจหรือสำนักงานตัวแทนของผู้ขายตรง และ

(๒) การขายสินค้าที่กำหนด (designated goods) หรือสิทธิที่กำหนด (designated rights) หรือการให้บริการที่กำหนด (designated services) ที่ผู้ขายหรือผู้ให้บริการ เรียกให้บุคคลมา ณ สถานที่อื่นซึ่งมิใช่สถานที่ประกอบธุรกิจ และพบบุคคลนั้นไปยัง สถานที่ประกอบธุรกิจ หรือชักชวนบุคคลนั้นด้วยวิธีการเฉพาะที่กำหนดไว้โดยคำสั่งคณะรัฐมนตรี (cabinet order) และต่อมาได้ทำสัญญาซื้อขายหรือสัญญาให้บริการกับลูกค้าที่เฉพาะเจาะจง (specified customer) ณ สถานที่ประกอบธุรกิจนั้น

การขายทางไปรษณีย์ (mail order sales) หมายความว่า การขายสินค้าที่กำหนด หรือสิทธิที่กำหนด หรือการให้บริการที่กำหนด ซึ่งผู้ขายหรือผู้ให้บริการได้รับคำขอเข้าทำสัญญาซื้อขายหรือสัญญาให้บริการทางไปรษณีย์ หรือโดยวิธีอื่นตามที่กำหนดไว้ในกฎของกระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรม และไม่ได้ตกอยู่ภายใต้การขายทางโทรศัพท์

การขายทางโทรศัพท์ (telemarketing sales) หมายความว่า การขายสินค้าที่กำหนด หรือสิทธิที่กำหนด หรือการให้บริการที่กำหนด ซึ่งผู้ขายหรือผู้ให้บริการได้โทรศัพท์ไปยังบุคคลหรือกระตุ้นให้บุคคลโทรศัพท์มาหาผู้ขายหรือผู้ให้บริการ ตามวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎของกระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรม และชักชวนให้บุคคลนั้นทำสัญญาซื้อขายหรือสัญญาให้บริการผ่านทางโทรศัพท์ และเป็นผลให้ได้รับคำขอเข้าทำสัญญาซื้อขายหรือสัญญาให้บริการดังกล่าวทางไปรษณีย์หรือโดยทางอื่น หรือเป็นผลให้มีการตกลงทำสัญญาซื้อขายหรือสัญญาให้บริการกับ telemarketing target โดยทางไปรษณีย์หรือโดยทางอื่น

ส่วน “สินค้าที่กำหนด” หมายถึง สิ่งของที่ขายทางธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของประชาชน ซึ่งเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในคำสั่งคณะรัฐมนตรี โดยได้นิยามคำว่า “สิทธิที่กำหนด” หมายถึง สิทธิที่จะใช้สิ่งอำนวยความสะดวก หรือสิทธิที่จะได้รับการให้บริการที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ซึ่งเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในคำสั่งคณะรัฐมนตรี และได้นิยามคำว่า “บริการที่กำหนด” หมายถึง บริการที่จัดให้โดยมีมูลค่าทางธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของประชาชน ซึ่งเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในคำสั่งคณะรัฐมนตรี โดยคำสั่งดังกล่าวได้กำหนดให้สินค้าที่กำหนด สิทธิที่กำหนด และบริการที่กำหนด คือ สินค้า สิทธิ และบริการตามที่กำหนดไว้ในตารางแนบท้ายประกาศคณะรัฐมนตรี เช่น สัตว์และพืชที่ใช้สำหรับเป็นอาหารของมนุษย์ สัตว์สวยงาม ต้นไม้สวยงาม สิ่งทอ โลหะมีค่า การให้บริการปรับปรุงสวน การให้บริการเช่าเครื่องดับเพลิง ดังนั้น การขายตรงตามประตูบ้านที่จะได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัตินี้จะต้องเป็นการขายสินค้า สิทธิ และบริการตามที่กำหนดไว้ในคำสั่งคณะรัฐมนตรีเท่านั้น ทั้งนี้ จากการตรวจสอบคำสั่งของคณะรัฐมนตรีที่กำหนดให้สินค้าใดเป็นสินค้าตาม Act on Specified Commercial Transactions 1976 ไม่พบว่ามีกำหนดให้สินค้าที่ขายผ่านระบบขายตรงหรือตลาดแบบตรงต้องไม่เป็นสินค้าที่วางจำหน่ายในท้องตลาด

เมื่อผู้ขายสินค้าหรือผู้ให้บริการได้ตกลงทำสัญญาซื้อขายหรือสัญญาให้บริการกับลูกค้าแล้ว ผู้ขายสินค้าหรือผู้บริการนั้นจะต้องส่งมอบเอกสารแสดงรายละเอียดของสัญญาที่มีรายการดังต่อไปนี้ให้กับลูกค้า

- (๑) ราคาขายของสินค้าหรือสิทธิ หรือค่าตอบแทนสำหรับการให้บริการ
- (๒) เวลาและวิธีการชำระราคาสินค้าหรือสิทธิ หรือค่าตอบแทนการให้บริการ
- (๓) เวลาและวิธีการส่งมอบสินค้า เวลาและวิธีการโอนสิทธิ หรือเวลาและวิธีการจัดให้มีบริการ

(๔) รายละเอียดเกี่ยวกับการเพิกถอนสัญญาซื้อขายหรือสัญญาให้บริการ หรือการบอกเลิกสัญญาซื้อขายหรือสัญญาให้บริการ

(๕) เรื่องอื่นใดตามที่กำหนดในกฎของกระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรม

หากผู้ขายสินค้าหรือผู้ให้บริการฝ่าฝืนไม่ส่งมอบเอกสารที่แสดงรายละเอียดดังกล่าวข้างต้น และรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบ เห็นว่าการฝ่าฝืนเช่นนี้จะทำให้เกิดความเสียหายอย่างมาก กับการเป็นธรรมของธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขายตรงตามประตูบ้านหรือต่อผลประโยชน์ของผู้ซื้อ

สินค้าหรือผู้รับบริการแล้ว รัฐมนตรีอาจสั่งให้ผู้ขายสินค้าหรือผู้ให้บริการนั้นหยุดพักการประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการขายตรงนั้นทั้งหมดหรือบางส่วนโดยให้มีกำหนดระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปี

Act on Specified Commercial Transactions 1976 ได้กำหนดการกระทำที่ต้องห้าม (prohibited acts) สำหรับผู้ขายสินค้าหรือผู้ให้บริการ คือ (๑) ต้องไม่แสดงข้อมูลที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับสัญญาขายตรงตามประตูบ้าน หรือเกี่ยวกับการเพิกถอนคำขอเข้าทำสัญญาขายตรงตามประตูบ้าน หรือเกี่ยวกับการบอกเลิกสัญญาดังกล่าว (๒) ต้องไม่เจตนาที่จะไม่เปิดเผยข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสัญญาซื้อขายสินค้าหรือสัญญาให้บริการ (๓) ต้องไม่ข่มขู่หรือรบกวนบุคคลเพื่อให้เข้าทำสัญญาขายตรงตามประตูบ้าน และ (๔) ต้องไม่ชักจูงให้บุคคลเข้าทำสัญญาซื้อขายสินค้าหรือสัญญาให้บริการในสถานที่อื่นที่มีใช้สถานที่สาธารณะต่อบุคคลที่ถูกชักจูง โดยเรียกให้บุคคลนั้นมาที่สถานที่อื่นอันมิใช่สถานที่ประกอบธุรกิจและพบบุคคลนั้นไปโดยไม่แจ้งให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการพามาว่าเพื่อชักจูงใจให้บุคคลนั้นทำสัญญาขายตรงตามประตูบ้าน

สำหรับสิทธิบอกเลิกสัญญาขายตรงตามประตูบ้านของผู้บริโภคนั้น Act on Specified Commercial Transactions 1976 ได้กำหนดว่า “ผู้ซื้อ” (purchasing party) ในการขายตรงสามารถบอกเลิกสัญญาขายตรงภายในระยะเวลา cooling-off period ๘ วันนับจากวันที่ผู้ซื้อได้รับเอกสารที่แสดงรายละเอียดของสัญญาขายตรง โดยจะต้องแสดงเจตนาบอกเลิกสัญญาเป็นหนังสือ ซึ่งจะมีผลเมื่อหนังสือแสดงเจตนาบอกเลิกสัญญาได้ถูกส่งออกไปยังผู้ขายสินค้าหรือผู้ให้บริการ ทั้งนี้ ผู้ซื้อไม่สามารถใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาในกรณีต่อไปนี้

(๑) เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลา cooling-off period ๘ วันหลังจากวันที่ผู้ซื้อได้รับเอกสารที่แสดงรายละเอียดของสัญญาขายตรง

(๒) เมื่อผู้ซื้อได้รับเอกสารที่แสดงรายละเอียดของสัญญาขายตรงและได้ใช้ประโยชน์หรือบริโภคสินค้าที่กำหนดนั้นทั้งหมดหรือบางส่วน ซึ่งสินค้านั้นถูกกำหนดไว้ในคำสั่งคณะรัฐมนตรีว่าเป็นสินค้าที่คุณค่าอาจลดลงอย่างมาก หากได้ถูกใช้หรือบริโภคไปบางส่วน ทั้งนี้ เว้นแต่ผู้ขายชักจูงให้ผู้ซื้อใช้หรือบริโภคสินค้านั้นทั้งหมดหรือบางส่วน

(๓) เมื่อได้มีการชำระเงินค่าสินค้าหรือบริการน้อยกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ตามคำสั่งคณะรัฐมนตรี

ในกรณีที่ผู้ขายได้ทำการส่งมอบสินค้าหรือได้ออนสิทธิใด ๆ ไปตามสัญญาซื้อขายแล้ว ผู้ขายจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการส่งคืนสินค้าหรือสิทธิใด ๆ ที่ได้โอนไปแล้ว ส่วนผลของการบอกเลิกสัญญาขายตรงตามประตูบ้านนั้น ผู้ขายไม่สามารถเรียกร้องให้ผู้ซื้อชำระค่าตอบแทนหรือเงินอื่นใดที่เกี่ยวกับสัญญาให้บริการ หรือเงินที่มีจำนวนเท่ากับผลกำไรซึ่งเกิดจากการใช้สิทธิเช่นนั้น

(๓) ประเทศเกาหลี

กฎหมายที่ควบคุมการประกอบธุรกิจขายตรงและตลาดแบบตรง คือ Door-to-Door-Sales, Etc. Act ซึ่งควบคุมธุรกิจการขายตรงตามประตูบ้าน (door-to-door-sales) การขายทางโทรศัพท์ (telephone-based solicitation sales) และการขายตรงแบบหลายระดับ (multilevel sales) โดยกฎหมายดังกล่าวไม่ได้กำหนดคุณสมบัติของบุคคลที่จะประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงไว้ แต่กำหนดให้การประกอบธุรกิจขายตรงตามประตูบ้านได้ต้องแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ และการจะประกอบธุรกิจขายตรงแบบหลายระดับได้ต้องจดทะเบียนกับเจ้าหน้าที่ นอกจากนี้

กฎหมายฉบับนี้ไม่ได้กำหนดลักษณะของสินค้าที่ขายผ่านระบบขายตรง และไม่ได้มีบทบัญญัติกำหนดให้สินค้าที่ขายผ่านระบบขายตรงต้องไม่เป็นสินค้าชนิดเดียวกันกับที่วางจำหน่ายในท้องตลาด

การขายตรงตามประตูบ้าน (door-to-door-sales) หมายถึง การขายสินค้าหรือบริการ ซึ่งรวมถึงสิทธิที่จะใช้สิ่งอำนวยความสะดวกเฉพาะใด ๆ หรือสิทธิที่จะได้รับบริการ โดยบุคคลที่ดำเนินธุรกิจการขายสินค้าหรือบริการด้วยวิธีการไปพบที่สถานที่ และทำสัญญากับผู้บริโภคโดยการชักจูงให้ทำสัญญา ณ สถานที่อื่นที่มีใช้สถานประกอบธุรกิจหรือสำนักงานของตัวแทนของผู้ขาย

ผู้ขายตรงตามประตูบ้าน (door-to-door seller) หมายถึง บุคคลใด ๆ ผู้ซึ่งจัดให้มีหรือจัดการองค์การการขายตรงตามประตูบ้านเพื่อประกอบธุรกิจการขายตรงตามประตูบ้าน (ผู้จัดจำหน่ายขายตรงตามประตูบ้าน) และผู้ที่ทำการขายตรงแบบตามประตูบ้านในฐานะของผู้จัดจำหน่ายการขายตรงตามประตูบ้าน (ผู้ขายตรงตามประตูบ้าน)

การขายทางโทรศัพท์ (telephone-based solicitation sales) หมายถึง การขายสินค้าโดยวิธีการทางโทรศัพท์ โดยได้รับคำเสนอสำหรับการเข้าทำสัญญาจากผู้บริโภคหรือเข้าทำสัญญากับผู้บริโภคโดยการชักจูงใจตามที่กำหนดไว้ในเทศบัญญัติของนายกรัฐมนตรียุค

Door-to-Door-Sales, Etc. Act ได้กำหนดให้การดำเนินการการขายตรงตามประตูบ้านและการขายสินค้าทางโทรศัพท์อยู่ภายใต้หลักเกณฑ์เดียวกัน คือ ผู้ขายมีหน้าที่ให้ข้อมูลรายละเอียดของสัญญากับผู้บริโภคก่อนที่จะทำสัญญา และจะต้องส่งสัญญาที่เป็นลายลักษณ์อักษรหลังจากการทำสัญญาขายตรงให้แก่ผู้บริโภค หากผู้ขายฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามให้คณะกรรมการการค้าที่เป็นธรรมสามารถออกมาตรการแก้ไข (corrective measure) การกระทำการฝ่าฝืนของผู้ขายตรงตามประตูบ้านได้ และถ้าผู้จัดจำหน่ายการขายตรงยังคงทำการฝ่าฝืนหน้าที่ต่อไป คณะกรรมการการค้าที่เป็นธรรมอาจออกคำสั่งให้ผู้จัดจำหน่ายขายตรงหยุดพักการประกอบธุรกิจนั้นทั้งหมดหรือบางส่วน แต่ให้มีระยะเวลาไม่เกิน ๑ ปี หรืออาจกำหนดโทษกับผู้จัดจำหน่ายการขายตรงนั้น แต่ต้องไม่เกินจำนวนการขายที่เกี่ยวกับการฝ่าฝืนนั้น

การขายตรงแบบหลายระดับ (multilevel sales) หมายถึง การขายสินค้าหรือสิ่งอื่น ๆ โดยผ่านองค์การการขายตรงแบบหลายระดับที่ซึ่งการเป็นผู้ขายตรงต้องทำเป็นลำดับขั้นมากกว่าสามระดับโดยการชักจูงให้บุคคลอื่นเข้าทำสัญญาและผู้ขายตรงจะได้รับผลกำไรบางประการ ถ้าทำการดังต่อไปนี้

(๑) ขายสินค้าที่ได้รับมาจากผู้จัดจำหน่ายให้แก่ผู้บริโภค

(๒) คัดสรรลูกค้าทั้งหมดหรือบางส่วนตามที่กำหนดใน (๑) ให้เข้าร่วมเป็นผู้ขายและกระทำการเช่นเดียวกับที่เขาได้ทำ

ดังนั้น ผู้ขายตรงแบบหลายระดับจะได้รับค่าตอบแทนโดยขึ้นอยู่กับการขายสินค้าและจำนวนลูกค้าที่เข้าร่วมเป็นผู้ขายขององค์การการขายตรงแบบหลายระดับนั้น

การควบคุมการประกอบกิจการการขายตรงตาม Door-to-Door-Sales, Etc. Act นี้แยกเป็นสองระบบ คือ

(๑) การควบคุมการขายตรงตามประตูบ้านและการขายทางโทรศัพท์ที่ใช้ระบบจดแจ้ง ผู้ขายจะต้องแจ้งชื่อ ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ของตนและของตัวแทนในกรณีที่เป็นนิติบุคคล และรายละเอียดอื่น ๆ ตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาต่อคณะกรรมการการค้าที่เป็นธรรม

(๒) การควบคุมการขายตรงแบบหลายระดับที่ใช้แบบจดทะเบียน ผู้จัดจำหน่ายการขายตรงแบบหลายระดับหรือผู้ที่จัดตั้งองค์การการขายตรงแบบหลายระดับต้องจดทะเบียนต่อคณะกรรมการการค้าที่เป็นธรรมหรือต่อผู้ว่าราชการจังหวัด โดยต้องยื่นเอกสารต่าง ๆ

รวมถึงเอกสารที่แสดงหลักฐานการวางหลักประกันแก่ผู้บริโภครวมได้แก่ เอกสารที่แสดงว่ามีเงินทุนไม่น้อยกว่า ๓๐๐ ล้านบาท และเอกสารที่แสดงว่าได้ทำสัญญาประกันค่าตอบแทนการชดเชยความเสียหายให้กับผู้บริโภค

ภาคผนวก

- : พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕
- : หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี
ที่ นร ๐๕๐๓/๓๗๑๙๕ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๙
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
- : ร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

พระราชบัญญัติ
ขายตรงและตลาดแบบตรง
พ.ศ. ๒๕๔๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๕
เป็นปีที่ ๕๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการขายตรงและตลาดแบบตรง

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕”

มาตรา ๒^๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ขายตรง” หมายความว่า การทำตลาดสินค้าหรือบริการในลักษณะของการนำเสนอขายต่อผู้บริโภคโดยตรง ณ ที่อยู่อาศัยหรือสถานที่ทำงานของผู้บริโภคหรือของผู้อื่น หรือสถานที่อื่นที่มีใช้สถานที่ประกอบการค้าเป็นปกติธุระ โดยผ่านตัวแทนขายตรงหรือผู้จำหน่ายอิสระชั้นเดียวหรือหลายชั้นแต่ไม่รวมถึงนิติกรรมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“ตลาดแบบตรง” หมายความว่า การทำตลาดสินค้าหรือบริการในลักษณะของการสื่อสารข้อมูลเพื่อเสนอขายสินค้าหรือบริการโดยตรงต่อผู้บริโภคซึ่งอยู่ห่างโดยระยะทางและมุ่งหวังให้ผู้บริโภคแต่ละรายตอบกลับเพื่อซื้อสินค้าหรือบริการจากผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงนั้น

“ผู้บริโภค” หมายความว่า ผู้ซื้อหรือผู้ได้รับบริการจากผู้จำหน่ายอิสระ ตัวแทนขายตรง ผู้ประกอบธุรกิจขายตรง หรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง หรือผู้ซึ่งได้รับการเสนอหรือการชักชวนจากผู้จำหน่ายอิสระ ตัวแทนขายตรง ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงเพื่อให้ซื้อสินค้าหรือรับบริการ

“ผู้จำหน่ายอิสระ” หมายความว่า บุคคลที่ได้รับโอนกรรมสิทธิ์ในสินค้าหรือบริการจากผู้ประกอบธุรกิจขายตรงและนำสินค้าหรือบริการดังกล่าวไปเสนอขายตรงต่อผู้บริโภค

“ตัวแทนขายตรง” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับมอบอำนาจจากผู้ประกอบธุรกิจขายตรงให้นำสินค้าหรือบริการไปเสนอขายตรงต่อผู้บริโภค

“ซื้อ” หมายความว่า รวมถึง เช่า เช่าซื้อ หรือได้มาไม่ว่าด้วยประการใด ๆ โดยให้ค่าตอบแทนเป็นเงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่น

“ขาย” หมายความว่า รวมถึง ให้เช่า ให้เช่าซื้อ หรือจัดหาให้ไม่ว่าด้วยประการใด ๆ โดยเรียกค่าตอบแทนเป็นเงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่น ตลอดจนการเสนอหรือการชักชวนเพื่อการดังกล่าวด้วย

“สินค้า” หมายความว่า สิ่งของที่ผลิตหรือมีไว้เพื่อขาย

“บริการ” หมายความว่า การรับจัดทำกรงาน การให้สิทธิใด ๆ หรือการให้ใช้หรือให้ประโยชน์ในทรัพย์สินหรือกิจการใด ๆ โดยเรียกค่าตอบแทนเป็นเงินหรือผลประโยชน์อื่น แต่ไม่รวมถึงการจ้างแรงงานตามกฎหมายแรงงาน

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการขายตรงและตลาดแบบตรง

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการขายตรงและตลาดแบบตรง

“นายทะเบียน” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้นเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ แฉ่งข้อเท็จจริง หรือทำคำชี้แจงเป็นหนังสือหรือให้ส่งบัญชี ทะเบียน เอกสาร หรือหลักฐานใดเพื่อตรวจสอบหรือประกอบการพิจารณา

(๒) เข้าไปในสถานที่ทำการของผู้ประกอบธุรกิจขายตรง หรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงในระหว่างเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อสอบถามข้อเท็จจริงหรือตรวจดูเอกสาร หรือหลักฐานเพื่อตรวจสอบการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) เก็บหรือนำสินค้าในปริมาณพอสมควรไปเป็นตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบหรือวิเคราะห์โดยไม่ต้องชำระราคาสินค้านั้น ทั้งนี้ การเก็บหรือนำสินค้าตัวอย่างไปและการให้คืนสินค้าตัวอย่างตามความประสงค์ของเจ้าของให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

การใช้อำนาจตามวรรคหนึ่ง (๒) ต้องปฏิบัติตามระเบียบที่เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคกำหนด ระเบียบดังกล่าวอย่างน้อยต้องกำหนดถึงการแสดงความบริสุทธิ์ก่อนการเข้าไป การมอบบันทึกเหตุผลในการเข้าไปให้แก่ผู้ครอบครองสถานที่ และการรายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ต่อผู้บังคับบัญชา

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวของพนักงานเจ้าหน้าที่

บัตรประจำตัวของพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๗ ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการ อนุกรรมการ นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๑

คณะกรรมการขายตรงและตลาดแบบตรง

มาตรา ๘ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการขายตรงและตลาดแบบตรง” ประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการหนึ่งคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการขายตรงและการตลาดแบบตรง

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ อธิบดีกรมการค้าภายใน อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา

(๓) กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนสมาคมที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับธุรกิจขายตรงจำนวนหนึ่งคน ผู้แทนสมาคมที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับธุรกิจตลาดแบบตรง จำนวนหนึ่งคน และผู้แทนสมาคมหรือมูลนิธิที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค จำนวนสองคน

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสี่คน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการขายตรงหรือการตลาดแบบตรง ทั้งนี้ ต้องแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิภาคเอกชนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง

ให้เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นกรรมการและเลขานุการ

ในการแต่งตั้งกรรมการตามวรรคหนึ่ง (๓) ให้บรรดาสมาคมที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับธุรกิจขายตรง สมาคมที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับธุรกิจตลาดแบบตรง หรือสมาคมหรือมูลนิธิที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค แล้วแต่กรณี เสนอชื่อบุคคลที่เห็นสมควรต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาแต่งตั้ง สำหรับหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอชื่อบุคคลให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๙ ประธานกรรมการต้องไม่ดำรงตำแหน่ง หรือเป็นหุ้นส่วนหรือเป็นผู้ถือหุ้นเกินจำนวนร้อยละสิบ ในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่ประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง ในระยะหนึ่งปีก่อนดำรงตำแหน่งหรือระหว่างดำรงตำแหน่งประธานกรรมการ

มาตรา ๑๐ ให้กรรมการตามมาตรา ๘ (๑) (๓) และ (๔) มีวาระดำรงตำแหน่งคราวละ สามปี กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้แต่ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

เมื่อครบกำหนดตามวาระดังกล่าวในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไป จนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๐ กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) คณะรัฐมนตรีให้ออกเพราะบกพร่อง ไม่สุจริตต่อหน้าที่ มีความประพฤดิเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ คณะรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทนได้และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งไว้แล้ว

มาตรา ๑๒ ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุม หรือไม่อยู่ในที่ประชุมให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การประชุมคณะกรรมการทุกคราวต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๓ คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาเรื่องร้องทุกข์จากผู้บริโภคที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายอันเนื่องมาจากการกระทำของผู้จำหน่ายอิสระ ตัวแทนขายตรง ผู้ประกอบธุรกิจขายตรง หรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง

(๒) แจ้งหรือโฆษณาข่าวสารเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายหรือเสื่อมเสียแก่สิทธิของผู้บริโภค ในกรณีนี้จะระบุชื่อสินค้าหรือบริการ หรือชื่อของผู้จำหน่ายอิสระ ตัวแทนขายตรง ผู้ประกอบธุรกิจขายตรง หรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงด้วยก็ได้

(๓) กำกับดูแลผู้ประกอบธุรกิจขายตรงและผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง รวมทั้งติดตามสอดส่องพฤติการณ์ในการประกอบธุรกิจขายตรงและตลาดแบบตรง

(๔) วางระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๕) พิจารณาวินิจฉัยการอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียน

(๖) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายและมาตรการในการกำกับดูแลรวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนการประกอบธุรกิจขายตรงและตลาดแบบตรง และพิจารณาให้ความเห็นในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจขายตรงและตลาดแบบตรงตามที่คณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีมอบหมาย

(๗) สอดส่องเร่งรัดพนักงานเจ้าหน้าที่ ส่วนราชการ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐให้ปฏิบัติการตามอำนาจและหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด ตลอดจนเร่งรัดพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ดำเนินคดีในความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(๘) เสนอแนะในการออกกฎกระทรวง ตามพระราชบัญญัตินี้

(๙) เรื่องอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีมอบหมาย

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา นี้ คณะกรรมการอาจมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นผู้ปฏิบัติการหรือเตรียมข้อเสนอไปยังคณะกรรมการเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปได้

มาตรา ๑๔ คณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดแทนคณะกรรมการก็ได้

มาตรา ๑๕ การประชุมของคณะอนุกรรมการให้นำมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔ คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการมีอำนาจสั่งให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย คำแนะนำหรือความเห็นหรือส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องหรือสิ่งอื่นใดมาเพื่อประกอบการพิจารณาได้

มาตรา ๑๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการต้องให้โอกาสแก่ผู้ถูกกล่าวหาหรือสงสัยว่ากระทำการอันเป็นการขัดต่อพระราชบัญญัตินี้ เพื่อชี้แจงข้อเท็จจริงและแสดงความคิดเห็นตามสมควร เว้นแต่ในกรณีที่จำเป็นและเร่งด่วนหากปล่อยให้เนิ่นช้าไปจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือจะกระทบต่อประโยชน์สาธารณะ

(๖)

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

การกำหนดหรือการออกคำสั่งในเรื่องใดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการคำนึงถึงความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่ผู้บริโภค ผู้จำหน่ายอิสระ ตัวแทนขายตรง ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงและผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง และในกรณีที่เห็นสมควรคณะกรรมการจะกำหนดเงื่อนไขหรือวิธีการชั่วคราวในการบังคับให้เป็นไปตามการกำหนดหรือการออกคำสั่งนั้นก็ได้

มาตรา ๑๘ ให้สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภครับผิดชอบในงานธุรการของคณะกรรมการและมีหน้าที่รับคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงและตลาดแบบตรง ติดตามสอดส่องพฤติการณ์ในการประกอบธุรกิจขายตรงและตลาดแบบตรงและปฏิบัติงานให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๒

การประกอบธุรกิจขายตรงและตลาดแบบตรง

มาตรา ๑๙ ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงและผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงดำเนินกิจการในลักษณะที่เป็นการชักชวนให้บุคคลเข้าร่วมเป็นเครือข่ายในการประกอบธุรกิจขายตรงหรือในการประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง โดยตกลงว่าจะให้ผลประโยชน์ตอบแทนจากการหาผู้เข้าร่วมเครือข่ายดังกล่าวซึ่งคำนวณจากจำนวนผู้เข้าร่วมเครือข่ายที่เพิ่มขึ้น

ส่วนที่ ๑

การประกอบธุรกิจขายตรง

มาตรา ๒๐ ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบธุรกิจขายตรง เว้นแต่จะได้จดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๑ ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงต้องดำเนินกิจการให้เป็นไปตามแผนการจ่ายผลตอบแทนของตนที่ได้ยื่นต่อนายทะเบียนตามมาตรา ๓๘

แผนการจ่ายผลตอบแทนต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) ต้องไม่กำหนดให้ผู้จำหน่ายอิสระหรือตัวแทนขายตรงที่ไม่ใช่ลูกจ้างได้รับผลตอบแทนที่เป็นรายได้หลักจากการรับสมัครบุคคลหรือแนะนำผู้จำหน่ายอิสระหรือตัวแทนขายตรงที่ไม่ใช่ลูกจ้างอื่นเข้าร่วมเป็นเครือข่ายในการประกอบธุรกิจขายตรง

(๒) ผลตอบแทนที่เป็นรายได้หลักของผู้จำหน่ายอิสระหรือตัวแทนขายตรงที่ไม่ใช่ลูกจ้างขึ้นอยู่กับยอดขายสินค้าหรือบริการแก่ผู้บริโภค รวมไปถึงการซื้อเพื่อการใช้หรือบริโภคเอง

(๓) ต้องไม่บังคับให้ผู้จำหน่ายอิสระซื้อสินค้า

(๔) ต้องไม่ชักจูงให้ผู้จำหน่ายอิสระซื้อสินค้าในปริมาณมากเกินไปอย่างไม่สมเหตุผล

(๕) ต้องแสดงวิธีการคิดคำนวณการจ่ายผลตอบแทนที่ตรงต่อความเป็นจริง หรือเป็นไปได้จริงและอย่างเปิดเผยชัดเจน

(๖) ลักษณะอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

แผนการจ่ายผลตอบแทนใดที่มีลักษณะแตกต่างไปจากที่กำหนดไว้ในวรรคสองให้มีผลบังคับใช้เท่าที่เป็นธรรมแก่ผู้จำหน่ายอิสระหรือตัวแทนขายตรงที่ไม่ใช่ลูกจ้าง

มาตรา ๒๒ ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการสมัครเข้าเป็นสมาชิก ค่าฝึกอบรม ค่าวัสดุอุปกรณ์ส่งเสริมการขาย หรือค่าธรรมเนียมอื่น ๆ อันเกี่ยวเนื่องกับการเข้าร่วมเป็นเครือข่ายในการประกอบธุรกิจขายตรงจากผู้จำหน่ายอิสระหรือตัวแทนขายตรงที่ไม่ใช่ลูกจ้างในอัตราสูงกว่าที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๒๓ สัญญาระหว่างผู้จำหน่ายอิสระกับผู้ประกอบธุรกิจขายตรง ให้ทำเป็นหนังสือซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(๑) เงื่อนไขที่ชัดเจนเกี่ยวกับการจ่ายผลตอบแทนตามแผนการจ่ายผลตอบแทน

(๒) เงื่อนไขที่ชัดเจนเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมการสมัคร ค่าฝึกอบรม ค่าวัสดุอุปกรณ์ส่งเสริมการขาย หรือค่าธรรมเนียมอื่น ๆ

(๓) เงื่อนไขที่ชัดเจนเกี่ยวกับการที่ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงจะรับซื้อสินค้า วัสดุอุปกรณ์ส่งเสริมการขาย ชุดคู่มือ หรืออุปกรณ์ส่งเสริมธุรกิจคินจากผู้จำหน่ายอิสระ ตลอดจนกำหนดระยะเวลาที่ผู้จำหน่ายอิสระสามารถใช้สิทธิดังกล่าว

ความในวรรคหนึ่ง (๑) และ (๒)ให้นำมาใช้บังคับแก่ตัวแทนขายตรงที่ไม่ใช่ลูกจ้างด้วย

มาตรา ๒๔ ในการนำสินค้าหรือบริการไปเสนอขายตรงต่อผู้บริโภค ผู้จำหน่ายอิสระต้องดำเนินการตามเงื่อนไขและแผนการขายที่ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงกำหนด

มาตรา ๒๕ เมื่อผู้จำหน่ายอิสระใช้สิทธิคืนสินค้า วัสดุอุปกรณ์ส่งเสริมการขาย ชุดคู่มือหรืออุปกรณ์ส่งเสริมธุรกิจที่ซื้อไปจากผู้ประกอบธุรกิจขายตรง ให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงซื้อคืนตามราคาที่คุณจำหน่ายอิสระได้จ่าย ภายในระยะเวลาสิบห้าวันนับแต่วันที่ผู้จำหน่ายอิสระใช้สิทธิคืน แต่ในการใช้สิทธิคืนกรณีนี้ที่สัญญาตามมาตรา ๒๓ สิ้นสุดลง ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงมีสิทธิหักค่าดำเนินการได้ไม่เกินอัตราที่คณะกรรมการประกาศกำหนด และมีสิทธิหักกลับหนี้ใด ๆ อันเกี่ยวกับสัญญาตามมาตรา ๒๓ ที่ผู้จำหน่ายอิสระจะต้องชำระได้

มาตรา ๒๖ ในการเข้าไปติดต่อเพื่อเสนอขายสินค้าให้แก่ผู้บริโภคโดยตรง ณ ที่อยู่อาศัยหรือสถานที่ทำงานของผู้บริโภคหรือของผู้อื่น หรือสถานที่อื่นที่มีใช้สถานที่ประกอบการค้าเป็นปกติธุระ ผู้จำหน่ายอิสระหรือตัวแทนขายตรงจะต้องได้รับอนุญาตจากผู้บริโภคหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้นก่อนและต้องไม่กระทำการอันเป็นการรบกวนหรือก่อให้เกิดความรำคาญแก่บุคคลดังกล่าว ในการนี้ ผู้จำหน่ายอิสระหรือตัวแทนขายตรงต้องแสดงบัตรประจำตัวประชาชนและบัตรประจำตัวผู้จำหน่ายอิสระหรือตัวแทนขายตรงซึ่งออกโดยผู้ประกอบธุรกิจขายตรงด้วย

การประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง

มาตรา ๒๗ ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง เว้นแต่จะได้จดทะเบียนการประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๘ ข้อความในการสื่อสารข้อมูลเพื่อเสนอขายสินค้าหรือบริการของผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๙ ให้นำบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค ในส่วนที่เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคด้านการโฆษณามาใช้บังคับแก่การสื่อสารข้อมูล เพื่อเสนอขายสินค้าหรือบริการของผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงโดยอนุโลม โดยให้ถือว่าอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรี และให้ถือว่าอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

หมวด ๓

การคุ้มครองผู้บริโภค

มาตรา ๓๐ ผู้จำหน่ายอิสระ ตัวแทนขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงมีหน้าที่ส่งมอบเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการแก่ผู้บริโภค

เอกสารการซื้อขายตามวรรคหนึ่งต้องมีข้อความภาษาไทยที่อ่านเข้าใจง่าย โดยระบุชื่อผู้ซื้อและผู้ขาย วันที่ซื้อขายและวันที่ส่งมอบสินค้าหรือบริการ รวมทั้งสิทธิของผู้บริโภคในการเลิกสัญญาซึ่งสิทธิเลิกสัญญาดังกล่าวต้องกำหนดด้วยตัวอักษรที่เห็นเด่นชัดกว่าข้อความทั่วไป

มาตรา ๓๑ คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดรายละเอียดในเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการที่ใช้วิธีการขายตรงหรือตลาดแบบตรง โดยถือเอาราคาสินค้าหรือบริการที่ผู้บริโภคได้รับการคุ้มครองและประเภทสินค้าหรือบริการเป็นสำคัญ

เอกสารการซื้อขายตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

- (๑) รายละเอียดตามมาตรา ๓๐
 - (๒) กำหนดเวลา สถานที่ และวิธีการในการชำระหนี้
 - (๓) สถานที่ และวิธีการในการส่งมอบสินค้าหรือบริการ
 - (๔) วิธีการเลิกสัญญา
 - (๕) วิธีการคืนสินค้า
 - (๖) การรับประกันสินค้า
 - (๗) การเปลี่ยนสินค้าในกรณีมีความชำรุดบกพร่อง
- ประกาศกำหนดรายละเอียดในเอกสารการซื้อขายให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๒ การซื้อขายสินค้าหรือบริการใดที่ผู้จำหน่ายอิสระ ตัวแทนขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง ไม่ได้จัดให้มีเอกสารการซื้อขายที่มีรายละเอียดตามมาตรา ๓๐ หรือมาตรา ๓๑ ย่อมไม่มีผลผูกพันผู้บริโภค

มาตรา ๓๓ ในการซื้อสินค้าหรือบริการจากการขายตรงหรือจากการขายผ่านตลาดแบบตรงผู้บริโภคมีสิทธิเลิกสัญญาโดยการส่งหนังสือแสดงเจตนาภายในเวลาเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับสินค้าหรือบริการ ไปยังผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง สำหรับธุรกิจขายตรงผู้บริโภคจะแจ้งไปยังผู้จำหน่ายอิสระหรือตัวแทนขายตรงที่เกี่ยวข้องก็ได้

บทบัญญัติตามวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับกับประเภท ราคาหรือชนิดของสินค้าหรือบริการตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๓๔ ผู้บริโภคที่ใช้สิทธิเลิกสัญญาตามมาตรา ๓๓ ต้องเลือกปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งคืนสินค้าไปยังผู้จำหน่ายอิสระ ตัวแทนขายตรง หรือผู้ประกอบธุรกิจขายตรง ในกรณีการขายตรง หรือส่งคืนสินค้าไปยังผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง ในกรณีตลาดแบบตรง

(๒) เก็บรักษาสินค้าไว้ตามสมควรภายในระยะเวลาสี่สิบเอ็ดวันนับแต่วันที่ใช้สิทธิเลิกสัญญา เว้นแต่สินค้านั้นเป็นของเสียหายโดยสภาพไม่อาจเก็บรักษาได้ภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้เก็บรักษาตามเวลาและวิธีการอันควรแก่สภาพ เมื่อพ้นกำหนดนั้นแล้ว ผู้บริโภคจะเก็บรักษาสินค้านั้นไว้หรือไม่ก็ได้

ผู้บริโภคที่เลือกปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง (๒) มีหน้าที่ต้องส่งคืนสินค้าให้ผู้จำหน่ายอิสระ ตัวแทนขายตรง ผู้ประกอบธุรกิจขายตรง หรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง แล้วแต่กรณี มารับคืน ณ ภูมิลำเนาของผู้บริโภค แต่ถ้าผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง ขอให้ผู้บริโภคส่งคืนสินค้าทางไปรษณีย์โดยเรียกเก็บเงินปลายทาง ภายในระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง (๒) ผู้บริโภคต้องส่งคืนสินค้านั้นตามคำขอของผู้ประกอบธุรกิจดังกล่าว

ถ้าสินค้าเป็นของใช้สิ้นเปลือง ผู้บริโภคมีหน้าที่คืนเฉพาะส่วนที่เหลือจากการใช้ก่อนใช้สิทธิเลิกสัญญา

หลักเกณฑ์และวิธีการในการคืนสินค้าและบริการให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ผู้บริโภคมีสิทธิที่จะยึดหน่วงสินค้าไว้ได้จนกว่าจะได้รับคืนเงินที่ผู้บริโภคจ่ายไปในการซื้อสินค้านั้น

มาตรา ๓๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๔ หากสินค้าหรือบริการนั้นบุบสลาย หรือสูญหายเพราะความผิดของผู้บริโภค หรือผู้บริโภคได้ทำให้การคืนสินค้าหรือบริการกลายเป็นพันธวิสัย ให้ผู้บริโภคชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้จำหน่ายอิสระ ตัวแทนขายตรง ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง แล้วแต่กรณี เว้นแต่เป็นความเสียหายที่เกิดขึ้นตามปกติจากการเปิดการประกอบหรือการผสมเพื่อใช้สินค้าหรือบริการ

มาตรา ๓๖ เมื่อผู้บริโภคใช้สิทธิเลิกสัญญาตามมาตรา ๓๓ ให้ผู้จำหน่ายอิสระ ตัวแทนขายตรง ผู้ประกอบธุรกิจขายตรง หรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงคืนเงินเต็มจำนวนที่ผู้บริโภคจ่ายไปเพื่อการซื้อสินค้าหรือบริการนั้นภายในกำหนดเวลาสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแสดงเจตนาเลิกสัญญา

ในกรณีที่ผู้จำหน่ายอิสระ ตัวแทนขายตรง ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงใดไม่คืนเงินตามจำนวนและภายในกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้จำหน่ายอิสระ ตัวแทนขายตรง ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงนั้นชำระเบี้ยปรับตามอัตราที่คณะกรรมการประกาศกำหนดให้แก่ผู้บริโภค

มาตรา ๓๗ คำรับประกันสินค้าหรือบริการให้จัดทำเป็นภาษาไทยและระบุถึงสิทธิของผู้บริโภคในการเรียกร้องสิทธิตามคำรับประกันที่ชัดเจนและสามารถเข้าใจได้ถึงเงื่อนไขที่ระบุไว้ รายละเอียดเกี่ยวกับคำรับประกันสินค้าหรือบริการตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

หมวด ๔

การจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงและตลาดแบบตรง

มาตรา ๓๘ บุคคลใดประสงค์จะประกอบธุรกิจขายตรงหรือประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงให้ยื่นคำขออนุญาตนายทะเบียนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด สำหรับผู้ประกอบธุรกิจขายตรง ให้ยื่นแผนการจ่ายผลตอบแทนพร้อมกับคำขอตตามวรรคหนึ่งด้วย

ในกรณีจะแก้ไขเปลี่ยนแปลงแผนการจ่ายผลตอบแทน ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงต้องแจ้งการเปลี่ยนแปลงให้นายทะเบียนทราบก่อนจึงจะนำไปปฏิบัติได้

มาตรา ๓๙ คำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงและการประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงให้เป็นไปตามแบบที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อของผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง
- (๒) ภูมิลำเนาของผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง
- (๓) ประเภทหรือชนิดของสินค้าหรือบริการ
- (๔) วิธีการขายสินค้าหรือบริการ

หมวด ๕

นายทะเบียน

มาตรา ๔๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ของนายทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนมีอำนาจเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้คำชี้แจง หรือให้ส่งเอกสารและหลักฐานที่จำเป็นมาเพื่อประกอบการพิจารณาหรือตรวจสอบได้

มาตรา ๔๑ เมื่อได้รับคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง ให้นายทะเบียนพิจารณาและตรวจสอบในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) แผนการจ่ายผลตอบแทนต้องไม่ขัดต่อกฎหมายหรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

(๒) สินค้าหรือบริการมีลักษณะตรงตามที่ได้มีการสื่อสารข้อมูลเพื่อเสนอขาย

(๓) สัญญามีรายการถูกต้องและครบถ้วนตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ในกรณีที่นายทะเบียนเห็นว่า การยื่นคำขอนั้นถูกต้องตามมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่งและมาตรา ๓๙ ให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง และแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง

ในกรณีที่นายทะเบียนเห็นว่า การยื่นคำขอนั้นไม่ถูกต้องตามมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่งและมาตรา ๓๙ ให้มีคำสั่งให้ผู้ยื่นคำขอแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้องภายในเวลาอันสมควร เมื่อผู้ยื่นคำขอได้แก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงถูกต้องแล้ว ให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง และแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับเอกสารดังกล่าว

ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอไม่ปฏิบัติตามคำสั่งที่ให้แก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงภายในเวลาที่กำหนด ให้นายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง และให้นายทะเบียนแจ้งเป็นหนังสือพร้อมทั้งเหตุผลให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันสิ้นกำหนดเวลาให้ปฏิบัติตามคำสั่ง

มาตรา ๔๒ กรณีปรากฏแก่นายทะเบียนในภายหลังว่าผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงรายใดประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนมีอำนาจเพิกถอนการจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง และแจ้งเป็นหนังสือพร้อมทั้งเหตุผลให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่คำสั่งเพิกถอน

หมวด ๖

การอุทธรณ์

มาตรา ๔๓ ในกรณีที่นายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงตามมาตรา ๔๑ หรือมีคำสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงตามมาตรา ๔๒ ให้ผู้ยื่นคำขอ ผู้ประกอบธุรกิจขายตรง หรือผู้ประกอบธุรกิจ

ตลาดแบบตรง แล้วแต่กรณี มีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อคณะกรรมการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่
ได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งไม่รับจดทะเบียนหรือหนังสือแจ้งคำสั่งเพิกถอนของนายทะเบียน
คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

มาตรา ๔๔ หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นอุทธรณ์ และวิธีพิจารณาอุทธรณ์ ให้เป็นไป
ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด ๗
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๕^๒ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่ง
ปฏิบัติกรตามมาตรา ๕ หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการตามมาตรา
๑๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกิน
ห้าแสนบาท

มาตรา ๔๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่ง
ปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท ตลอดเวลา
ที่ยังฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๔๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสน
บาท

มาตรา ๔๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๒ หรือมาตรา ๒๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหก
เดือนหรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๐ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๓ หรือมาตรา ๒๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้า
หมื่นบาท

มาตรา ๕๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๓๗ ต้อง
ระวางโทษปรับไม่เกินสามหมื่นบาท

มาตรา ๕๒ ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงใดไม่แจ้งการเปลี่ยนแปลงแผนการจ่าย
ผลตอบแทนให้นายทะเบียนทราบตามมาตรา ๓๘ วรรคสาม ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท

^๒ มาตรา ๔๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.
๒๕๕๐

มาตรา ๕๓ ผู้ใดกระทำความผิดต้องระวางโทษตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อพ้นโทษแล้วยังไม่ครบกำหนดห้าปี กระทำความผิดต่อพระราชบัญญัตินี้อีก ต้องระวางโทษเป็นสองเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

มาตรา ๕๔ (ใช้บังคับมิได้)^๖

(คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๑๒/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ วินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติชายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๕๕ มาตรา ๕๔ เฉพาะในส่วนที่สันนิษฐานให้กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษทางอาญาร่วมกับการกระทำความผิดของนิติบุคคลโดยไม่ปรากฏว่ามีการกระทำหรือเจตนาประการใดอันเกี่ยวกับการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๔ วรรคสอง เป็นอันใช้บังคับไม่ได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖)

มาตรา ๕๕ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่กรณีตามมาตรา ๕๖ ให้คณะกรรมการมีอำนาจเปรียบเทียบได้ และในการนี้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจมอบหมายให้คณะอนุกรรมการ พนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการเปรียบเทียบได้ โดยจะกำหนดหลักเกณฑ์ในการเปรียบเทียบหรือเงื่อนไขประการใด ๆ ให้แก่ผู้ได้รับมอบหมายตามที่เห็นสมควรก็ได้

ภายใต้บังคับของบทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ในการสอบสวน ถ้าพนักงานสอบสวนพบว่าบุคคลใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และบุคคลนั้นยินยอมให้เปรียบเทียบ ให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องมายังคณะกรรมการหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายให้มีอำนาจเปรียบเทียบตามวรรคหนึ่งภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ผู้นั้นแสดงความยินยอมให้เปรียบเทียบ

เมื่อผู้กระทำความผิดได้เสียค่าปรับตามที่เปรียบเทียบแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๖ ให้ผู้ประกอบการชายตรงและผู้ประกอบการตลาดแบบตรงที่ประกอบธุรกิจดังกล่าวอยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ดำเนินการจดทะเบียนการประกอบธุรกิจชายตรงหรือตลาดแบบตรงภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร
นายกรัฐมนตรี

^๖ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล ให้กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษตามที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย เว้นแต่ จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่การประกอบธุรกิจจำหน่ายสินค้าหรือบริการในปัจจุบันได้ใช้วิธีการทำตลาดในลักษณะที่เข้าถึงผู้บริโภค โดยการเสนอขายสินค้าหรือบริการแก่ผู้บริโภคโดยตรง ณ ที่อยู่อาศัย หรือสถานที่ทำงานของผู้บริโภคหรือของบุคคลอื่น หรือสถานที่อื่นที่ไม่ใช่สถานที่ประกอบการค้าเป็นปกติธุระโดยการอธิบายหรือการสาธิตสินค้าผ่านผู้จำหน่ายอิสระหรือตัวแทนขายตรง การเสนอขายสินค้าหรือบริการในลักษณะดังกล่าวทำให้ผู้บริโภคอยู่ในสภาวะการณ์ที่ไม่อาจตัดสินใจตกลงซื้อสินค้าหรือรับบริการได้อย่างอิสระและรอบคอบ นอกจากนี้ ยังมีการประกอบธุรกิจจำหน่ายสินค้าหรือบริการในลักษณะของการสื่อสารข้อมูลเพื่อเสนอขายสินค้าหรือบริการโดยตรงต่อผู้บริโภค เช่น โดยอาศัยสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยมุ่งหวังให้ผู้บริโภคซึ่งอยู่ห่างโดยระยะทางแสดงเจตนาตอบกลับเพื่อซื้อสินค้าหรือบริการดังกล่าวขึ้น ซึ่งในกรณีนี้สินค้าหรือบริการดังกล่าวอาจไม่ตรงกับคำกล่าวอ้างตามที่ได้โฆษณาไว้ อีกทั้งการทำตลาดขายตรงและตลาดแบบตรงในปัจจุบันได้มีการใช้วิธีการชักชวนและจัดให้ประชาชนทั่วไปเข้าร่วมเป็นเครือข่ายในธุรกิจดังกล่าว โดยตกลงจะให้ผลประโยชน์ตอบแทนจากการหาผู้เข้าร่วมเครือข่ายดังกล่าว ซึ่งคำนวณจากจำนวนผู้เข้าร่วมเครือข่ายที่เพิ่มขึ้น อันมีลักษณะเป็นการหลอกลวงประชาชน การทำตลาดสินค้าหรือบริการในลักษณะของการขายแบบเชิงรุกดังกล่าว ทำให้ประชาชนโดยทั่วไปในฐานะผู้บริโภคตกอยู่ในฐานะที่เสียเปรียบและก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมและไม่สงบสุขในสังคม ประกอบกับบทบัญญัติของกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังไม่สามารถให้ความคุ้มครองแก่ผู้บริโภคได้อย่างเพียงพอ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐^๔

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจในการปฏิบัติหน้าที่ แต่มิได้บัญญัติไว้เป็นความผิดและไม่มีบทกำหนดโทษสำหรับผู้ขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่นั้น สมควรกำหนดความผิดและบทกำหนดโทษไว้สำหรับกรณีดังกล่าว เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ประกาศสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ เรื่อง ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ^๕

^๔ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๔/ตอนที่ ๙ ก/หน้า ๑/๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

^๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๙/ตอนที่ ๓๕ ก/หน้า ๔๕/๒๐ เมษายน ๒๕๕๕

(๑๕)

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่
สำนักงานเลขาธิการคณะนิติบัญญัติแห่งชาติ
เลขรับ..... ๑๑๖๑
วันที่..... ๕ / ๑๐ / ๒๕๕๙
เวลา..... ๑๖.๒๑ น.

ที่ นร ๐๕๐๓/ ๓๗๑๙๙

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๕ ตุลาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นเรื่องด่วน ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๓๗๑/๒๕๕๙ วันที่ ๕ / ๑๐ / ๒๕๕๙
เวลา ๑๖.๓๗ น. ส่ง พ.ร.บ.
สำนักการประชุม

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๘ (เจ้าหน้าที่)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

(0.010/0/ส.สงสภา)

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
รับที่ ๕๐/๒๕๕๙
วันที่ ๕ / ๑๐ / ๕๙
เวลา ๑๖.๕๓ น.

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ...)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ ดังต่อไปนี้

- (๑) เพิ่มบทนิยามคำว่า “ห้างหุ้นส่วน” และ “บริษัท” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓)
- (๒) กำหนดห้ามประธานกรรมการและกรรมการในคณะกรรมการขายตรงและตลาดแบบตรงดำรงตำแหน่งหรือเป็นหุ้นส่วนหรือถือหุ้นเกินจำนวนที่กำหนดในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่ประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙)
- (๓) กำหนดให้ผู้จะประกอบธุรกิจขายตรงต้องเป็นห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท และได้จดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงตามพระราชบัญญัตินี้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐)
- (๔) กำหนดการร่วมรับผิดชอบผู้บริโภคของผู้ประกอบธุรกิจขายตรงและผู้จำหน่ายอิสระในความชำรุดบกพร่องของสินค้าหรือบริการที่ผู้จำหน่ายอิสระขายให้แก่ผู้บริโภคหรือความเสียหายที่ผู้จำหน่ายอิสระได้ก่อขึ้นจากการไม่ปฏิบัติหน้าที่ (เพิ่มมาตรา ๒๔/๑)
- (๕) กำหนดการแจ้งการย้ายสำนักงานและส่งรายงานเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจต่อนายทะเบียน (เพิ่มมาตรา ๒๖/๑ มาตรา ๒๖/๒ มาตรา ๒๙/๑ และมาตรา ๒๙/๒)
- (๖) กำหนดหน้าที่ของผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงในการจัดทำเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการให้แก่ผู้บริโภค และบทกำหนดโทษ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๐ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๕๑ และเพิ่มมาตรา ๕๑/๒ และมาตรา ๕๑/๓)
- (๗) กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๘ และเพิ่มมาตรา ๓๘/๑ มาตรา ๓๘/๒ มาตรา ๓๘/๓ และมาตรา ๓๘/๔)
- (๘) กำหนดการวางหลักประกันรวมทั้งหลักเกณฑ์ในการจ่ายหลักประกันเพื่อชดเชยความเสียหายแก่ผู้บริโภค (เพิ่มมาตรา ๓๘/๕ มาตรา ๓๘/๖ มาตรา ๓๘/๗ มาตรา ๔๑/๕ มาตรา ๔๑/๖ และมาตรา ๔๑/๗)
- (๙) กำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาคำขอจดทะเบียนของนายทะเบียน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๑ และเพิ่มมาตรา ๔๑/๑ และมาตรา ๔๑/๒)
- (๑๐) กำหนดหลักเกณฑ์การโอนกิจการและการเลิกประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง และบทกำหนดโทษ (เพิ่มมาตรา ๔๑/๓ มาตรา ๔๑/๔ และมาตรา ๕๒/๑)

- (๑๑) กำหนดเหตุเพิกถอนทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง และเหตุอุทธรณ์ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๓)
- (๑๒) กำหนดบทกำหนดโทษสำหรับผู้ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียน (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๔๕)
- (๑๓) กำหนดบทกำหนดโทษสำหรับผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง โดยไม่จดทะเบียน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๗ และเพิ่มมาตรา ๕๑/๑)
- (๑๔) กำหนดบทกำหนดโทษสำหรับการสื่อสารข้อมูลเพื่อเสนอขายสินค้าหรือบริการ ของผู้ประกอบการตลาดแบบตรงที่ไม่เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๘)
- (๑๕) แก้ไขเพิ่มเติมความรับผิดของผู้แทนนิติบุคคล (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๔)

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง ให้มีความชัดเจนและเหมาะสมยิ่งขึ้น อันจะเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคให้ต้องตกเป็นฝ่ายเสียเปรียบ ในการซื้อขายสินค้าหรือบริการ และเพื่อให้มีหลักประกันว่าผู้บริโภคจะได้รับความคุ้มครองหากผู้บริโภคได้รับความเสียหายอันเกิดจากการที่ผู้ประกอบการไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ คุณสมบัติของผู้จดทะเบียน การประกอบธุรกิจขายตรงซึ่งต้องเป็นห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด และหน้าที่ของผู้ประกอบธุรกิจขายตรงและผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงในการวางหลักประกัน ตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งการแจ้งให้นายทะเบียนทราบเมื่อมีการย้ายสำนักงาน ต้องส่งรายงานเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจต่อนายทะเบียน และการจัดทำเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการ และกำหนดหลักเกณฑ์การโอนกิจการและการเลิกประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง ตลอดจนกำหนดเหตุเพิกถอนทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงให้ชัดเจน และปรับปรุงบทกำหนดโทษ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการขายตรงและตลาดแบบตรง

.....
.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “ห้างหุ้นส่วน” และ “บริษัท” ระหว่างบทนิยามคำว่า
“ตัวแทนขายตรง” และ “ชื่อ” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕
““ห้างหุ้นส่วน” หมายความว่า ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนหรือห้างหุ้นส่วนจำกัดตาม
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“บริษัท” หมายความว่า บริษัทจำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
หรือบริษัทมหาชนจำกัดตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง
พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔ ประธานกรรมการและกรรมการต้องไม่ดำรงตำแหน่ง หรือเป็นหุ้นส่วนหรือ
เป็นผู้ถือหุ้นเกินจำนวนร้อยละสิบของจำนวนหุ้นทั้งหมดในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่ประกอบธุรกิจขายตรง
หรือตลาดแบบตรงในระยะหนึ่งปีก่อนดำรงตำแหน่งหรือระหว่างดำรงตำแหน่งประธานกรรมการหรือ
กรรมการ”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๐ ผู้ใดจะประกอบธุรกิจขายตรงต้องเป็นห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท และได้จดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงตามพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕

“มาตรา ๒๔/๑ ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงและผู้จำหน่ายอิสระต้องร่วมรับผิดชอบผู้บริโภคในความชำรุดบกพร่องของสินค้าหรือบริการที่ผู้จำหน่ายอิสระขายให้แก่ผู้บริโภคหรือความเสียหายที่ผู้จำหน่ายอิสระนั้นได้เกิดขึ้นจากการไม่ปฏิบัติหน้าที่ของผู้จำหน่ายอิสระตามพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๖/๑ และมาตรา ๒๖/๒ ของส่วนที่ ๑ การประกอบธุรกิจขายตรง ในหมวด ๒ การประกอบธุรกิจขายตรงและตลาดแบบตรง แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕

“มาตรา ๒๖/๑ ในกรณีที่มีการย้ายสำนักงาน ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงต้องแจ้งเป็นหนังสือให้นายทะเบียนทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีการย้าย

มาตรา ๒๖/๒ ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงต้องส่งรายงานเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจต่อนายทะเบียนตามแบบ หลักเกณฑ์ และระยะเวลาที่คณะกรรมการประกาศกำหนด”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๙/๑ และมาตรา ๒๙/๒ ของส่วนที่ ๒ การประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง ในหมวด ๒ การประกอบธุรกิจขายตรงและตลาดแบบตรง แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕

“มาตรา ๒๙/๑ ให้นำมาตรา ๒๖/๑ มาใช้บังคับแก่การประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง โดยอนุโลม

มาตรา ๒๙/๒ ผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงต้องส่งรายงานเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจต่อนายทะเบียนตามแบบ หลักเกณฑ์ และระยะเวลาที่คณะกรรมการประกาศกำหนด”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๐ ให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงมีหน้าที่จัดทำเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการ และให้ผู้จำหน่ายอิสระหรือตัวแทนขายตรงมีหน้าที่ส่งมอบเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการนั้นแก่ผู้บริโภคพร้อมกับสินค้าหรือบริการ

ให้ผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงมีหน้าที่จัดทำเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการ และส่งมอบให้แก่ผู้บริโภคพร้อมกับสินค้าหรือบริการ

เอกสารการซื้อขายตามวรรคหนึ่งและวรรคสองต้องมีข้อความภาษาไทยที่อ่านเข้าใจง่าย โดยระบุชื่อผู้ซื้อและผู้ขาย วันที่ซื้อขาย และวันที่ส่งมอบสินค้าหรือบริการ รวมทั้งสิทธิของผู้บริโภค ในการเลิกสัญญา ซึ่งสิทธิเลิกสัญญาดังกล่าวต้องกำหนดด้วยตัวอักษรที่เห็นเด่นชัดกว่าข้อความทั่วไป”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๒ การซื้อขายสินค้าหรือบริการใดที่ผู้ประกอบการธุรกิจขายตรง ผู้จำหน่ายอิสระ ตัวแทนขายตรง หรือผู้ประกอบการตลาดแบบตรง ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๐ หรือมาตรา ๓๑ การซื้อขายสินค้าหรือบริการนั้นไม่มีผลผูกพันผู้บริโภค”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติขายตรง และตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๘ ห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือบุคคลใดประสงค์จะประกอบธุรกิจขายตรงหรือประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด”

มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๘/๑ มาตรา ๓๘/๒ มาตรา ๓๘/๓ มาตรา ๓๘/๔ มาตรา ๓๘/๕ มาตรา ๓๘/๖ และมาตรา ๓๘/๗ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕

“มาตรา ๓๘/๑ ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงต้องไม่เคยถูกเพิกถอนทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง ในระยะเวลาห้าปีก่อนวันยื่นคำขอจดทะเบียน และต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นห้างหุ้นส่วนที่มีทุนจดทะเบียนไม่ต่ำกว่าห้าล้านบาท หรือเป็นบริษัทที่มีทุนจดทะเบียนและชำระแล้วไม่ต่ำกว่าห้าล้านบาท

(๒) มีหุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทซึ่งไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๘/๒

มาตรา ๓๘/๒ ผู้เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรง ต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๔) เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทอื่นที่จดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง

(๕) เคยเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เคยถูกเพิกถอนทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงในระยะเวลาห้าปีก่อนวันยื่นคำขอจดทะเบียน

มาตรา ๓๘/๓ ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา ต้องไม่เคยถูกเพิกถอนทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงในระยะเวลาห้าปีก่อนวันยื่นคำขอจดทะเบียน และต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๘/๒

มาตรา ๓๘/๔ ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงซึ่งเป็นนิติบุคคล ต้องไม่เคยถูกเพิกถอนทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงในระยะเวลาห้าปีก่อนวันยื่นคำขอจดทะเบียน และต้องมีหุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลซึ่งไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๘/๒

มาตรา ๓๘/๕ ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง ต้องวางหลักประกันต่อนายทะเบียนเพื่อเป็นหลักประกันการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

กฎกระทรวงตามวรรคหนึ่งจะกำหนดวงเงินและรายละเอียดให้แตกต่างกันโดยคำนึงถึงขนาดหรือประเภทของการประกอบธุรกิจก็ได้

หลักประกันตามมาตรา นี้ ได้แก่ เงินสด หนังสือค้ำประกันของธนาคาร หรือพันธบัตรรัฐบาลไทยหรือพันธบัตรรัฐวิสาหกิจ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๓๘/๖ ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงวางหลักประกันตามมาตรา ๓๘/๕ เป็นเงินสดไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ให้นายทะเบียนเป็นผู้รับผิดชอบในการเปิดบัญชีเงินฝากประเภทออมทรัพย์แยกเป็นแต่ละบัญชี เพื่อประโยชน์ของผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงแต่ละราย รวมทั้งการเบิกจ่ายเงินจากบัญชีเงินฝากกับธนาคาร ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ดอกผลที่เกิดจากเงินฝากตามวรรคหนึ่ง ให้ตกเป็นของผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงที่วางหลักประกันนั้น

มาตรา ๓๘/๗ หลักประกันที่ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงวางไว้ตามมาตรา ๓๘/๕ หรือมาตรา ๔๑/๓ วรรคสี่ ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

ในกรณีที่มีการโอนกิจการหรือเลิกประกอบธุรกิจ ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงจะขอรับคืนหลักประกันที่วางไว้พร้อมทั้งดอกผลได้ก็ต่อเมื่อได้แสดงหลักฐานว่าได้ชำระหนี้ที่เกิดขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้เสร็จสิ้นแล้ว

ในกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงไม่มารับหลักประกันและดอกผลคืนภายในห้าปีนับแต่วันที่โอนกิจการหรือวันที่เลิกประกอบธุรกิจ ให้หลักประกันและดอกผลนั้นตกเป็นของแผ่นดิน”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๑ เมื่อได้รับคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง ให้นำทะเบียนพิจารณาและตรวจสอบในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) แผนการจ่ายผลตอบแทนต้องไม่ขัดต่อกฎหมายหรือขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

(๒) สินค้าหรือบริการมีลักษณะตรงตามที่ได้มีการสื่อสารข้อมูลเพื่อเสนอขาย

(๓) สัญญามีรายการถูกต้องและครบถ้วนตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ในกรณีที่นายทะเบียนเห็นว่า การยื่นคำขอนั้นถูกต้องตามมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๙ และผู้ยื่นคำขอมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๘/๑ มาตรา ๓๘/๓ หรือมาตรา ๓๘/๔ แล้ว ให้นำทะเบียนแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ยื่นคำขอนำหลักประกันมาวางต่อนายทะเบียน ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง

เมื่อผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนวางหลักประกันตามมาตรา ๓๘/๕ ครบถ้วนแล้ว ให้นำทะเบียนรับจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง และแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับหลักประกันนั้น”

มาตรา ๑๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๑/๑ มาตรา ๔๑/๒ มาตรา ๔๑/๓ มาตรา ๔๑/๔ มาตรา ๔๑/๕ มาตรา ๔๑/๖ และมาตรา ๔๑/๗ แห่งพระราชบัญญัติขายตรง และตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕

“มาตรา ๔๑/๑ ในกรณีที่นายทะเบียนเห็นว่า การยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงไม่ถูกต้องตามมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๓๙ ให้นำทะเบียนมีหนังสือแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้องภายในเวลาที่นายทะเบียนเห็นสมควร เมื่อผู้ยื่นคำขอได้แก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงถูกต้องและวางหลักประกันตามมาตรา ๓๘/๕ ครบถ้วนแล้ว ให้นำทะเบียนรับจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง และแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับเอกสารดังกล่าว

ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอไม่ปฏิบัติตามหนังสือแจ้งที่ให้แก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงภายในเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง หรือไม่วางหลักประกันให้ครบถ้วนตามมาตรา ๓๘/๕ ให้นำทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง และให้นำทะเบียนแจ้งเป็นหนังสือพร้อมทั้งเหตุผลให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันสิ้นกำหนดเวลาให้ปฏิบัติตามคำสั่ง

มาตรา ๔๑/๒ ในกรณีที่นายทะเบียนเห็นว่า ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๘/๑ มาตรา ๓๘/๓ หรือมาตรา ๓๘/๔ ให้นำทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง และให้นำทะเบียนแจ้งเป็นหนังสือพร้อมทั้งเหตุผลให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง

มาตรา ๔๑/๓ ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงซึ่งประสงค์จะโอนกิจการ ให้ยื่นคำขออนุญาตนายทะเบียน

การโอนกิจการตามวรรคหนึ่งต้องโอนให้แก่ผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๘/๑ มาตรา ๓๘/๓ หรือมาตรา ๓๘/๔ และผู้รับโอนกิจการต้องรับโอนทั้งสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงที่มีต่อผู้บริโภค

ให้นำมาตรา ๔๑/๔ วรรคสอง (๑) และวรรคสาม มาใช้บังคับแก่การโอนกิจการ โดยอนุโลม

เมื่อนายทะเบียนตรวจสอบคำขออนุญาตและหลักประกันที่ผู้รับโอนกิจการต้องวางตามมาตรา ๓๘/๕ แล้ว เห็นว่าถูกต้องและครบถ้วน ให้นายทะเบียนแก้ไขทะเบียนให้ผู้รับโอนกิจการเป็นผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง แล้วแต่กรณี ต่อไป

การขออนุญาตและการแก้ไขทะเบียน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๔๑/๔ ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงซึ่งประสงค์จะเลิกประกอบธุรกิจ ให้ยื่นคำขออนุญาตนายทะเบียน

เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้บริโภค ในการขอเลิกประกอบธุรกิจตามวรรคหนึ่ง ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงต้องปฏิบัติในเรื่องดังต่อไปนี้ให้แล้วเสร็จ ก่อนที่นายทะเบียนจะยกเลิกการจดทะเบียน

(๑) ประกาศโฆษณาในหนังสือพิมพ์แห่งท้องที่อย่างน้อยหนึ่งคราว และส่งไปรษณีย์ตอบรับ หรือส่งข้อมูลทางการสื่อสารอื่นใดให้ผู้บริโภคที่ซื้อสินค้าหรือบริการซึ่งยังอยู่ในระยะเวลาการรับประกัน ทราบถึงการเลิกประกอบธุรกิจเพื่อให้ใช้สิทธิตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ดำเนินการตามมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๖

(๓) จัดให้มีผู้รับผิดชอบในการซ่อมแซมหรือให้บริการอื่นใดเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการ ที่ยังอยู่ในระยะเวลาการรับประกัน

(๔) ปฏิบัติการอื่นใดตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลาที่คณะกรรมการ ประกาศกำหนด

ห้ามผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงเสนอขายหรือโฆษณา สินค้าหรือบริการ หรือทำสัญญาซื้อขายสินค้าหรือบริการกับผู้บริโภคนับแต่วันยื่นคำขอลีกประกอบธุรกิจ ตามวรรคหนึ่ง

การเลิกประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงไม่เป็นเหตุให้ผู้ประกอบธุรกิจดังกล่าว พ้นจากความรับผิดชอบตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๑/๕ เมื่อมีผู้ร้องเรียนหรือปรากฏต่อนายทะเบียนว่าผู้บริโภคผู้ใดได้รับความเสียหายจากเหตุ ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงไม่ปฏิบัติตามสัญญาซื้อขายสินค้าหรือบริการหรือตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงถูกเพิกถอนทะเบียน ตามมาตรา ๔๒

ให้นายทะเบียนดำเนินการสอบหาข้อเท็จจริงและวินิจฉัยโดยเร็วและให้รับฟังคำชี้แจงของผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงซึ่งถูกกล่าวหาประกอบด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๔๑/๖ เมื่อปรากฏผลจากการสอบหาข้อเท็จจริงตามมาตรา ๔๑/๕ ว่า ผู้บริโภคผู้ใดได้รับความเสียหายจากผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงรายใด และเป็นจำนวนเงินเท่าใด ให้นายทะเบียนจ่ายเงินจากหลักประกันที่ผู้ประกอบธุรกิจขายตรง หรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงรายนั้นวางไว้เพื่อชดเชยความเสียหายดังกล่าว

มาตรา ๔๑/๗ ในกรณีหลักประกันที่ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงวางไว้ไม่เพียงพอที่นายทะเบียนจะจ่ายเงินเพื่อชดเชยความเสียหายแก่ผู้บริโภค ตามมาตรา ๔๑/๖ หรือลดลงเพราะได้มีการจ่ายเงินเพื่อชดเชยความเสียหายดังกล่าว ให้นายทะเบียน ส่งเป็นหนังสือให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงวางหลักประกันเพิ่มเติมจนครบตามวงเงินที่กำหนดในกฎกระทรวงภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับคำสั่ง”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๒ เมื่อปรากฏแก่นายทะเบียนว่าผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงผู้ใดมีพฤติกรรม ดังต่อไปนี้

(๑) ไม่ดำเนินกิจการให้เป็นไปตามแผนการจ่ายผลตอบแทนตามที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียน

(๒) ไม่รับผิดชอบร่วมกับผู้จำหน่ายอิสระต่อผู้บริโภคตามมาตรา ๒๔/๑

(๓) ไม่แจ้งย้ายสำนักงานต่อนายทะเบียนตามมาตรา ๒๖/๑ หรือมาตรา ๒๘/๑

(๔) ไม่รายงานเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจต่อนายทะเบียนตามมาตรา ๒๖/๒

หรือมาตรา ๒๘/๒

(๕) ไม่ใช่ข้อความในการสื่อสารข้อมูลเพื่อเสนอขายสินค้าหรือบริการตามที่กำหนดในกฎกระทรวงตามมาตรา ๒๘

(๖) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๘/๑ มาตรา ๓๘/๓

หรือมาตรา ๓๘/๔

(๗) ไม่วางหลักประกันเพิ่มเติมให้ครบถ้วนภายในสามเดือนนับแต่วันครบกำหนดเวลาตามมาตรา ๔๑/๗

(๘) หน้าที่ผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดตามมาตรา ๔๖ มาตรา ๔๙ มาตรา ๕๑/๓ หรือมาตรา ๕๒/๑

ในกรณีตาม (๒) (๓) หรือ (๔) ให้นายทะเบียนมีหนังสือแจ้งให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรง หรือผู้ประกอบการตลาดแบบตรงแก้ไขหรือปรับปรุงให้ถูกต้องภายในเวลาที่นายทะเบียนเห็นสมควร เมื่อครบกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบการตลาดแบบตรง ยังไม่ดำเนินการให้ถูกต้อง ให้นายทะเบียนสั่งเพิกถอนทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง แล้วแต่กรณี

ในกรณีตาม (๑) (๕) (๖) (๗) หรือ (๘) ให้นายทะเบียนสั่งเพิกถอนทะเบียน การประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงและผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงเป็นนิติบุคคล เดียวกัน ให้นายทะเบียนสั่งเพิกถอนทั้งทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงและตลาดแบบตรง

เมื่อนายทะเบียนได้มีคำสั่งเพิกถอนทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงแล้ว ให้แจ้งเป็นหนังสือพร้อมทั้งเหตุผลให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบการตลาดแบบตรง ทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มีคำสั่งดังกล่าว

มาตรา ๔๓ ในกรณีที่ผู้ได้รับคำสั่งของนายทะเบียนตามมาตรา ๔๑/๑ วรรคสอง มาตรา ๔๑/๒ มาตรา ๔๑/๗ หรือมาตรา ๔๒ ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าว ให้มีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือ ต่อคณะกรรมการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำสั่ง คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด”

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๕ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติการ ตามมาตรา ๕ หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการหรือคำสั่งของคณะกรรมการตามมาตรา ๑๖ หรือคำสั่งของนายทะเบียนตามมาตรา ๔๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกิน หนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกวันละไม่เกินสองหมื่นบาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่”

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๒ มาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๒๙ ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๑๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ หรือมาตรา ๓๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามหมื่นบาท”

มาตรา ๒๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๑/๑ มาตรา ๕๑/๒ และมาตรา ๕๑/๓ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕

“มาตรา ๕๑/๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่”

มาตรา ๕๑/๒ ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงผู้ใด ไม่จัดทำเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการ หรือผู้จำหน่ายอิสระ ตัวแทนขายตรง หรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงผู้ใดไม่ส่งมอบเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการ หรือส่งมอบเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการที่ไม่เป็นไปตามมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๕๑/๓ ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงผู้ใด จัดทำเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการที่มีข้อความอันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๒๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติขายตรง และตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕

“มาตรา ๕๒/๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๑/๓ หรือมาตรา ๔๑/๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกวันละไม่เกินห้าพันบาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่”

มาตรา ๒๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๔ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น เกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของหุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย”

มาตรา ๒๓ ให้ผู้ซึ่งจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับที่มีใช้ทางหุ้นส่วนหรือบริษัทประกอบธุรกิจขายตรงต่อไปได้ แต่จะต้องดำเนินการจดทะเบียนเป็นทางหุ้นส่วนหรือบริษัท และจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงตามพระราชบัญญัตินี้ ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๒๔ ให้ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่จดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับดำเนินการให้มีทุนจดทะเบียนตามมาตรา ๓๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๒๕ ให้ผู้จดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับดำเนินการวางหลักประกันภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๓๘/๕ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่ผู้ซึ่งจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ไม่ดำเนินการตามมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าผู้นั้นถูกเพิกถอนทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง

ในกรณีที่ผู้ซึ่งจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงตามวรรคหนึ่งเป็นบุคคลหรือนิติบุคคลเดียวกัน ให้ถือว่าบุคคลหรือนิติบุคคลนั้นถูกเพิกถอนทั้งทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงและตลาดแบบตรง

มาตรา ๒๗ บรรดาคำขอจดทะเบียนใด ๆ ที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของนายทะเบียน ให้นายทะเบียนพิจารณาคำขอจดทะเบียนดังกล่าวให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่การขอจดทะเบียนหรือการพิจารณารับจดทะเบียนดังกล่าวมีข้อแตกต่างไปจากการขอจดทะเบียนหรือการพิจารณารับจดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนมีคำสั่งให้ผู้ขอจดทะเบียนแก้ไขหรือปฏิบัติตามให้ถูกต้องภายในสามสิบวัน ถ้าผู้ขอจดทะเบียนไม่แก้ไขหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้คำขอจดทะเบียนนั้นเป็นอันตกไป

มาตรา ๒๘ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงให้มีความชัดเจนและเหมาะสมยิ่งขึ้น อันจะเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคให้ต้องตกเป็นฝ่ายเสียเปรียบในการซื้อขายสินค้าหรือบริการ และเพื่อให้มีหลักประกันว่าผู้บริโภคจะได้รับความคุ้มครอง หากผู้บริโภคได้รับความเสียหายอันเกิดจากการที่ผู้ประกอบการไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ สมควรกำหนดให้ผู้ขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงต้องเป็นห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด และกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงและผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงต้องวางหลักประกันตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งต้องแจ้งให้นายทะเบียนทราบเมื่อมีการย้ายสำนักงาน ต้องส่งรายงานเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจต่อนายทะเบียน และให้มีหน้าที่จัดทำเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการ และกำหนดหลักเกณฑ์การโอนกิจการและการเลิกประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง ตลอดจนกำหนดเหตุเพิกถอนทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงให้ชัดเจน และปรับปรุงบทกำหนดโทษให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ บทนิยามคำว่า “ห้างหุ้นส่วน” และ “บริษัท”

กำหนดบทนิยามคำว่า “ห้างหุ้นส่วน” และ “บริษัท” เพื่อให้สอดคล้องกับการกำหนดให้เฉพาะห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด เท่านั้นที่จะประกอบธุรกิจขายตรงได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓)

๒.๒ คณะกรรมการขายตรงและตลาดแบบตรง

กำหนดห้ามทั้งประธานกรรมการและกรรมการในคณะกรรมการขายตรงและตลาดแบบตรงดำรงตำแหน่งหรือเป็นหุ้นส่วนหรือเป็นผู้ถือหุ้นเกินจำนวนร้อยละสิบของจำนวนหุ้นทั้งหมดในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่ประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงในระยะเวลาหนึ่งปีก่อนดำรงตำแหน่งหรือระหว่างดำรงตำแหน่งประธานกรรมการหรือกรรมการ เพื่อให้กรรมการในคณะกรรมการขายตรงและตลาดแบบตรงมีความเป็นกลางและไม่มีผลประโยชน์ในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทอื่น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

๒.๓ การกำหนดความรับผิดชอบผู้บริโภค

กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงและผู้จำหน่ายอิสระต้องร่วมรับผิดชอบต่อผู้บริโภคในความชำรุดบกพร่องของสินค้าหรือบริการที่ผู้จำหน่ายอิสระขายให้แก่ผู้บริโภคหรือความเสียหายที่ผู้จำหน่ายอิสระได้เกิดขึ้นจากการไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ของผู้จำหน่ายอิสระ เพื่อประกันมิให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงปฏิเสธความรับผิดชอบผู้บริโภคในกรณีที่ผู้บริโภคซื้อสินค้าหรือบริการจากผู้จำหน่ายอิสระโดยตรง เนื่องจากตามนิยามของผู้จำหน่ายอิสระหมายถึงบุคคลที่ได้รับโอนกรรมสิทธิ์ในสินค้าหรือบริการจากผู้ประกอบธุรกิจขายตรงและนำสินค้าหรือบริการดังกล่าวไปเสนอขายตรงต่อผู้บริโภค จึงมิได้เป็นตัวแทนของผู้ประกอบธุรกิจขายตรงเหมือนเช่นกรณีตัวแทนขายตรง ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงจึงอาจปฏิเสธความรับผิดชอบในกรณีดังกล่าวได้ จึงจำเป็นต้องกำหนดความรับผิดชอบไว้ให้ชัดเจน (เพิ่มมาตรา ๒๔/๑)

๒.๔ การแจ้งย้ายสำนักงานและการส่งรายงานการประกอบธุรกิจ

(๑) กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงและผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงต้องแจ้งการย้ายสำนักงานให้นายทะเบียนทราบเป็นหนังสือภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีการย้าย เพื่อให้นายทะเบียนได้ทราบความเคลื่อนไหวในการประกอบธุรกิจและเพื่อให้สอดคล้องกับการเพิ่มเติมเหตุในการเพิกถอนทะเบียนกรณีไม่แจ้งต่อนายทะเบียนเมื่อมีการย้ายสำนักงาน (เพิ่มมาตรา ๒๖/๑ และมาตรา ๒๙/๑)

(๒) กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงและผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงต้องส่งรายงานเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจต่อนายทะเบียนตามแบบ หลักเกณฑ์ และระยะเวลาที่คณะกรรมการขายตรงและตลาดแบบตรงประกาศกำหนด เพื่อให้นายทะเบียนได้ทราบความเคลื่อนไหวในการประกอบธุรกิจและให้สอดคล้องกับการเพิ่มเติมเหตุในการเพิกถอนทะเบียนกรณีไม่รายงานเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจต่อนายทะเบียน (เพิ่มมาตรา ๒๖/๒ และมาตรา ๒๙/๒)

๒.๕ การจัดทำและการใช้เอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการ

(๑) กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงมีหน้าที่จัดทำเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการ โดยให้ผู้จำหน่ายอิสระหรือตัวแทนขายตรงมีหน้าที่ส่งมอบเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการนั้นแก่ผู้บริโภคพร้อมกับสินค้าหรือบริการ เพื่อกำหนดผู้มีหน้าที่ในการจัดทำเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการและกำหนดเวลาในการส่งมอบเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการให้ชัดเจน และโดยที่การประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงไม่มีผู้จำหน่ายอิสระหรือตัวแทนขายตรง จึงกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงมีหน้าที่จัดทำและส่งมอบเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการให้แก่ผู้บริโภค (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๐)

(๒) กำหนดให้การซื้อขายสินค้าหรือบริการใดที่ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงผู้จำหน่ายอิสระ ตัวแทนขายตรง หรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม มาตรา ๓๐ หรือมาตรา ๓๑ การซื้อขายสินค้าหรือบริการนั้นไม่มีผลผูกพันผู้บริโภค เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๐ ที่กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงและผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงมีหน้าที่ในการจัดทำเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการ และให้ผู้จำหน่ายอิสระหรือตัวแทนขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงมีหน้าที่ส่งมอบเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการนั้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๒)

๒.๖ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้จดทะเบียนประกอบธุรกิจ

เนื่องจากลักษณะการประกอบธุรกิจของทั้งสองประเภทธุรกิจมีความแตกต่างกัน จึงได้ปรับปรุงแก้ไขคุณสมบัติของผู้ประกอบธุรกิจขายตรงและผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง แยกต่างหากจากกันเพื่อให้เหมาะสมกับแต่ละประเภทธุรกิจ ดังนี้

(๑) คุณสมบัติของผู้ประกอบธุรกิจขายตรง

เนื่องจากการประกอบธุรกิจขายตรงอาจมีการดำเนินการชักชวนบุคคล เข้าร่วมเป็นเครือข่ายโดยตกลงจะให้ผลประโยชน์ตอบแทนในลักษณะแชร์ลูกโซ่อันส่งผลกระทบต่อ และก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชนเป็นจำนวนมาก จึงสมควรกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะเข้ามา ประกอบธุรกิจขายตรงให้เข้มงวดขึ้นกว่ากฎหมายปัจจุบันที่เปิดโอกาสให้บุคคลใดก็สามารถประกอบ ธุรกิจขายตรงได้ โดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้

๑) กำหนดให้เฉพาะแต่ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัดเท่านั้นที่สามารถยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงได้ เพื่อให้ได้ผู้ประกอบธุรกิจที่มีความมั่นคงและน่าเชื่อถืออันจะเป็นการป้องกันปัญหาแชร์ลูกโซ่อีกทางหนึ่ง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐ และมาตรา ๓๘)

๒) กำหนดให้ห้างหุ้นส่วนและบริษัทที่ยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบ ธุรกิจขายตรงจะต้องไม่เคยถูกเพิกถอนทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงภายใน ห้าปีก่อนวันยื่นคำขอจดทะเบียน เพื่อให้มีผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง ที่เคยกระทำความผิดจนถูกเพิกถอนทะเบียนกลับเข้ามาประกอบธุรกิจได้ภายในระยะเวลาอันสั้น (เพิ่มเติมมาตรา ๓๘/๑)

๓) กำหนดให้ห้างหุ้นส่วนต้องมีทุนจดทะเบียนไม่ต่ำกว่าห้าล้านบาท หรือเป็นบริษัทที่มีทุนจดทะเบียนและชำระแล้วไม่ต่ำกว่าห้าล้านบาท ทั้งนี้ เพื่อเป็นการประกันความมั่นคง ของผู้ประกอบธุรกิจขายตรงให้แก่ผู้บริโภค ผู้จำหน่ายอิสระ และตัวแทนขายตรง (เพิ่มเติมมาตรา ๓๘/๑ (๑))

๔) กำหนดลักษณะต้องห้ามของหุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่ประกอบธุรกิจ ขายตรง โดยกำหนดให้บุคคลดังกล่าวต้องไม่เป็นบุคคลล้มละลาย ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเว้นแต่เป็นโทษ สำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ไม่เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทอื่นที่จดทะเบียน การประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง และไม่เคยเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เคยถูกเพิกถอน ทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงภายในห้าปีก่อนวันยื่นคำขอจดทะเบียน ทั้งนี้ เพื่อเป็นหลักประกันความโปร่งใสในการดำเนินงานของผู้ประกอบธุรกิจขายตรงและเพื่อให้ ผู้ที่เคยกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ กลับเข้ามา มีอำนาจจัดการในบริษัทที่ประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงได้ภายในระยะเวลาอันสั้น (เพิ่มเติมมาตรา ๓๘/๑ (๒) และมาตรา ๓๘/๒)

(๒) คุณสมบัติของผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง

เนื่องจากรูปแบบของธุรกิจตลาดแบบตรงเป็นการขายผ่านสื่อ ความเสี่ยงของผู้บริโภคคือ การไม่ได้รับสินค้า สินค้าชำรุดบกพร่อง หรือสินค้าไม่เป็นไปตามที่โฆษณาไว้ ซึ่งที่ผ่านมาปริมาณคดีและความเสียหายที่เกิดขึ้นมีไม่มาก และไม่มีโอกาสกลายเป็นแชร์ลูกโซ่ในลักษณะเดียวกับธุรกิจขายตรงที่จะส่งผลกระทบต่อประชาชนในวงกว้าง ดังนั้น จึงสมควรเปิดกว้างให้ทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคลสามารถยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงได้ โดยผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงในกรณีที่เป็นบุคคลธรรมดาต้องไม่เคยถูกเพิกถอนทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงในระยะเวลาห้าปีก่อนวันยื่นคำขอจดทะเบียน และต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๘/๒ สำหรับในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงเป็นนิติบุคคลต้องไม่เคยถูกเพิกถอนทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรงในระยะเวลาห้าปีก่อนวันยื่นคำขอจดทะเบียน และต้องมีหุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลซึ่งไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๘/๒ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๘ และเพิ่มมาตรา ๓๘/๓ และมาตรา ๓๘/๔)

๒.๗ การวางและจ่ายหลักประกัน

(๑) กำหนดให้ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนต้องวางหลักประกันเพื่อเป็นหลักประกันการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ตามวงเงินที่กำหนดในกฎกระทรวง เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคที่อาจได้รับความเสียหายจากผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง ซึ่งกฎกระทรวงดังกล่าวจะกำหนดวงเงินและรายละเอียดให้แตกต่างกันโดยคำนึงถึงขนาดหรือประเภทของการประกอบธุรกิจก็ได้ เพื่อให้ยืดหยุ่นและสอดคล้องกับประเภทและขนาดของการประกอบธุรกิจ โดยหลักประกันตามพระราชบัญญัตินี้ได้แก่ เงินสด หนังสือค้ำประกันของธนาคาร หรือพันธบัตรรัฐบาลไทย หรือพันธบัตรรัฐวิสาหกิจตามที่คณะกรรมการขายตรงและตลาดแบบตรงประกาศกำหนด (เพิ่มมาตรา ๓๘/๕)

(๒) กำหนดให้นายทะเบียนเป็นผู้รับผิดชอบในการเปิดบัญชีเงินฝากประเภทออมทรัพย์สำหรับหลักประกันที่วางเป็นเงินสดแยกเป็นแต่ละบัญชีเพื่อประโยชน์ของผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงแต่ละราย รวมทั้งการเบิกจ่ายเงินจากบัญชีเงินฝากดังกล่าวตามระเบียบที่คณะกรรมการขายตรงและตลาดแบบตรงกำหนด ส่วนดอกผลจากเงินฝากนั้นให้ตกเป็นของผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงที่วางหลักประกัน เพื่อให้การจัดการดูแลเงินหลักประกันและการคิดดอกเบี้ยเงินฝากจากหลักประกันของผู้ประกอบธุรกิจแต่ละรายเป็นไปอย่างโปร่งใส (เพิ่มมาตรา ๓๘/๖)

(๓) กำหนดให้การจ่ายหลักประกันตามพระราชบัญญัตินี้จะต้องเป็นไปเพื่อชดเชยให้แก่ผู้บริโภคในความเสียหายใด ๆ ที่ได้รับจากการที่ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงไม่ปฏิบัติตามสัญญาซื้อขายสินค้าหรือบริการหรือตามพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ หรือจากการที่ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงถูกเพิกถอนทะเบียนเท่านั้น โดยกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนในการสอบหาข้อเท็จจริงและวินิจฉัยเกี่ยวกับความเสียหายของผู้บริโภคดังกล่าว รวมทั้งการส่งจ่ายเงินจากหลักประกันเพื่อชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้บริโภคและส่งให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงวางหลักประกันเพิ่มหากหลักประกันลดลงด้วย เพื่อให้การจ่ายหลักประกันมีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนและให้ผู้บริโภคได้รับชดเชยค่าเสียหายอย่างรวดเร็วโดยไม่ต้องรอกกระบวนการทางศาล อันจะเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคอย่างแท้จริง (เพิ่มมาตรา ๔๑/๕ มาตรา ๔๑/๖ และมาตรา ๔๑/๗)

นอกจากนี้ ได้กำหนดให้หลักประกันที่ผู้ประกอบการขายตรงหรือผู้ประกอบการจตลาดแบบตรงนำมาวางไว้ตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี เพื่อมิให้เจ้าหนี้อื่นของผู้ประกอบการขายตรงหรือตลาดแบบตรง แม้เป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาก็ไม่สามารถมาขอรับชำระหนี้จากหลักประกันนี้ได้ อันจะเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคมากยิ่งขึ้น โดยในกรณีที่ผู้ประกอบการขายตรงหรือผู้ประกอบการจตลาดแบบตรงโอนกิจการหรือเลิกประกอบการ จะขอรับคืนหลักประกันพร้อมทั้งดอกเบี้ยได้เมื่อได้แสดงหลักฐานว่าได้ชำระหนี้ที่เกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ เสร็จสิ้นแล้ว และในกรณีที่ผู้ประกอบการขายตรงหรือผู้ประกอบการจตลาดแบบตรงไม่มารับหลักประกันและดอกเบี้ยคืนภายในห้าปีนับแต่วันที่โอนกิจการหรือวันที่เลิกประกอบการ ให้หลักประกันและดอกเบี้ยนั้นตกเป็นของแผ่นดิน เพื่อรองรับในกรณีที่ไม่มีผู้มารับหลักประกันและดอกเบี้ยคืน (เพิ่มมาตรา ๓๘/๗)

๒.๘ การยื่นคำขอจดทะเบียน

แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาคำขอจดทะเบียนการประกอบการขายตรงหรือตลาดแบบตรงตามมาตรา ๔๑ โดยกำหนดเพิ่มเติมให้นายทะเบียนพิจารณาและตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ยื่นคำขอให้เป็นไปตามที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยร่างพระราชบัญญัตินี้ และให้นายทะเบียนแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ยื่นคำขอนำหลักประกันมาวางต่อ นายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำขอจดทะเบียนการประกอบการขายตรงหรือตลาดแบบตรง โดยกำหนดแยกผลการพิจารณาเป็นสองกรณี คือ กรณีที่การยื่นคำขอนั้นถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของกฎหมาย ให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนตามมาตรา ๔๑ ส่วนกรณีที่การยื่นคำขอนั้นยังไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของกฎหมาย ให้นายทะเบียนสั่งให้แก้ไขตามมาตรา ๔๑/๑ และหากเป็นเรื่อง การขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม ให้นายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนตามมาตรา ๔๑/๒ เนื่องจากเป็นเหตุที่ไม่สามารถแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๑ และเพิ่มมาตรา ๔๑/๑ และมาตรา ๔๑/๒)

๒.๙ การโอนกิจการหรือเลิกประกอบการ

(๑) กำหนดให้ผู้ประกอบการขายตรงหรือผู้ประกอบการจตลาดแบบตรง ซึ่งประสงค์จะโอนกิจการ ให้ยื่นคำขอต่อ นายทะเบียน เพื่อให้ นายทะเบียนได้ตรวจสอบคุณสมบัติ และลักษณะต้องห้ามของผู้รับโอนตลอดจนหลักประกันเช่นเดียวกับการขอจดทะเบียนเมื่อเริ่ม ประกอบกิจการ โดยผู้ประกอบการขายตรงหรือผู้ประกอบการจตลาดแบบตรงต้องประกาศโฆษณา ในหนังสือพิมพ์แห่งท้องที่อย่างน้อยหนึ่งคราว และส่งไปรษณีย์ตอบรับหรือส่งข้อมูลทางการสื่อสารอื่นใด ให้ผู้บริโภคที่ซื้อสินค้าหรือบริการซึ่งยังอยู่ในระยะเวลาการรับประกันทราบถึงการโอนกิจการ และห้ามเสนอขายหรือโฆษณาสินค้าหรือบริการหรือทำสัญญาซื้อขายสินค้าหรือบริการกับผู้บริโภคนับแต่วันยื่นคำขอโอนกิจการ นอกจากนี้ ผู้รับโอนจะต้องรับไปทั้งสิ้นสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ประกอบการขายตรงหรือผู้ประกอบการจตลาดแบบตรงที่มีต่อผู้บริโภคด้วย ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ ในการคุ้มครองผู้บริโภค (เพิ่มมาตรา ๔๑/๓)

(๒) กำหนดให้ผู้ประกอบการขายตรงหรือผู้ประกอบการจตลาดแบบตรง ซึ่งประสงค์จะเลิกประกอบการ ให้ยื่นคำขอต่อ นายทะเบียน เพื่อให้ นายทะเบียนได้มีโอกาสพิจารณา ความเหมาะสมก่อนว่า สมควรที่จะให้ผู้ประกอบการนั้นเลิกประกอบการหรือไม่ โดยในการขอเลิก ประกอบธุรกิจ ผู้ประกอบการจะต้องประกาศโฆษณาในหนังสือพิมพ์แห่งท้องที่อย่างน้อยหนึ่งคราว และส่งไปรษณีย์ตอบรับหรือส่งข้อมูลทางการสื่อสารอื่นใดให้ผู้บริโภคที่ซื้อสินค้าหรือบริการซึ่งยังอยู่

ในระยะเวลาการรับประกันทราบถึงการเลิกประกอบธุรกิจ และต้องดำเนินการเกี่ยวกับการที่ผู้บริโภคนำไปใช้สิทธิเลิกสัญญาที่ทำขึ้นก่อนขอเลิกประกอบธุรกิจและยังมีผลผูกพันอยู่ให้แล้วเสร็จก่อนตาม มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๖ รวมทั้งต้องจัดให้มีบุคคลอื่นเข้ามาเป็นผู้รับซ่อมแซมสินค้า หรือให้บริการอื่นใดเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการที่ยังอยู่ในระยะประกันแทนผู้ประกอบการด้วย ทั้งนี้ เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคในการเลิกสัญญาและคืนสินค้าตามบทบัญญัติดังกล่าว และเพื่อให้การเลิกประกอบธุรกิจไม่กระทบสิทธิของผู้บริโภคตามสัญญารับประกันที่ทำไว้กับผู้ประกอบ ธุรกิจ นอกจากนี้ ยังได้กำหนดห้ามผู้ประกอบการเสนอขายหรือโฆษณาสินค้าหรือบริการ หรือทำสัญญาซื้อขายสินค้าหรือบริการกับผู้บริโภคนับแต่วันยื่นคำขอเลิกประกอบธุรกิจ เพื่อมิให้ ผู้ประกอบธุรกิจไปทำสัญญากับผู้บริโภครายใหม่ที่ไม่ทราบถึงการเลิกประกอบธุรกิจ อันอาจก่อให้เกิด ความเสียหายแก่ผู้บริโภคนั้นได้ในภายหลัง รวมทั้งกำหนดให้การเลิกประกอบธุรกิจขายตรง หรือตลาดแบบตรงไม่เป็นเหตุให้ผู้ประกอบธุรกิจดังกล่าวพ้นจากความรับผิดชอบตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้มีบทบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภคภายหลังมีการเลิกประกอบกิจการที่ชัดเจน (เพิ่มมาตรา ๔๑/๔)

๒.๑๐ การเพิกถอนทะเบียน

กำหนดเหตุและขั้นตอนในการเพิกถอนทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรง และตลาดแบบตรงให้ชัดเจน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๒) เพื่อให้ นายทะเบียนมีหลักเกณฑ์การใช้ อำนาจในการเพิกถอนทะเบียน โดยแบ่งเหตุในการเพิกถอนทะเบียนเป็นสองกรณี ดังนี้

(๑) กรณีการกระทำผิดที่ไม่ร้ายแรง ให้นายทะเบียนแจ้งเตือนเป็นหนังสือ ให้ผู้ประกอบการแก้ไขหรือปรับปรุงให้ถูกต้องเสียก่อน หากผู้ประกอบการไม่แก้ไขภายในกำหนดเวลา นายทะเบียนจึงจะสั่งเพิกถอนทะเบียนได้ ได้แก่ กรณีที่ไม่รับผิดชอบร่วมกับผู้จำหน่ายอิสระต่อผู้บริโภค ตามมาตรา ๒๔/๑ กรณีที่ไม่แจ้งต่อนายทะเบียนเมื่อมีการย้ายสำนักงานตามมาตรา ๒๖/๑ หรือมาตรา ๒๙/๑ และกรณีที่ไม่รายงานเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจต่อนายทะเบียนตามมาตรา ๒๖/๒ หรือมาตรา ๒๙/๒

(๒) กรณีการกระทำผิดร้ายแรง ให้นายทะเบียนสั่งเพิกถอนทะเบียนได้ทันที ได้แก่ กรณีที่ไม่ดำเนินกิจการให้เป็นไปตามแผนการจ่ายผลตอบแทนตามที่ได้รับความเห็นชอบจาก นายทะเบียน กรณีที่ไม่ใช้ข้อความในการสื่อสารข้อมูลเพื่อเสนอขายสินค้าหรือบริการตามที่กำหนด ในกฎกระทรวงตามมาตรา ๒๘ ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๘/๑ มาตรา ๓๘/๓ หรือมาตรา ๓๘/๔ กรณีที่ไม่วางหลักประกันเพิ่มให้ครบถ้วนภายในสามเดือนนับแต่วันครบ กำหนดเวลาตามมาตรา ๔๑/๗ และกรณีที่หุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคล ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ในความผิดตามมาตรา ๔๖ มาตรา ๔๙ มาตรา ๕๑/๓ หรือมาตรา ๕๒/๑

ทั้งนี้ ในกรณีที่ผู้ประกอบการขายตรงและผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง เป็นนิติบุคคลเดียวกัน ให้นายทะเบียนสั่งเพิกถอนทั้งทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงและตลาดแบบตรง เนื่องจากไม่สมควรให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงที่ถูกเพิกถอน ทะเบียนการประกอบธุรกิจใดแล้วสามารถประกอบธุรกิจอีกธุรกิจหนึ่งได้อีก

๒.๑๑ การอุทธรณ์

เพิ่มเติมเหตุในการอุทธรณ์เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งของ นายทะเบียนตามร่างพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งได้แก่ คำสั่งไม่รับจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรง หรือตลาดแบบตรงตามมาตรา ๔๑/๑ วรรคสอง หรือมาตรา ๔๑/๒ คำสั่งให้วางหลักประกันเพิ่ม

ตามมาตรา ๔๑/๗ และคำสั่งเพิกถอนทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง
ตามมาตรา ๔๒ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๓)

๒.๑๒ บทกำหนดโทษ

(๑) กำหนดโทษทางอาญาสำหรับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียน
ที่เรียกบุคคลมาให้คำชี้แจงหรือส่งเอกสารและหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณาหรือตรวจสอบ
ตามมาตรา ๔๐ เนื่องจากคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) เห็นว่า คำสั่งของนายทะเบียนดังกล่าว
มีลักษณะเดียวกับคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๕ (๑) หรือคำสั่งของคณะกรรมการ
หรือคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๑๖ ประกอบกับเลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค
ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ ทั้งในฐานะนายทะเบียน
และในฐานะกรรมการในคณะกรรมการขายตรงและตลาดแบบตรง จึงควรถูกกำหนดโทษในกรณี
ดังกล่าวไว้เช่นกันเพื่อมิให้เกิดความลักลั่น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๕)

(๒) กำหนดโทษทางอาญาสำหรับการฝ่าฝืนการประกอบธุรกิจขายตรง
ตามมาตรา ๒๐ และการฝ่าฝืนการประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงตามมาตรา ๒๗ แยกออกจากกัน
เนื่องจากลักษณะของการประกอบธุรกิจทั้งสองประเภทมีความแตกต่างกัน โดยการประกอบธุรกิจขายตรง
หากมีความเสียหายเกิดขึ้น จะมีผลกระทบต่อประชาชนในวงกว้างและรุนแรงกว่า จึงควรถูกกำหนดโทษ
ให้สูงกว่าการประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง และโดยที่ความผิดฐานประกอบธุรกิจขายตรงโดยไม่จดทะเบียน
มีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกวันละ
ไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่ ซึ่งกฎหมายปัจจุบันบัญญัติให้สามารถเปรียบเทียบได้
จึงไม่เหมาะสมหากจะเพิ่มโทษจำคุกให้มากกว่าหนึ่งปี แต่สามารถเปรียบเทียบได้ หรือหากจะเพิ่ม
เฉพาะโทษปรับก็จะไม่ได้สัดส่วนกับโทษจำคุก ดังนั้น จึงเห็นควรเพิ่มอัตราโทษปรับรายวัน
เป็นปรับอีกวันละไม่เกินสองหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๗) ส่วนบทกำหนดโทษ
สำหรับการฝ่าฝืนการประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงโดยไม่จดทะเบียน ให้คงอัตราโทษไว้ตามกฎหมาย
ปัจจุบัน (เพิ่มมาตรา ๕๑/๑)

(๓) กำหนดโทษทางอาญาสำหรับการฝ่าฝืนบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ
การคุ้มครองผู้บริโภคด้านโฆษณาตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งมาตรา ๒๙ ให้นำมาใช้
บังคับกับการสื่อสารข้อมูลเพื่อเสนอขายสินค้าหรือบริการของผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง เนื่องจาก
คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) เห็นว่า การสื่อสารข้อมูลเพื่อเสนอขายสินค้าหรือบริการโดยฝ่าฝืน
บทบัญญัตินี้ดังกล่าวย่อมส่งผลกระทบร้ายแรงในระดับเดียวกับการใช้ข้อความในการสื่อสารข้อมูล
เพื่อเสนอขายสินค้าหรือบริการที่ไม่เป็นไปตามที่กฎกระทรวงกำหนดตามมาตรา ๒๘ จึงควรถูกกำหนดโทษ
ทางอาญาสำหรับการฝ่าฝืนมาตรา ๒๙ ไว้เช่นเดียวกับการฝ่าฝืนมาตรา ๒๘ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๙)

(๔) กำหนดโทษทางอาญาสำหรับผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจ
ตลาดแบบตรงที่ไม่จัดทำเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการ หรือผู้จำหน่ายอิสระ ตัวแทนขายตรง
หรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงที่ไม่ส่งมอบเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการ หรือส่งมอบ
เอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการที่ไม่เป็นไปตามมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง เพื่อให้
สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๐ ที่กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงและผู้ประกอบธุรกิจ
ตลาดแบบตรงมีหน้าที่จัดทำเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการ โดยให้ผู้จำหน่ายอิสระ ตัวแทนขายตรง
หรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงมีหน้าที่ส่งมอบเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการนั้นแก่ผู้บริโภค
พร้อมกับสินค้าหรือบริการ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๑ และเพิ่มมาตรา ๕๑/๒) และกำหนดโทษทางอาญา
สำหรับผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงที่ไม่จัดทำเอกสารการซื้อขายสินค้า

หรือบริการที่มีข้อความอันเป็นเท็จด้วย เพื่อให้มีบทกำหนดโทษครอบคลุมลักษณะการกระทำทั้งหมด ที่มีขอบข่ายกฎหมายเกี่ยวกับเอกสารการซื้อขายสินค้าหรือบริการ (เพิ่มมาตรา ๕๑/๓)

(๕) กำหนดโทษทางอาญาสำหรับผู้ประกอบธุรกิจขายตรงหรือผู้ประกอบการธุรกิจตลาดแบบตรงที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติเกี่ยวกับการโอนกิจการตามมาตรา ๔๑/๓ หรือการเลิกประกอบธุรกิจตามมาตรา ๔๑/๔ (เพิ่มมาตรา ๕๒/๑)

(๖) กำหนดให้ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น เกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของหุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับ ความผิดนั้น ๆ ด้วย เพื่อให้สอดคล้องกับคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๑๒ /๒๕๕๕ (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๕๔)

๒.๑๓ บทเฉพาะกาล

(๑) กำหนดให้ผู้ซึ่งจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงอยู่ก่อนวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับที่มีใช้ทางหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือบริษัท มหาชนจำกัด ประกอบธุรกิจขายตรงต่อไปได้ แต่ต้องจดทะเบียนเป็นห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท และจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงตามพระราชบัญญัตินี้ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒๓)

(๒) กำหนดให้ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัดที่จดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับดำเนินการให้มีทุนจดทะเบียนตามมาตรา ๓๘/๑ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒๔)

(๓) กำหนดให้ผู้ซึ่งจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับดำเนินการวางหลักประกันตามกฎหมายที่ออก ตามมาตรา ๓๘/๕ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่กฎหมายที่ออกตามมาตรา ๓๘/๕ ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒๕)

(๔) กำหนดให้ผู้ซึ่งจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงหรือตลาดแบบตรง อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับที่ไม่ดำเนินการตามมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๕ ภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าผู้นั้นถูกเพิกถอนทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรงและตลาดแบบตรง (ร่างมาตรา ๒๖)

(๕) กำหนดให้นายทะเบียนพิจารณาคำขอจดทะเบียนใด ๆ ที่ได้ยื่นไว้ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของนายทะเบียนให้เป็นไปตาม พระราชบัญญัตินี้ ในกรณีที่การขอจดทะเบียนหรือการพิจารณารับจดทะเบียนมีข้อแตกต่างไปจาก การขอจดทะเบียนหรือการพิจารณารับจดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ให้นายทะเบียนมีคำสั่งให้แก้ไข หรือปฏิบัติให้ถูกต้องภายในสามสิบวัน ถ้าผู้ขอจดทะเบียนไม่แก้ไขหรือปฏิบัติให้ถูกต้องภายในเวลา ดังกล่าว ให้คำขอจดทะเบียนนั้นเป็นอันตกไป (ร่างมาตรา ๒๗)